

ပအိုဝ်းလိတ်လဲင်းစွမ်းလီတားအစွဲ၊
လိတ်ရဲဦး (၁၇)

ဝေင်၊ တောင်၊ ကီ၊ ၊

အေးစေတီ ပရိယတ္တိလိတ်သွင်တိုက် - နာယက ဆရာတော်

ဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓ

ဘဒ္ဒိန္တ လက္ခဏသမာဓိ

သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊
(နိုင်ငံနန်းတော်၊ ဗဟိုသုံးသားဝှန်းဆောင်)

တဲး :

ဓမ္မပဒ တရားတော်

(အပ္ပမာဒ ဝဂ်)

ပအိုဝ်းလိတ်လွင်စွမ်းလိတာအစွိုး

လိတ်ရည်(၁၇)

ဝေင်တောင်းကီ၊

အေးစေတီ လိတ်သွဉ်တို့က်၊ နာယကဆရာတေး

ပွေပွန်ဘဒ္ဒန္တလက္ခဏသာမိ

(သာသနဓဿိရိပဝရ မဃာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)

(နံင်းငံးတေး ဗဟိုးသံဃားဂွန်းဆောင်း)

တံမ်း

ဓမ္မပဒတရ၊တေး

(အပ္ပမာဒဝဂ်)

မာတိကာ

လိတ်မဲ့ငါ

၁။ နိဒါန်း	က-စ
၂။ သာမာတီးဝတ္ထုခန့် -	၁
(က) ဥတေနွန်ဟော်ခံ၊ အကျောင်၊ခရာ	၂
(ခ) ဃောသကသဋ္ဌေကျောင်၊ခရာ	၆
(ဂ) ဥတေနွန်မိဖုရားတန် ဝါသုလဒတ္တာဒေဝီ	
ကျောင်၊ခရာ	၁၅
(ဃ) ဥတေနွန်မိဖုရားတန် မာဂဏ္ဍီဒေဝီ	
ကျောင်၊ခရာ	၁၇
(င) ဥတေနွန်မိဖုရားတန် သာမာတီးဒေဝီ	
ကျောင်၊ခရာ	၁၈
(စ) မာဂဏ္ဍီဒေဝီ ကျမ်းတကဲ့င် သာမာတီတွမ်း	
ဓွေးသီးသီတကဲ့င်ထားကျောင်၊ခရာ	၂၂
(ဆ) အသီအမွန်တရားတော၊ ကျောင်၊ခရာ	၂၉
၃။ ကုမ္ဘဃောသကဝတ္ထုခန့်	၃၆
၄။ စူဠပန္နကဝတ္ထုခန့်	၄၃
၅။ ဗာလနက္ခတ္တသဃ်ဌဝတ္ထုခန့်	၅၃
၆။ မဟာကဿပဝတ္ထုခန့်	၅၇
၇။ ပမတ္တာမတ္တ ဒွေသဟာယကဝတ္ထုခန့်	၆၁
၈။ မဃဝတ္ထုခန့်	၆၆
၉။ အညတရဘိက္ခုဝတ္ထုခန့်	၈၄
၁၀။ နိဂမဝါသီတိဿတ္ထေရဝတ္ထုခန့်	၉၀

- ၁၁။ အပ္ပမာဒဝဂ် တဝဂ်လွှမ်း နိဂုံးလင်္ကာချုပ် ၉၈
- ၁၂။ ဘာဝနာဆဲင်ရာ၊ အပ္ပမာဒတရာ၊ တွက်ကဗျာခန့်၊ ၉၉
- ၁၃။ ဖတ်လွှဲရာ၊ အရီပုစ္ဆာခန့်၊ ၁၀၆
- ၁၄။ နိဂုံးတွမ်း ဆုတောင်းခန့်၊ ၁၁၄

(က)

နိဒါန်းခန့်၊

ဓမ္မပဒကျမ်းကိုယ့် တရားသဘော၊ အခြွင်းခြွင်းမှူးနေပည့်မှူးမှူး (ပဉ်ဝက်ဝက်)သွ။ ချီးသွတ်အမှု (ယမကဝဂ်)နဝ်၊ တဲမ်းထွ။ လဲဉ်းဒျား ၁၃၅၈-ဟးနောင်၊ သွဉ်တန်၊တွက်တာ၊ နောင်၊ကိုကာသွ။။

၁၃၆၀-ဟးနောင်တာလဲ ယံတဲမ်းဖေးယင်း ဓမ္မပဒကျမ်းကို သင်၊ရာ၊အပုဒ် ဗဟိုးသံးဃာ၊ ဖေးအပ်လွဉ်ယင်း တားဝွန်းတလဲင်း သွ။ မဉ်းလွှဲက်တဲမ်းနေး ယိုတပျုတ်နောင်၊တပျုတ်လဲ ဟဲ့၊ဖန်နေး အမှုအခြွင်း (ဝဂ်) မဉ်းသမ်းထွာလ၊ဒွါမ် ကအဉ်းကိုင် ကျော်ထို၊ဟး အပျုတ်လဲ သ၊ကိုပီစွဉ်၊ တရိုးသေးတောင်းယောင်းယောင်းသွ။။

ကွပ်နောင်၊မ၊ တဲမ်းစွဉ်းဒျား အမှုအရဲဉ်း ကအပ်းထွ။အ တွိုင်၊ လွှဲက်တဲမ်းနေးဒွါမ်သွ။ ကွယ်းတွေ့၊ မ၊အဲဉ်းနေးလဲ ပါအာ တန်သွ။ အမှုအခြွင်းကို ကအီးတဲမ်းယို တန၊စွဉ်း အပ္ပမာဒတရား အခြွင်းအမှု (အပ္ပမာဒဝဂ်)သွ။ အပ္ပမာဒယို သမ်းဆုံးဆဲ အရသာ၊ သမ်းအီးစဲင်းတင်းတင် နိဒါန်းကိုပေးယို ခြိုင်းနယ်ရီးဟး အပ္ပမာဒ အကျောင်၊ခရာ၊ တစိ၊ပေးသွ။။

အပ္ပမာဒကရို၊နောင်၊ ယူးလ၊သေနန်းအဟောင်ဒါ၊ အမန်း ရာ၊အတွိုင်၊သွ။ အဟောင်ဒါ၊အမန်းရာ၊အတွိုင်၊ ကိုင်တရွှံ၊တင်း ကတွဲ၊ရွှံ၊လွေ့၊ဒါ၊ ထာ၊ယူးလ၊ထာ၊သေနန်းမန်း သဘော်၊သွ။ မဉ်းခြိုင်းစဲင်းပသာယင်းနောင်၊ ထာ၊မာ၊မျို၊ယို ဟောင်မျို၊ ဟပ်တင်း မျို၊ အောင်းနီမျို၊သွ။ မာ၊သီဝင်၊သက်ကစ ဒုစရဲက်ထာ၊မာ၊ ပါ၊တဆီနောင်၊ ဟောင်တင်းမျို၊သွ။။

သျှောင်ဝင်သက်ကစ သုစရဲက်ထာမာ၊ ပါတဆီတွမ်း
ဖေးလူးတန့်ကစ ပုညကိရိယာ၊ ထာမာပါတဆီနောင်၊ အဟောင်
မျိုးသွ။ ထာမာယို ဟပ်မျိုး၊ ဟောင်တောင်းမျိုး၊ အောင်းယိုနီမျိုး
သွ။

သတ္တဝါးလူလိုလဲ့ အောင်းနီဗူးနီစွါ၊ နေနေသွ။

(က) လိုလူသတ္တဝါး တစွါနောင်၊ ထာမာဟောင်မျိုးလဲ့
“ယိုဟပ်မာမွေ့၊ ခွေမာကမ၊” ယူးလသေနန်းလွနဲ့င်း
နောင်သွ။ ဟောင်တောင်းမျိုးလဲ့ “ယိုဟောင်မာတောင်း၊
ခွေသျှောင်ကမ၊” ယူးလသေနန်းလွနဲ့င်းနောင်သွ။ နောင်နောင်၊
ကွပ်မန်းစွါလွေ၊ အမဲဉ်းအတိုင်၊ ကွင်လော်လယ်တောင်း၊ တနမန်း
ရာ၊ အမန်းတိုင်တင် ထာယူးလသေနန်း အမျိုးနောင်နောင်၊
ဟဲ့ဗာ၊ သတိလ၊ သတိမဲဉ်း၊ သတိဖေတောင်း၊ သတိကဲ့င်
တောင်း၊ ဖေင်နမ်းတောင်းသွ။ နောင်နောင်၊ အပ္ပမာဒသဘော်၊
တရာသွ။

(ခ) လိုလူခဲင်းတစွါယင်းနောင်၊ တဟပ်တမျိုးနင်၊ ဂွေသီးယူး
တောဒျာ၊ “ယိုဟောင်မာ၊ အကျိုးအာယံ၊ ခွေမာကမ၊”
နိုင်းနောင်သွ။ အဟောင်မျိုးနောင်၊ ဂွေသီးယူးတောဒျာ၊ “ယို
ဟောင်မာတောင်း၊ အကျိုးဆေ၊ မာရွှါခြင်လို၊” နိုင်းနင်သွ။
ဂွေသီးစွါယို ကယူးလွဒျာ၊ နိုင်းနင်ဖိုးနင်၊ ကွပ်မန်းစွါလွေတင်း
အမန်းအတိုင်၊ ကွင်ကွင်ကယ်ကယ် လော်လယ်တရွှါဒျာတင်
ဂွေသီးထာယူးနောင်နင်၊ ဟဲ့တင်း သတိလ၊ ဟဲ့ဒျာတဖေင်၊

နမ်း၊ သတိ၊ဖေတမိုး၊ သတိ၊ကဲ့င်ပြင်၊သွ။

သေနန်းနီနာ၊ တရေ၊ငါးယံငါး ကရိုးနောင်၊ စင်းစင်းသေ
နန်းမွေးတောင်း၊ တဖေင်၊ဒျားသွ။ မဉ်းယူးစင်းစင်းတင် သွီးစုယား
စု အေးစု ဆီးစုဒျားသွ။ မဉ်းဖလီထင်းထင်းယင်းနောင်၊ အဆော့၊
ပနဲဉ်း ဓာတ်ကစဖုံးဒျားတင် အတရေ၊ အယံနောင်၊ အဲဉ်ထောင်း
သွ။

ကွပ်နောင်၊မ၊ သေနန်းနီနာ၊ တရေ၊ငါးယံငါးကရိုးနပ်၊
ဟဲ့၊ဒျား သေကွင်ကယ်ဒျားသွ။ တနု၊တင်းအမန်းအတို့င်၊တင်
ဟဲ့၊ဗားတောင်း ယူးလ၊သေနန်း၊ သေနမ်း၊ ဟဲ့၊ဗားဒျား တဖေင်၊နမ်း
ထားသွ။ ဗွိုန်ယိုအတို့င်၊ သုစရဲက်၊ ပုညကီရိယား ထာ၊မာ၊နောင်၊
ဟွန်ငမ်းတော၊ ယူးတေးထားယပ်၊ ဒုစရဲက်ထားမာ၊နောင်၊ ယူး
တေးထားယို၊ ထာ၊ကျ ယူးထားသေနန်းထားနဲဉ်း နောင်၊မျိုး
နောင်၊ ဟဲ့၊တောင်းအယူးလ၊ အနေနမ်း၊ အသေနန်း၊ ဟဲ့၊ဒျား
အသေကွင်ကယ်၊ အတဖေင်၊နမ်းထားသွ။

လို၊ကမာ၊ဒုစရဲက်မန်းသမျယို ဟဲ့၊ဗားဒျား အယူးလ၊
တောင်းထား၊ အတေင်၊တင်းထား၊ ကွင်ကယ်ထား၊ သေနန်း
တောင်းထားသွ။ ယိုနပ်၊ ‘ပမာဒ’သဘော်၊ဖုံးသွ။ ဖေင်၊နမ်းတွမ်း
သေနမ်း (ယူးလ၊၊သေနန်း)ကရိုးနောင်၊ အောင်းလို၊ကွယ်၊ပျာ၊
သေနား စင်းစင်းနဲဉ်းယိုအတို့င်၊သွ။ သတိ၊ကဲ့င်တင်း၊ သေနန်း
မဲဉ်းမဲဉ်း ဟောင်လဲ့ဟောင်အတို့င်၊ ဟောင်တောင်းလဲ့ ဟောင်
တောင်းအတို့င်၊ သေယူးလ၊မ၊သွ။

(ဃ)

နဲင်းနောင်မ၊ ဟောင်လဲ့ဟောင်အလွောက်၊ မာလွဉ်းနေး
လွဉ်း၊ ပုညကိရိယားထာမာဖုံ၊ ထွာနွောင်သွ။ ဟောင်တောင်း
လဲ့ ဟောင်တောင်းအလွောက်၊ သျောင်းဒုစရဲက်ထာမာဖုံ၊ ထွာ
နွောင်သွ။ တယ်းသျောင်းဒုစရဲက် ဗလမဂ်ဖိုလ်း ကုသိုလ်မန်း
သမျှယို ဖေင်နမ်းကွင်ကယ် တရွှ်တောင်း၊ သေနန်းမာအဟောင်၊
သေနန်းသျောင်းအကိုင်ကရိုဒါ၊ ထာသေနန်းမန်းယိုတဟး အွဉ်းဟး
အကတူးလွဉ်းလွဉ်းသွ။

ကွပ်နောင်မ၊ အပ္ပမာဒ ယိုတပါနောင်၊ အရေတန်ငါး
အကျောင်၊ ကုသိုလ်းအရန်းရန်း ဝွေထွာအထျ၊ အရွီးအကျောင်၊
နေးတွမ်းဝတ္ထုသက်သေး အရန်းရန်း အပွတ်ပွတ်တင် မွေးမျတ်
ဘုရာ၊ ဟော်ခြင်းလွေခါသွ။

ဥပမာ - မဃဝတ္ထုကိုကစနောင်၊ တယ်းစစဉ်း သေနန်း
ဖျင်တဖူ၊ ကုသိုလ်းအရန်းရန်း ထွာပွဲးသွ။ သာမာဝတီးဝတ္ထုကို
ကစနောင်၊ တယ်းစစဉ်း သေနန်းနားတရာ၊ ကပ်လူးသွမ်း၊ ပို့ပသာ
မေတ္တာ၊ ထွာပွဲးသွ။ ဂူဥပန္တကဝတ္ထုကိုကစနောင်၊ တယ်းစစဉ်း သေ
နန်းကျပ်လိတ်၊ သေနန်းပိတ်ဗွာ ဟေ့လဲ့လွဉ်ပွဲးသွ။ အညတရ
ဘိက္ခုဝတ္ထုကိုကစနောင်၊ တယ်းစစဉ်း သေနန်းအားထုတ်မွေး
တရာသွ။

သေနန်းအမျိုးမျိုးဖုံအကို သေနန်းဒါန သေနန်းသီမျို၊
နောင်တဲးတဲး အရန်းဟံးဖိုးတင် အီးသေနားထွာနွောင်လွဒျားသွ။
ဘာဝနားထာမာနောင်၊ ဆုံးဆဲးတင် အီးသေနန်းဟးနဲင်းမဲ့င် ကရို

(c)

နောင်၊ ခွဲင်းခွဲ၊ ငါးသွ။ မဉ်းသေနန်းဒါးပါ ဘာဝနာမ၊ အပ္ပမာဒ
တရာယို အရန်းသွတ်၊ ငကီ ဗွေစွမ်းအီနှောင်သွ။

ကွပ်နောင်မ၊ သေနန်းအီ ဘာဝနာအနယ်၊ နောင်၊ သော့၊
ဖေးပါယင်း ဘာဝနာ၊ ငေါင်းကလံးကဏ္ဍ အိုးအပ္ပမာဒဝဂ် အ
သွတ်ကိုသွ။ ဘာဝနာငေါင်းကလံးနောင်အတို့၊ ခွပ်ခွပ်တင်
ယူးလွဉ်းအကျောင်းခရားနပ်၊ ဟဲ့သေနန်း ဘာဝနာထားမာသွ။
ဟောင်ရာမန်းရာအတို့၊ မဉ်းသေနန်းလွန်ငါးယိုမ၊ လွှောက်ခရား
သျှောင်ခရားဖုံးယို လွှောက်မုသျှောင်မု၊ ထွာလွဉ်သွ။

ကွပ်နောင်မ၊ ကုသိုလ်မန်းသမျှယို အပ္ပမာဒတရာ၊ ပါလွဉ်း
လွဉ်းအကျောင်း ကဟော်နယ်စင်းဒါး တရာပျတ်အရန်းရန်း က
အဉ်းစုခြင်းဝင်၊ ဖုံးယို ဟဲ့ဗားခန်း “အပ္ပမာဒ” သွ။ “အပ္ပမာဒ”
“ထာသေနန်းမန်း” “ထာသေနမ်း” “ထာတဖေငါးနမ်းတဝ်း”
“ထာယူးလ” ကရိုးနောင်နောင်အတို့၊ ဖုံးသွ။ ကအီးတမ်းလွေ၊
ဝတ္ထုဖုံးယို တမ်းပွဲနယ်၊ နောင်၊ “ဝတ္ထုအဲဉ်း၊ တရာနမ်း၊ အနက်
ပအိုဝ်း၊ တဲက်တွန်သေခါး” ပွဲနီပီယင်း “ယမကဝဂ်” (၁၃၅၈) ဗား
နောင်းအတို့၊ သွ။

တပျတ်တွမ်းတပျတ်ကို သေနန်းပွဲအဖိုးအထို အရန်းချင်း
ပွဲနီတောင်းဝင်၊ ကရိုးနပ်လဲ့ အီးထီးဗားလွသွ။ သင်းဟန်းသား
ထီးမေးခိုးတခြာ သေနန်းတော ထာမန်းတင် လသွ။ မဂ်ဖိုလ်း
ဉာဏ်လဲ့ ပါသော့သွ။ ပီနောင်အတို့၊ ကွပ်ထာသေနန်းမဉ်း
တင် လလွလောကီ၊ လောကုတ္တရာချမ်းသား ဘဝယိုဘဝငါ

ချမ်းသာဖုံးနှောင်လဲ့ ဝတ္ထုဖုံးကို အီးမော့ဟားလွသွ။

ဝတ္ထုဖုံးကို မတ်ခရား တောင်းခရား တုနဲ့င်းခရား ဗဟုသု
တ အမျိုးမျိုးဖုံးလဲ့ အောင်းပါသော့ဗွေသွ။ စားယိုဖုံးနှောင်၊ ယံ
တောင်းခါ၊ နှောင်တင် သော့ဖေးပါ ရီလွှဲခရားအခန်း တခန်းသွ။
ရီလွှဲခန်းကို မီးဖြေးနှောင်လိုတဲးလဲ့ ယံကျငါးလဲင်းသွ။

နေးထူးနားခံး သွဉ်ထူးလွဟား အပ္ပမာဒတရားခြွင်းဗူး အ
ပျတ်ပျတ်ယိုတင် “ထာ၊သေနမ်း” “ထာ၊သေနန်း” ကရိုးနှောင်၊
ထာ၊တမဲ့င်၊ အရေတန်ကျာမဲ့င်၊ နီနမ်းတန်ယို လို၊တဖေင်၊နဲ့၊
လို၊သေနမ်းနဲ့ သေချာသွ။နမ်း ပငါပရာတင် ယံဒဲးထူးနှောင်၊လွ
သော့ လောကီ၊လောကုတ် ဘဝယိုဘဝငါ ချမ်းသာ၊ နေးတွမ်း
ထာ၊သေနမ်း၊ ထာ၊သေနန်း အပ္ပမာဒတရားမျှတ်ယိုအကျောင်း
ဆု၊တောင်း တဲက်တွန်းရီးဟားကျာယိုသွ။

ကေ၊ဇူဆပ်လွေ၊ မွိုးဗွေးဖါဗွေး ဆရာဗွေး ပစ္စေ၊ကောလူး
ကပ်ဒါး ဒါးယကာဒိုမူးသီး နေးတွမ်းလိတ်အုပ်ယိုသွ။

* ဖေင်၊နမ်း လွစ်ကင်၊ သေတ္တိမန်း၊ ချမ်းသာလင်းလွ
သော့သြ ။

ဗွေးဗွန်ဘဒ္ဒန္တလက္ခဏသာမိ

အေးစေတီလိတ်သွဉ်တို့က်

ဝေင်၊တောင်းကီ၊

(၁၃ - ၄ - ၂၀၁၆)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

**အပ္ပမာဒဝဂ်လွင်
သာမာဓတိံ ဝတ္ထုခနံ၊**

ပွိုင်းပွိုို့တွမ်း မေးခိုးသီ မိဖုရားတန် သာမာဓတိံသီးပွိုို့တွင် အသီပွိုို့၊ အမွန်ပွိုို့၊ တရားထွာအိအမွန်ပွိုို့၊ ယံထွာအမွန်ပွိုို့၊ အား ထုတ်ပွိုို့၊ စုပေါင်းယိုလစ်၊ကိစ္စ ကဟော်၊ပျ၊နယ်ဒါး “အပ္ပမာဒေါ အမတံ ပဒံ ”တယ်းအထျ၊ တရားသွံဂါးထားယို ပေါးလွင် ဗားသွ။

တရားယို သွံဂါးထားနောင်၊ ကွပ်ပွိုင်းပွိုို့တွမ်း သာမာဓတိံ သီးပွိုို့၊ ပေါးပေါက်လွင်တွင် ဟဲ့၊ဖန်အမည်၊ “သာမာဓတိံ”ဝတ္ထု သွ။ ကွပ်နောင်၊မ၊ ပွိုင်းပွိုို့တွမ်း တရားယို သွံဂါးထားတွင် အောင် လိုးသေစင်း မိဖုရားတန် သာမာဓတိံ ဘဝပန်ယိုအကျောင်၊ ပါ တွမ်းဝွေ၊ဖါလွူး ဃောသကသဋ္ဌေတန်အကျောင်၊ ဝွေလမ်းသား ဥတေနခွန်ဟော်ခံ၊အကျောင်၊ ဝွေရန်းဖက် ဝွေသွေဖက် မိဖုရား တန်မာဂဏ္ဍီတွမ်း ဝါသုလဒတ္တားဒေးဝီးသီးဖုံးအကျောင်၊ မာဂဏ္ဍီ ကျမ်းသီဝွေတွမ်း ဝွေဂွဋ်လီ၊ဖုံးအကျောင်၊နောင်၊သွ။

ကွပ်ပွိုင်းနောင်၊မ၊ စားနောင်၊ဖုံးနောင်၊လဲ့ အအဲဉ်းအဲဉ်းပေး အီးတဲမ်းခြပ်နယ်လွေ၊ အခန့်၊ပငါပရာ၊ထွူမ၊ အီးအွဉ်းသွတ်၊တငါ လွေတွမ်း အပ္ပမာဒေါ အမတံ ပဒံ - ကစ အသီပွိုို့၊ အမွန်ပွိုို့၊ တရားတော့နောင်၊သွ။

ဥတေနန္ဒနိကျောင်းခရာ

ခါးလား ဘုရားဂေါတမ ကပ္ပင်၊ခိန်းနောင်၊ အလ္လကပ္ပခမ်း
ခွန်ဟော်ခံ၊ ဝေဠုဒီပကခမ်း ခွန်ဟော်ခံ၊ ဝွေ့သီးဝင်၊နီယို ဆရာပေး
ခါလဲ့ဗျိုန်ဝင်၊ ထိုင်းထွာခွန်ဟော်ခံကိုလဲ့ ခွါ၊ခွါ၊မော့ခွဲး အံအောင်း
မင်းရောင်းလွဝင်၊သွ။ ထီးထီးငါးလို၊ဖူး လွှးလွ ဖြားလွ သီလွတင်
ဝွေ့သီးလ၊သံးဝွေ့ ပိုင်လွေ့လွ ရသေ့၊ရဟန်း၊ အံသတင်၊သွံ၊လွေ့
ခန်းကောင်ကို တပါ၊တကောင်ကောင်သွ။

အစခါကိုနောင်၊ တက္ခို၊လာ တသတင်၊နောင်၊တလဲင်း
တလဲင်း မော့ခွဲးထေ့သေးနားလွဝင်၊သွ။ ကွယ်းတွေ့၊ ငမ်းထွာ
အီဒါ၊ မွန်းပျော့သွ့ခွ အစွယ်၊ခြ၊ယုတ်တမျို၊တင် ဆိုင်၊ကိုနပ်၊
တပါ၊တွမ်းတပါ၊ ခမ်းမော့ခွဲးဒွပ်ဝင်၊သွ။ အသီအမွန် ယံသေထွေ
လွဝင်၊နောင်၊ သတ်မတ်ခါ၊နေးတွမ်း မေးအော်လေ တလေတောင်း
သွ။

တနီ၊ခါ ဝေဠုဒီပကရသေ့၊ ပျံးလွန်းငါရီးတွေ့၊ ကွပ်ဝွေ့ဗွေ့
အကံအကျင်၊တင် ဝွေ့ဗွေ့လွေ့ကျွတ်ခန်း တနံတန်၊ခို၊တန် တဖြာ၊
သွ။ ထီးခွန်၊ချာခန်း ဘဝရီးတွေ့၊ ဝွေ့လင်၊မော့ခွဲးခွန်၊ယင်း
သွ့ဟောင်အလ္လကပ္ပရသေ့၊ ဝွေ့ရီရွှင်လွေ့ခန်း လိုရာ၊ ကိစ္စပေး
တန်သွ။

ဆင်းဖုံးဖျော်လွဉ် အေးဗော့လဲ့၊ငါးထား၊ ဟွတ်၊တအောင်
ငါးဟံး သေဗားခန်းနဲင်းနပ်၊သွ။ နပ်၊တင် အလ္လကပ္ပရသေ့၊အတား
တနံတန်နပ်၊ ဖေးအပ်လူးတန်၊သေ၊ခါ၊ခန်း ဆင်ဆင်၊ရာ၊တိန်း၊ဖြီ၊
သွံလီးတဖြိုးတွမ်း ဆင်ဆင်၊ရာ၊ မန္တာန်းယံသွံဂါးထားသွ။

တကြွ၊တဂါးထားနောင်၊ မီးခုံးမီးရွှစ်တင် ဆင်ဖုံးထွားချာ
ဗွန်းဒွမ် သေကဖင်းလွသွ။ တကြွ၊တဂါးထားယင်းနောင်၊ မီးခုံးမီး
ရွှစ်တင် ဆင်ဖုံးထွားချာထွားချာ ဖင်းထိုညာလွဗားသွ။

တကြွ၊တဂါးထားယင်းနောင်၊ မီးခုံးမီးရွှစ်တင် ဆင်အခေါင်၊
တဟး အွဉ်းကောင်းအင်း ဖျော်ထေဗား နီထူးသွ။ “ယိုသွံမျိုး
မွေးလိုရာ၊ သွံ့ချားသွောမွေး”လောင်းထွူဝိုင်းသမ်းတင် တန်တန်လဲ့
ခွန်ချာခန်းချား ခင်းလမ်းသွ။ အလွကပ္ပရသေ့လဲ့ နေးတွမ်းတိန်း
နောင်၊ ဝါးထိုးဆင် အုံအောင်းလွေ့ခန်းချားသွ။

နောင်အတွင်၊ ကောသမ္ဘိခမ်းခွန်နောင်၊ ခွန်ပူရန္တပသွ။
ခွန်တွမ်းမိဖုရား၊ အုံတင်းညီဝင်၊ ယာခိုးကိုအတွင်၊ မိဖုရားထူး
ကြိုင်းခန်း ခွန်ဆင်တန်တနားတွမ်း စူသွိုသွ။ အားရင်တျာဆင်
ငတ်ဗား အားကသန်ဒါး ဝါးဆင်တဟး ထင်းချားစိဉ်းတင်” သျှာဝ်း
ကိပ်ထူးလွေ့ခန်း နင်မိဖုရား ဝွေအခင်းမီးခါးကိုသွ။

“တိရစ္ဆာန်မျိုးလို ငမ်းလိုငေါင်းတင် ခွေမီးခြောက်ငေါင်းမဲ့
အွဉ်းထဲသီဒါးလို၊ ဝွေမီးတိုးသွ။ အံ့အွေခင်းလမ်းကိုမ၊ ခွေခြောက်
စွေ့လိုငေါင်းနောင်၊ အီးမွေး” နင်မိဖုရားတဲ့ ကွပ်ပညားအောင်းတင်
စွာလွေ့ခန်းနိုင်းနောင်သွ။

ဝါးဆင်လဲ့ ဖျော်ခွန်ခန်း အုံအောင်းခင်းလမ်း ညောင်းမွူး
တန်လောင်းတင် ဝါးသီးထွံးစံးအတိုင်း ထွားခွန်ချာခန်းထား
သွ။ နောင်အတွင်၊ မိဖုရားတဲ့ ခြံလိုငေါင်း တဗ၊စွေ့စူတင်
ဝါးဆင်လဲ့ ဖင်းညာခန်းချားသွ။

မွူးလဲ့ခွီ၊ ကိုယ့်ခွန်းကမ္မတေလီလဲ့ ရဲင်တသွိုး၊ ခမ်းတန်
လဲ့လော့တင် တဟာလွမ်း မိဖုရာလွစ်မဲ့ဗေင်းသွ။ မိဖုရာနောင်၊
ခမ်းလဲ့ငေါင်၊ အားရုံးလဲ့လွဉ်၊ ပိုလဲ့လွူးဖျါ၊ ယိုသွံပါ၊ သွိုစဉ်းတခိန်း
ချင်းသွ။ နှင်တင် မောင်းပေးယိုနှင်၊ ခမ်းဥတု တခြာကောင်
ဆောင်းဥတု အားရုံးဥတု နေးတွမ်းဥတုသွံပါ၊ ကွပ်လွူးဖျါလွဉ်တင်
ဟဲ့ဖန်လွေ့ခန်းဝွေ့အမဉ်၊ “ဥတေနမောင်း” နောင်သွ။

အလွကပ္ပရသေ့၊ ကသတင်သွဲ့လဲ့ အရပ်နောင်ကိုအား
ရင်းသွ။ ခမ်းမဉ်းလော့ခွနောင်၊ ဝွေ့ဗွေ့ထုမ်းဒွေ့ခွမ် အဒီးအရား
ထုမ်းတွမ်ထာဆွတ်၊ ဒွိုးဒွိုးအွအား ထာဆွတ်ထီသေးနားသွ။
ဥတေနမောင်း ကလွူးဖျါနီလဲ့ ကွပ်ခမ်းလော့ထွတင် ဝွေ့ဗွေ့
ထုမ်းတွမ်ထာဆွတ်တွင်၊ ဟွန်ခန်းအောင်ငဲငေါင်းသင်းသွ။

ထွိုင်းထွားငကီ ထီးမိဖုရာ၊ ညောင်းမွူးလောင်းတွေ့၊
တွေ့တက်ရီရွှေလွခန်းဝင်၊ အကျောင်ခရားသွ။ ခွန်ခွါချင်းချင်း
အား နင်မိဖုရာထွိုင်းသေတင် ခမ်းတင်းသီးလန္တု၊ ကိုယ့်ကျင်ကိုင်
နဲင်းနဲင်းဝင်တွေ့၊ မိဖုရာလဲ့ အံ့ညီးခန်းအားရသေ့ထူးသွ။ ရသေ့
လဲ့ နေးတွမ်းအအံ့အွ၊ လွူးမွီးစောင်းသေျာက်လွေ့ခန်း မိဖုရာသီး
တမွိုးပိုသွ။

ထွိုးတနီတင် “ခွေယို လွေ့သင်တဖုလဲ့ မသေ၊
ရသေ့မီးထိုဖု၊ နီတမွိုးပို အီးသီဗားလွ” မိဖုရာယူနဲင်းနောင်တွေ့၊
မိဖုရာ ကွဉ်ကမဉ်းတဗဉ်း ယားကိုင်လွေ့ခန်း ရသေ့သီးလတင်
ရသေ့တွမ်းမိဖုရာ ထွာလွဉ်ခန်းဝင်၊ တမာဝါသွ။

တနီ၊ခါ ရသေ့ထိုင်းထီး ကောသမ္ဗိဟော်ခံ၊ ပူရန္တပု ခွန်
နက္ခတ်နွဲ့တင် ဒေါ၊နယ်ခန်း မိဖုရား၊ “ပူရန္တပုခွန် စံးလဲဦးတန်ခမ်း”
အကျောင်၊ခရားသွ။ “ခွပိုခို မီးအောင်းချား နန်းကိုနပ်၊ ထွာဟား
ခွန်၊ လဲင်းယို ခွပိုခိုတား သျှမ်းလဲဦးချား”မိဖုရားလဲ ငွိုးကော့၊
ခန်းထာ၊ နဲင်းနောင်၊သွ။

နောင်၊တင် ရသေ့လဲ အပ်ဖေးခန်း ဥတေနမောင်း ဆင်
တိန်း ဆင်ဂါးထားတွေ့၊ ထွဉ်းစမ်းသပ်သွဉ်နယ်ဖေးခန်း တနီ၊တမျိုး
သွံနီ၊ဗွေဗွေသွ။ နောင်၊ထွတင် “ဥတေနမောင်း အောင်းယို ယံ
သင်၊ထွာသွေ့ခွန် ဟရာဏသီးခမ်း”အကျောင်၊ ထွဉ်း ခန်းမိဖုရား
ဒေါ၊ဖေးအပိုသွ။ မိဖုရားလဲ ဟဲ့လွဉ်ပိုခို ဒေါ၊နယ်ခန်း ဟရာဏသီး
ခမ်း မူ၊မတ်ဖုံးမဉ်၊ အပ်လွေ၊ခန်း ခွန်ဆင်၊တန် တချားတွမ်းစူသွိုး၊
တဟားသွ။

ဥတေနမောင်းလဲ ရသေ့၊ကသွဉ်အတွိုင်၊ နေးတွမ်းဆင်
တိန်း စုရွမ်ခန်းဆင်ရွယ်မဲဉ်း ဟားတရေင်သွ။ စုရွမ်သင်၊ပါ ပစ္စန္တ
ရာဇ် လို၊ကောဝါးသနား အရားသားဖုံးတွေ့၊ သင်၊ရံးခန်းဝင်၊
ကောသမ္ဗိ “ဖေးခမ်းနဲ့၊ တွိုက်၊ခ၊နဲ့”ကေးညားထေခန်း ဝင်၊ကို
နဲင်းနောင်၊သွ။

မူ၊မတ်ဖုံးလဲ “ငွေ၊ယို ပူရန္တပု ခွန်ပိုခိုစံးစံးချား”အကျောင်၊
ထီးဟားဆင်၊တန် တချားတွမ်း စူသွိုး၊ သေစံးလွခန်းချား အခရား
တင် ဗွောင်ဖေးလွခန်းတခါ၊ ဘိသေက်ဖေးလွခန်း ခွန်အရားတွေ့၊
ဥတေနမောင်းယို ထွာလွဉ်ခန်း ကောသမ္ဗိခမ်း ခွန်ဟော်ခံ၊နောင်၊

သွ။

ဥတေနန္ဒနိယံ ဆိုင်းတင် မိဖုရားတန် အောင်သွံဖြာ၊
 “ဝါသုလဒတ္တာ၊ မာဂဏ္ဍိ၊ သမာဝတီ” သီးဖုံးသွ။ ဂွေဗွေခမ်းကို
 သဋ္ဌေတန်ကဆို့လူဒါ၊ ဗွေဘုရားကျောင်တို့က်လဲ့ အောင်သွံဖြာ၊
 “ယောသက၊ ကုက္ကုဋ္ဌ၊ ပါဝါရိက” နှိုင်းနောင်ဖုံးသွ။

ဥတေနန္ဒနိယံအကျောင်ခရာ၊ ထွဲလဲဦးယိုသွ။

ကောသမ္ဘိခမ်း

သဋ္ဌေတန် ယောသက အကျောင်ခရာ

အလ္လကပ္ပခမ်းသူ၊ မော့လွဒုတ္တိကွ အံ့မကပ်တင် ပါမဉ်၊
 ‘ကောတူဟလိက’တဖြာနောင်၊ တွမ်းမာတွမ်းပိုပေးဆား ဖင်းထန်း
 ထေ့လွေ၊ ကောသမ္ဘိခမ်းသွ။ တဖူးလောင်း စရိပ်လို့ ပင်းပန်းလွလဲ့
 ပိုခိုပေးနောင်၊ နှိုင်းခန်းမွှိုန်းတောင်း မာဝါဆင်းလူးလဲင်း လွေဝင်၊
 သွ။ တွိုးတလဲင်း ပိုပေးဆားမဲ့ပင်း၊ ဖါစူကိုတွင်၊ ဖါထွေမွှိုင်းဖဲ့ချာ
 နှိုင်းခန်းတွေ၊ အဦးပင်းခါသေ၊ ပိုခိုပေး သောင်းပြုံးဖဲ့လ သောင်း
 လားလောင်းသွ။

အမွှိုင်းထွိုင်းသေ လွေတူချာခွန်းလဲ့ ပိုခိုပေးဆား သီထို၊
 ယင်းချား တဖူးလောင်းကိုသွ။ ဖါဗွေနောင်၊ ကွပ်နှိုင်းခန်းတွေ၊
 ဟး ပိုခိုပေးဆားတင် တွိုးဘဝငါ အီးခံးဟးဆိုင်၊ ဂွဉ် ဝင်နှိုင်းခန်း
 နွတ်လဲင်းကရိုးနောင်၊ ထွားငါသွော့ ဂွေဝတ္ထုကို အွိုးငါသူနောင်၊
 သွ။

အောင်နောင်၊ ဂွေသီးမာဝါ၊ တျိုးဖျော်ဖိုးလွှဲသားလမ်း၊
ဖိုးလွှဲသား မင်္ဂလာဖေး ဖိုးမွှေးတဟးအနီ၊ သွ။ ဖိုးလွှဲသား လမ်း
ယို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတပါ၊ ကျွဲလွင်သေးနားစွမ်းနီ၊ တင် ကပ်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး
သွမ်း၊ မင်္ဂလာထွေတင် နေးတွမ်းထော့ပတ်ရွမ်းရွမ်း၊ တွေ့၊ လွှဲမိုး
လွေ့ရီးခန်း ကောတူဟလိကသီးမာဝါ၊ ဒေဉ်နည်းထီသွ။

မာမူနောင်၊ နမ်းတားအံ့ဆွေဆွေ၊ အွဉ်ရေချာအဝါ၊
သွ။ အဝါလဲ့ ကွပ်အံ့မနွတ်၊ နီလွမ်းတင် အံ့မီးပွဲခန်းချာသွ။
နောင်ထွေ လမ်းဗွေထွိုင်းအီးအံ့ လမ်းဗွေလွှဲငရီး ထွီးမွှေးကပင်း
ထာ၊ ခွဲဖဲ့လတင် “ထွီးမွှေးယို ဘွဲကံးတန်တေးမွေးမွော့” ကော
တူဟလိက နှစ်သက်တေးခန်းနဲင်းနောင်၊ သွ။

ကောတူဟလိကယို ကွပ်အံ့မီးပွဲ၊ အဆားကေးနွောင်၊
တောင်းဒွပ်တွေ့၊ သီပြောင်ခန်း အဟာနောင်၊ ကျွတ်မိုးခန်းချာ
ဂွေကနှစ်သက်တေးချာ ထွီးမွှေးနောင်၊ ဟိုကိုသွ။ မာမူလဲ့သင်္ဂြိုဟ်း
ဝါ၊ ခိုထွိုင်းထွေ အံ့စင်းနမ်း ဖိုးလွှဲသားလမ်း လဟူတစလယ်
ဒွီးလူးကပ်လွေ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတွေ့၊ ဂွေဖေးခန်းအဝါ၊ ကုသိုလ်း
အမျသွ။

နောင်ထွေ “ခွေယို လူးခရားအောင်အောင်၊ တအောင်
အောင်တောင်း ခွေမီးအုံလမ်းယိုနောင်၊ ဝဲင်းဟး နှစ်သက်ဟးပျူစု
ဟး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးစွမ်းနီ၊ တင် ကုသိုလ်းပွာသေးနားစွမ်းနီ၊” ယူးနဲင်း
နောင်တွေ့၊ အမာနောင်၊ မာနမ်းလိုစင်း အုံညီလွေ့ခန်း ဖိုးလွှဲ
သားလမ်းသွ။

ဝါ၊ ခိုလှဲ လေ့လာလေ့လာတင် အောင်းထိုးမွှေးဟို့၊
ကို ဖွါလင်ခန်း ထိုးထီးပေးသွ။ ဖိုးလွှားသားလဲ ပင်၊ သင်၊ သေး
နား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး အိုးလမ်းတနီ၊ နီလင်းသွ။ လွေ့ပင်၊ တွိုင်း ထိုးထီး
ပေးလဲ ပါလွေ့သေးနား တဆီးဝါးထိုးပါ တဖူးသောင်ရင်၊ ထာသား
ရွှိုင်းဖုံးသွ။

ဖိုးလွှားသား လွေ့ပင်၊ ဖိုင်းတောင်းအလင်း၊ အွဉ်းစွာထိုးထီး
ပေး လွေ့ပင်၊ သင်၊ သွ။ ပေါးလွေ့တင်လဲ ထွားနဲင်းအမွေးအတွိုင်း၊
အူးခြံလောက်လက်၊ ဝါးထိုးခန်း ထာသားရွှိုင်းဖုံး တဖူးသောင်ရင်၊
ဖုံးသွ။ ဖျော်ကျောင်းကိုတင် အူးခြံဖေးအချက် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး ဖျော်
တင်လဲ အွဉ်ဆင်၊ ပင်၊ သင်၊ တွိုးဖေးခန်း အိုးလမ်းကိုသွ။ ကွပ်မာ၊
သေးနားနဲင်းယိုတင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးလောင်း ထိုးထီးပေးယို ထွာလွဉ်
ခန်း ထာရက် ထာရွှိုတ်သွ။

တနီ၊ ခါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး လိုးဆင်သင်္ကန်း၊ ဆန်ကီကောင်းကင်း
ကျွေ့လွေ့မိုးခန်း ဂန္ဓမာဒနကောင်သွ။ ထိုးထီးယို အောင်းဖဲ့ချာထွား
လွဉ်၊ ထိုင်းထီးထွေးဒွါမ်တွေ့၊ နှလုံးသ၊ ရားပ၊ လီ သီပြောင်ထိုးခန်း
သွ။ ထင်းကွတ်တော တာဝတိံသားတန် ချွေးရုံးမူး တရောင်အခါး
ကိုသွ။

ကွပ်ထိုးထီးဘဝကို အူးခြံကာကွယ်၊ ကူးညီးဖေးဗား
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတွက်တင် ဝွေ့ဒေါ့၊ ငေါင်းနပ်၊ သင်းဗွေထံ သုဒဿန
တန်ဝေင်၊ ယူးနားတသောင်လျှမ်းကိုတင် ဝွေ့လဲ အမဉ်းတွင်းခန်း
“တန်ဃောသက-တန်ငေါင်းသင်း” နဲင်းနောင်သွ။

* ကွဲးတွေ့၊ ဝွေခံးစာမိးမ္ဗိ၊ ကားမဂုဏ်း အောင်း
 ဖေင်အံး တနံသြးဇာတွေ့၊ သီမ္ဗိင်ကြိုင်းယင်းတလဲင်း လင်းကျွတ်
 ထေခန်း ကောသမ္ဗိဝေင်၊ ပြည့်တန်ဆာမူးဟို့ကိုသွ။ သမ်းဖွါလွဉ်
 အခိုဘဝသွံ၊ လွေယင်း ပြည့်တန်ဆာကို တထွာတောင်းတင် မ္ဗိး
 မူးထွဉ်းသွဉ်းမူး လွေ၊ နဲင်းခန်းသော့ဝွေ၊ အိုးထားအီးပြိုးကိုသွ။

ကွပ်ထွာထွီးထီးဘဝ ကီးညိုးပျူစုဟး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးအကျို၊
 တင် ထွီးစောက်အားဖိုး လွေ၊ ခြးဗျုန်းတောင်းဝွေ၊ အံညာအူးရောင်
 လွခန်းသွ။ နောင်တွင်၊ ပါတဖြာထီးတင် သရက်သညင်၊ ပေါး
 တွေ့၊ တွမ်ထူးလွှးလွေခန်းဒျား ဝွေ၊ နောင်သွ။

* အနီ၊ နောင်၊ နောင်၊ ကောသမ္ဗိသဌေတဖြာလဲ
 ‘လိုကဖွါ၊ ဟန်းနီ၊ ထွာနှောင်သဌေတန်’ ပုရောဟိတ် ဟော်ဖေး
 နဲင်းနောင်သွ။ နောင်တင် ထေရွဉ်တရောင် ထွဉ်းသွဉ်းမူး ထုမ်းပြေ၊
 လိုပေး ဖွါဟန်းနီတွေ့၊ လလွဉ်ခန်းဝွေ၊ ဝွေဖျော်တောခန်း
 ကောသမ္ဗိသဌေလမ်းကိုသွ။

တောင်သေ = အပိုင် (*) ယိုဖိုးနောင်၊ ခမ်းဟးဝွဉ် ဝင်နဲင်းခန်း
 အလဲင်၊ ပေါင်၊ (၇)လဲင်းသွ။

“ပိုလွှဲယိုတဖြာနပ်၊ ခွေမာနမ်းလောင်းတန်သူ၊ မဉ်းဖွါ၊ အမူ၊ ခွေအီးမင်္ဂလာဖေးဝေ၊ မဉ်းဖွါအခို ခွေအီးမာသီဝေ၊” သဌေ၊ ရေးရွယ်လွေ၊ နဲင်းနောင်သွ။ ခါးနီသွံနီ၊ သဌေမာသမ်းလွှဲဖွါ၊ ပိုခိုတင် ပိုလွှဲဝေ၊ နောင်၊ ဖိုးဖိုးယံကာယမ်းသီတော့၊ ထွဉ်းသွဉ်းမူ၊ ပသာထေ့ဖိုးခြံ၊ အွဉ်းလင်ခါသေ၊ ဖိုးတဖွေင်ငွါကိုသွ။ ဖိုးခေါင်၊ ထန်းငရီး နေးတွမ်းခင်းလစ်ပင် ရဲကပ်ခါဖေးတော့၊ သီထွာတမ်း၊ ဖိုးထိသားထီးတင် ဖိုးတိသား ထူးလွှဲတောယင်းဝေ၊ တလဲင်းသွ။

* သဌေ၊ နောင်၊ ဖြေထူးလွဉ်ယင်း တွမ်းရွဉ်တရေင်၊ ထွဉ်း လွေအွဉ်းချခါတောလဲင်း လောတဖူ၊ ခြောင်ကိုသွ။ မွူး ရောင်စောင်း လောသားစွါ၊ ထိုင်းထန်းလွေတော့၊ လောခေါင်၊ အွဉ်ငါ တွိုးလွေလိုပေးကအောင်းကိုတင် ဖိုးလွေငါဒွါမ်၊ ဖင်းထန်း ထန်းထိုးတဖူ၊ ဝါးငါလဲ လောတောင်းသွ။ အားရုံးထိုင်းထန်း လော ခေါင်ထီးတော့၊ လောခေါင်ထူးလွှဲ တောယင်း ဝေတလဲင်းသွ။

* သဌေ၊ နောင်၊ ဖြေထူးလွဉ်ယင်း တွမ်းရွဉ်တရေင်၊ ထွဉ်း နဲင်းသော့တော လိုသီသင်းခဲင်ကို တပြုံးခါးသွ။ ကွပ်ဝေ၊ ကီး ညှိုးပျစုဟး ပစွေကဗုဒ္ဓါးအကျိုတင် ဘီလူထွိုးစောက်အားဖုံး ခြေထေ့ဗွန်းတောင်းဝေသွ။

ဗဲဖုံး ထိုင်းလွေတရူးသင်းခဲင်၊ ဗဲမွူးတဟး အံးအဆား ထီးဝေတင် အွဉ်းနဲင်းဖေးခန်း နဲင်းထီသွ။ နောင်တင် ဗဲတိသား ထီး၊ ဗဲတိသား ထူးလွှဲတောယင်းဝေ၊ တလဲင်းသွ။

* သဋ္ဌေနောင်၊ ထွဉ်းဖြေ၊ထူးလွဉ်၊ယင်း တွမ်းရွဉ်တရေင်၊
ထွဉ်းနဲင်းသော့၊ယင်း တခွန်၊သားခြောက်၊ကိုသွ။ လင်း၊
အောင်ဒင်း ဝါးမွူးနာ ထာ၊မွူးယွဉ်းဒွန်လောင်းတင် ထာ၊ဆောင်း၊
ထင်သား လွဉ်ထူးဝါး ဟုန်လို၊ပေးငေါင်းတော့၊ ထာ၊ဆောင်းသား
မော့၊ ထူးလွူးလွေ၊ယင်းဝွေ၊ တလဲင်းသွ။

* သဋ္ဌေနောင်၊ ဖြေ၊ထူးလွဉ်၊ယင်း တွမ်းရွဉ်တရေင်တင်
ဝွေ၊ဖျော်သင်၊ယင်း သဋ္ဌေတန်လမ်းသွ။ သဋ္ဌေကျမ်း၊
သီလဲ့ မသီ၊ ပွိုင်းပွိုင်းတန်လ၊ အမဉ်းနာမဟဲ့၊တွင်းလွဉ်၊ “ဃောသ
ကမောင်း”သွ။ ဝွေ၊ယို သဋ္ဌေမဲ့ကို ပီထာ၊ဆူးဆော့၊ သဋ္ဌေထွား
တဲ့၊တဲ့၊ငါတဲ့ လ၊တင်းသွ။ နဝ်၊တင် သဋ္ဌေပသာမိုးထေ့သွ၊
ဖွိုင်းဖွိုးသသားထု၊ “မာ၊သီထွ။ သော့၊ဖွိုင်းကို ဖွိုးရော်၊သော့ဖွိုင်း၊
အောင်ကို”အကျောင်၊သွ။

ဝွေ၊ပိုရင်၊ တော့ပေင်သွမ်းတော့၊ ထွဉ်းတောမောင်းဃော
သကတော့ဖေး၊ ဝွေ၊ပိုရင်၊ လွေ၊မိုးဖေးတော ဖွိုင်းဖွိုးသားထု၊သွ။
နောင်တင် ဝွေ၊ပိုရင်၊ ခံးဗားတောမာ၊သီ ဖွိုးရော်၊ဖွိုင်းအောင်ကိုသွ။

* သဋ္ဌေနောင်၊ ဝွေ၊ထွာလဲဉ်းတွာယိုလဲ့ အွဉ်းထွ။မဒါး ထွား
မောင်းဃောသက ဆော့မဲ့ငါးတင် “မာ၊သီထွ။တင် နဲင်း၊
သော့၊သော့ အေးအောင်ကို”အကျောင်၊ တမ်းလိတ်အွဉ်းဟွေ၊
ဃောသကမောင်း ကွဉ်၊လောင်း၊ ထွဉ်းလွေ၊ဖေးထေ့ယင်း ဒုံတရု၊
စားရေးတန်ထု၊သွ။

ဃောသကလဲ့ သဋ္ဌေကထွဉ်းအတိုင်း၊ တဖူးလောင်း
နို့အံးပေင်ထေ့ဒုံတော်၊ သဋ္ဌေလမ်းတဟာသွ။ သဋ္ဌေပိုမူးလမ်း

ယိုလဲ့ ဘဝရိုးထွာဗားဖို့ ယောသကမောင်း လမ်းသားမူ၊ လူးကပ်
ကေးညှိုးရိုးသေးဗား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတင် ကျွတ်မိုးဗား သဋ္ဌေလမ်း၊
သစ်ဟွန်ယောသကမောင်း အမည်လဲ့ စွယ်ခြံသွေးခန်း ဗုဒ္ဓတ်၊ခီး
ကိုသွ။

ကွပ်နပ်မ၊ မောင်းယောသက မဲ့ဗေင်းတွင်၊ အင်းလမ်းနွတ်၊
ထပ်လောင်းကီ လင်၊ထွားယောင်းတော့ ထီးလိတ်တင် အီထင်းခင်း
လမ်းကို၊ ဖတ်ထွားတော့တော့၊ သေဗားခန်းအခရာသွ။ နောင်တင်
ရွေးတမ်းပြောင်တော့တော ခဲ့င်းယိုသွ။ “ယောသကမောင်းယို
ဒုံတရုာ၊စားရေးတန် နေးတွမ်းဒုံတရုာ၊ လက်ဆောင်းစွမ်းတော့၊
ယံမင်္ဂလာလွေ၊ဖေးသော့ တွမ်းဒုံတော်၊သဋ္ဌေပိုမူ၊ ဒုံထားဝကို
ဆို၊ဖေးသော့ လမ်းနီထပ်၊ စီးစဉ်းဖေးပါသော့ လမ်းဝင်၊တွမ်း လှမ်း
ဗဉ်းရေးသားနောင်၊ထွူတင် ပသာချာသော့သတင်၊အကျောင်၊သွ။

ယောသကမောင်းလဲ့ ဗေင်းထွိုင်းအံးထွူ လွေ၊ပသာခန်း
လိတ် ဒုံတရုာ၊စားရေးတန်ထွူသွ။ စားရေးတန်လဲ့ လိတ် ကိုအ
ထွိုင်း မင်္ဂလာလွေ မောင်းယောသက ဆောင်းရွက်စွမ်းလင်းထွူတင်
ဆောင်းရွက်သမျှနောင်၊ ကျောင်၊ကျာ၊ထေ့ခွန်၊ခန်း ကောသမ္ဘိး
သဋ္ဌေတန်ထွူသွ။ ကောသမ္ဘိးသဋ္ဌေလဲ့ “ခွေကထွဉ်းနောင်၊ တ
ထွာတောင်း၊ တထွဉ်းတောင်းမ၊ မွေ့ထွာတိုးယို” သ၊ကိုယူးပက်
ဒုားတဖဲ့၊ ပိုခိုရင်၊သီပြောင်၊မ၊ နိုက်စက်ဒုားတဖဲ့တင် ထွာလွဉ်ခန်း
ရေးဂါးသွ။

“ခွေအမ္ဘိးယို ဖေးနွောင်၊တမ်း မောင်းယောသက”အ
ကျောင်၊ ဟဲ့၊လွဉ်မောင်းယောသကတင် မောင်းယောသကသီး

မာဝါ၊ ထို့င်းပျော်ထေ့ဝွေ၊ စားရေတန်ဖွဲ့ငါတင် ငေါင်းတရွှေ၊ ဖြောင်းထန်းတော “ခွေအစွီး ဖေးလို့လို့ မောင်းယောသက” နှိုင်းနောင်၊ သွ။ နောင်၊ထွ။တင် သဋ္ဌေဖြားလဲ့ သီလွေခန်းတွေ့၊ ဥတေနခွန်ဟော်ခံလဲ့ စုစမ်းအစွီး၊ ဟဲ့လွဉ်ယောသကသီးမာဝါ၊ အပ်ဖေးခန်းအစွီးတွမ်း သဋ္ဌေအရာတွေ့၊ ယောသကမောင်းယို ထွာလွဉ်တောခန်း “ယောသကသဋ္ဌေ”နောင်၊သွ။

ဆိုင်၊တနီ၊ခါတွေ့၊ ယောသကသဋ္ဌေယို “ဖါကျုံးမာ၊သီ နွတ်လင်းအောင်းမျင်းတောင်း၊ ကွပ်ခွေမာယိုတင် ခွေတိုးလွဉ်ဗားအရန်းယို” အကျောင်၊ သေထွေခန်း မာမူးထျ၊တွမ်း သွဉ်းမူးကားဦးထျ၊တင် “ခွေသက်ယို အဆင်းရော၊ လ၊ခိုင်းငါး ဟောင်သွ၊မ်း၊ ခြေင်တောင်း”ယူးနှိုင်းနောင်၊တွေ့၊ ဈ၊မ်းနီ၊လူးတန်၊ ဖေးအံးအွေ၊ လွေခန်း လို၊မွဉ်နီဖုံး တနီ၊တန်းဖို၊ တရေင်တရေင်သွ။

ဆိုင်၊တင် ယောသကသဋ္ဌေယို ဝွေထွာလွဉ် ဗုဒ္ဓဘားသား ကိုယ့်၊ကွယ်လွဉ် ရတနာသွံပါ၊နှိုင်းငါယိုသွ။ အနာထပိဏ်းသဋ္ဌေလမ်းယို ဥပုသ်နီ၊တိုင်း လို၊ပေးနဲဉ်းသားကစ ပါတွမ်းသဋ္ဌေနမ်း တလမ်းလွ၊မ်း ထိန်၊ကံလွ သဉ်သွစ်၊ဈ၊မ်းဖြာ၊သွ။

သွဉ်းတသာတဖြာ၊ သေလို့တမ်းဒွိုန်း လမ်းကျောင်၊ခရား ဥပုသ်နီ၊ လွေ၊လုပ်၊ထာ၊တင် အဟာနပ်၊ ဒွို၊လွ၊ဖေးခန်း ဝွေတဖြာ၊ တားဒျားသွ။ ဝင်၊လင်အံးအွေ၊လွတမ်း ဝွေ၊ထို့င်းသေတွေ့၊ ဝွေလဲ့အံးတမ်းနှိုင်းနှိုင်း၊ ထိန်၊ကံနှိုင်းနှိုင်းသဉ်သွစ်၊ တက္ခိ၊နာ၊တားသွ။

တိုးမွူးခေ့နာ၊ တလီ၊ထို့င်းဟို့၊ခြေ၊တင် သဋ္ဌေဖေးအံး စတုမဂ္ဂလဲ့ “ငမ်းသ၊ဥပုသ်တက္ခိ၊ပေးယို ကိုင်နွူးထို၊ဒါးမကောင်း”

တွေ့၊ ခမ်းအံ့တင်းသွ။ နဝ်တင် အားရုံးလဲထန်း၊ ဝွေသက်လဲလို့
လွေ၊ လွေကျွတ်တောခန်း ရုက္ခစို၊ တံ၊ ခို၊ တန် တဖြာသွ။

ပါတွမ်းသဋ္ဌေ၊ ဃောသကတွေ့၊ ကောသမ္ဘိသဋ္ဌေတန်
ဝင်သွံ ကကိုယ်၊ ကွယ်ဒါး၊ ရသေ့၊ ငတ်၊ ရှာလဲ ခမ်းလာ တွိုးလွဉ်
တင် အဝ်းဟိမဝန္တာ၊ သင်အံ့ထေခန်း သဋ္ဌေတန်သွံဖြာ၊ ထူးသွ။
ဝွေဗွေသီးကထိုင်းသင်လွဉ်တဖူးလောင်း အံ့တယ်၊ လှိုခန်း ရုက္ခစို၊
နဝ်၊ ကနင်းဒါး၊ ညောင်းမွူးဖဲလတွေ့၊ ဝွေဗွေသီးသကို လိုးရာမန်း
သမျှ ရုက္ခစို၊ နောင်၊ ဖေးလူးလွေခန်းစွမ်းစွီးသွ။

“ရုက္ခစို၊ ဟွေး - ဘဝလီ၊ နာမာ၊ ဟး ကုသိုလ်းထာ၊
မိုင်း” ကထိုင်းရီလွတင် ရုက္ခစို၊ ခြင်းနယ်တွေ့၊ ရသေ့သီးတဲ့ သေဗား
လွခန်း အနာထပိဏ်းသဋ္ဌေလမ်းခရားဖုံး၊ ရတနားသွံပါ၊ ပွင်ပေါး
လွဉ်လဲဉ်း ခရားဖုံးသွ။ ရသေ့သီးဖုံးလဲ ဘုရားပွင်လွဉ်လဲဉ်းအ
ကျောင်၊ ဝွေဗွေသီးဒေါနယ်ပါ ဝွေဗွေသီးတကာ၊ သဋ္ဌေတန်
သွံဖြာသွ။

ဝွေဗွေသီး လွေ၊ ဝိုင်းထေဘုရား၊ နားဗားလွတရားတင်
ဝွေဗွေသီး ထွာလွခန်း “ဟေဘိက္ခု ရဟန္တာ” ဖုံးသွ။ ဝွေဗွေသီး
တကာ၊ သဋ္ဌေတန်သွံဖြာလဲ လွေလူးတန်၊ ဝိုင်းထေလွခန်းဘုရား၊
နားဗားလွတရားတင် ထွာလွခန်း သောတာပန်ဖုံးတွေ့၊ ကော
သမ္ဘိဝေင်ကို ဆို့လူးလွ ကျောင်၊ တွိုက်တဖြာတတွိုက်၊ ပင်၊
သတင်သွံလွခန်း ဗွေမျတ်ဘုရား တွမ်းသံဃာတေးဖုံးသွ။

ဘုရားဗွေမျတ်လဲ ဒီးမျောက်သဋ္ဌေတန်သွံဖြာ၊ လူးလဲနင်း
တေးမူး တနီတကျောင်တွိုက် လူးခံအံ့အွေတေးမူး တနီတ
လမ်းသွ။ သဋ္ဌေတန် ဃောသကကျောင်ခရား ထွဲလဲဉ်းယိုသွ။

**ဥတေနွန် မိဖုရားတန်
ဝါသုလဒတ္တာဒေဝီကျောင်းခရား**

ဥတေနွန်စိုးတွင်းနောင်၊ ဥဇ္ဇေနီခမ်းကို စဏ္ဍပဇ္ဇောတခွန်
အောင်းအုပ်စိုးသွ။ ဝွေ၊ဗွေ၊ယို ခါးလားဘုရားကပွင့်၊ ထွာဟားဖို
ခွန်ပေးတဖြာသွဉ်းသွ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတပါ၊ မာရ်နတ်မာတဖေင်၊
လိုအများလ၊လွဉ်တောင်းသွမ်း၊ ခွန်ပေးနောင်၊ ခွဲကျိုးခန်းတဖူးကို
သွ။ နောင်တင် အွဉ်းခွောင်းတေားမူးထွဲတော့၊ နှစ်သင်ထွားခန်း
ဒေဉ်ဟန်းအိုးလမ်းကိုသွ။

ဒေဉ်ဟန်းသမ်းမဉ်ခိန်းတင် ထွဉ်းအသွဉ်းလေားလွေ၊ထူး
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးသပိတ်တော့၊ အသွဉ်းနောင်၊ ဖင်းလွေ၊သင်၊ဟားထာ၊
အတွက် ကွီခန်းဆု၊ “မဉ်းတိုးဘဝငါငါ ယံကလ၊သော့ ထုမ်းခရား
အမွှိုင်စား တနီ၊တိုးခွောင်၊ ယူးဇနားငတ်၊ဆီ သူဆီ တရား၊ တရား၊
နီဆီ”သွ။

ဖင်းလွေ၊သင်၊ဟား ယာခိုးလျားကိုအတား “ဘဝတို့ငါ၊
တံ၊ခို၊အားဏား ယံပြင်၊နဲင်းမွူး”ဝွေ၊အဗွေ၊ ကအီးဝွေ၊ဗေ၊ ဝွေ၊
အမျှနောင်၊ “ယံလ၊အီသော့ တရားထူးမျတ် နဲင်းဗွေ၊မျတ်သီး”
အကျောင်၊ ကွီပန္နက်ဟားဖိုနဲင်းနောင်၊သွ။

ပန္နက်မူ၊နောင်၊အလ၊ အောင်းသွဉ်းဘဝ ကထွိုင်းထွာလွဉ်
ဥဇ္ဇေနီခမ်းဗွေ၊ စဏ္ဍပဇ္ဇောတခွန်ဘဝတင် ဝွေ၊ဗွေ၊ပဲင်းဆင်းလွဉ်ခန်း
ထုမ်းခရား အမွှိုင်စားငတ်၊စွိုး တနီ၊တိုးခွောင်၊ ယူးဇနားငတ်၊ဆီ
ဆင်မွူးတဟား၊ ယူးဇနားသူဆီ သွဉ်းတဖြာ၊ ယူးဇနား တရား၊
သေခီဟား၊ ယူးဇနားတရား၊နီဆီ ဆင်းတထုမ်းသွ။

စဏ္ဍာပဇ္ဇောတခွန်ယို ကွပ်မဲဉ်လဉ်တောနခွန် ဆင်မန္တာန်းတဲင်
 ဝွေမာဆင်ဗွာတု၊ လွေအွဉ်တံခါခန်း တခြာကိုသွ။ ဥတောနခွန်
 မဲဉ်လဆင်ဗွာ ကထိုင်းခြင်းဆွမ်၊ ဖျော်သော့ဝွေ၊ တဒေါင်ခါ၊
 ခင်းလမ်းကိုတဲင် ဝွေလိုဖုံ၊ ဆွမ်မွန်လခန်း ဥတောနခွန်သွ။

အဉ်းခံထောင်း ကွီသွဉ်ခန်း ဆင်မန္တာန်း ဥတောနခွန်ရိုပြန်း
 “ဝိုင်းနေးခွေမ၊ ခွေသွဉ်ဖေ” အကျောင်သွ။ နမ်းလဲသမ်းလွ၊ဝိုင်း
 ထွဉ်ဝင်သွဉ်လဲ ငမ်းဝင်ဒါးတော့၊ ထွဉ်းသွဉ်ထူး ဝွေပိုမူ၊ ဝါသုလ
 ဒတ္တာနင်မူ “မဲ့ဝွေသွဉ်ထူးတော” ယူးနဲင်းနောင်သွ။ နောင်လဲ
 သမ်းငမ်းဖျင် ဥတောနခွန်တွမ်းဝွေပိုမူ၊ စွယ်ခြံဝင်တဲင် ဖေးထီးတမ်း
 ဝင်၊ ရဲနေးဖိုင်ကင်း “သွဉ်ထူးသားနောင်၊ သွဉ်းမူငင်းကောင်း၊
 သွဉ်ဖေးသားနပ်၊ မောင်းဟွေးတွတ်၊” ဒေါလဲဉ်သမ်း နီဖဲ့နီခေါင်း
 နဲင်းနောင်သွ။

သွဉ်ဖေးသား သွဉ်ထူးသားဝင်နီ ထွဉ်းခွန်းလူးလဲင်းဝင်၊
 “မူငင်းကောင်း၊ မောင်းဟွေးတွတ်၊” သလျားလွထာ၊ ယွဉ်းထွား
 လွဖိုင်ကင်းမ၊ ကွဲသေလွဝင်ခရာသွ။ နပ်တဲင် ဝင်နီထေဉ်ဏ်း
 ဖင်းထိုထန်းတော့၊ ဥတောနခွန်လဲ ဖျော်ချာကောသမ္ဘိခမ်း ဝါသုလ
 ဒတ္တာလဲ ထွာလွဉ်ခန်း ဥတောနခွန် မိဖုရာတပါ၊ လပါခန်းတွမ်း
 ရုံးမူပေးတန် ငတ်ချာသွ။

မိဖုရာတန် ဝါသုလဒတ္တာဒေဝီကျောင်ခရာ ထွယိုသွ။

**ဥတေနွန် မိဖုရားတန်
မာဂဏ္ဍိဒေဝီ ကျောင်းခရား**

ကုရုခမ်းကို မာဂဏ္ဍိဒေဝီ ပုဏ္ဏားသီးတမာဝါယံ ပိုမူးချော်ယံ မည် “နင်မာဂဏ္ဍိဒေဝီ” အဝ်းတဖြာသွ။ ဂွေယို အမိနင်လဲ မည်မာဂဏ္ဍိဒေဝီအုန်းနေနေသွ။ ပိုမူးယို ကွပ်တရေငါးတွေ့ တမိုင်းဖေးလက်ဆောင်း ဘျာမိုင်းလဲ ဖေးတေားလမ်းတဝ်း၊ ထွိုင်းမော့ ပွေးမျတ်ဘုရားမ၊ ကွိုက်သငါးတိုင် ဖေးအပ်ခန်းအပိုမူး မာဂဏ္ဍိဒေဝီသွ။

နောင်တင် ပွေးမျတ်ဘုရား ခြိုင်းနယ်ဟော်ဖေး “ခွေပွေးပယ်လွှဲ ကာမဂုဏ်းအလဲင်းလဲင်း၊ မာရ်နတ်ပိုမူးမည်တဲ့ ခွေပွေးတနေတဝ်း၊ ယိုခါထဲင်း ကိလေသာလို့ သမ်းထွာဘုရားတင် သီပိုမူး ဆီးအေးခြိုးယိုနောင် နေးတွမ်းခင်းငါတဲ့ ခွေတခွေခင်း စံးနောင်တောင်း” နဲ့င်းနောင်သွ။

နားဟားတရားနဲ့င်းယိုတင် မွိုးမိနီဖြာ ထွာထိုအနားဂါမ်းလဲ ပိုမူးနင်မာဂဏ္ဍိဒေဝီနောင် သဆာငါးတင် “ခွေမည်လ၊ ခွေဝါတဲးဝါးတနီခါမ၊ ဂေါတမလောင်း ခွေအီးချင်း ခွေထာမာ” ရန်စင်ခါခန်း ပွေးမျတ်ဘုရားနဲ့င်းနောင်သွ။

မွိုးမိလဲ ပိုမူးနောင် အပ်ခါမိနင် မာဂဏ္ဍိဒေဝီ ဂွေသီးဝင်နီ ဗိုင်လွရဟန် ထွာလွခန်း ရဟန္တာသွ။ ပိုမူးနောင် မိနင်အပ်တော ဥတေနွန်တင် ပိုမူးနင်မာဂဏ္ဍိဒေဝီနောင် ထွာလွှဲခန်း ဥတေနွန် မိဖုရားတန်တပါ လပါတွမ်း ရုံးမူးငတ်ချာနေနေသွ။

မိဖုရားတန် မာဂဏ္ဍိဒေဝီကျောင်းခရား ထွဲလဲဦးယိုသွ။

ဥတေနန္ဒန်မိဖုရားတန် သာမာဝတီဒေဝီ ကျောင်းခရား

ဘုရားစိုးတွင်းနောင်၊ ယောသကသဋ္ဌေတွမ်း ဘဒ္ဒဝတီ၊
ခမ်း သဋ္ဌေတဖြာယို ထီးဖိုတောင်းဝင်းသွ။ ဂွေသီးယို သေထွ၊
လူးလဲ့င်းဝင်းအခရား၊ ကွန်းသယ်းသားထျ၊ ဖေးချာငါဝင်းလက်
ဆောင်းတင် ဖြာခမ်းခမ်း ထွာသွလွဝင်းသွ။

တို့တလဲင်း၊ ဘဒ္ဒဝတီသဋ္ဌေလမ်းကို ဖေထူးရောဂါ၊
ပေါးလွှဲ သီရိအွဉ်ဖေထူးသွ။ နောင်ထွ၊ သီလိန်းညောင်း၊ သီယူး၊
သီထိုး၊ သီထော့၊ သီဖိုး၊ သီသွဉ်း၊ ဆိုင်းသွတ်၊ သီတို့လမ်းမွေး
ရောဂါမျိုးသွ။ တမိုင်၊ ဖေါက်လမ်းဆင်း၊ ဖင်းထန်းမွှိုင်နွှောင်မ၊
တမိုင်မွန်လသွ။

လမ်းမွေး သဋ္ဌေမာဝါတွမ်း ပိုမူးလဲ့ ဖင်းထေ့မိုး ကောသဋ္ဌီး
ခမ်း ယောသကသဋ္ဌေတန်ထျသွ။ တဖူးလောင်းတွင်း၊
ရိက္ခာအံးလို့တင် နူးနူးချားချား ဖျော်တိုးပတာ ဝင်းတခါငါတွေ့၊
အံ့တယ်ယို့ခန်း တရွပ်တဖြိုးကိုသွ။

“နူးချားတန်ယို မွိုးရင်းချားလဲ့ တမံဉ်ထီးတောင်းတင် အံ့
တယ်ယို့တရွပ်ယို နီသွဉ်နီထွမ၊ ကွဲလွေမိုး ယောသကသဋ္ဌေ
ထျ” ရိုးလွနဲ့င်းနောင်တင် နီသွဉ်နီတွင်း တယ်ယို့လွေတရွပ်ကို
တွေ့၊ ထွဉ်းပိုမူးလွေကွီထူး အံးအွသွဖြာတာ၊ အိုးသဋ္ဌေယောသ
က ထာလူးသုမ်းကိုသွ။

အံးမညငါ၊ ထိုင်းအံးမီးမွိုးစွေ၊ အဆားကေးတောင်းတင်
ပထမနီနင်၊ ဘဒ္ဒဝတီသဋ္ဌေနမ်းသီ၊ ဆိုင်းတနီနင်၊ ဂွေမာသီသွ။

ဆိုင်တနီယင်းနပ်၊ ပိုမူနေ့တွမ်းမဲ့ထီ လွေထူးအံ့အွေတဖြာတား
လွမ်းတော့၊ ကောလူးဖေးသား စွော့ရီရွှင်အခရား၊ သေသေး
ချားခန်း အကျောင်းလံသွ။ ကောလူးဖေးသား ထူးလွေးလွေခန်း
ဘဒ္ဒဝတီးသဋ္ဌေပိုမူ တဆွူးတဆိုင် ဝွေမူးယိုနပ်သွ။

ထားလူးသုမ်းကို ရိမ်ရောင်ငါးဝင်တင် ပိုမူးလွေးယို အွဉ်း
ဆင်းရဲနေ့ အွဉ်းနေ့တွမ်းအပေါက်၊ နွှိထန်းတကျောင်း၊ ဝွေမူးယို
အယောင်ဆင်တဲ့ ဗွိုန်ခံရောင်တင် ဝွေမူးယို မဉ်တွင်းလွဉ်ခန်း
“သာမာဝတီး - နင်ခံဆင်းရဲ”သွ။

ဃောသကသဋ္ဌေလဲ့ ဝွေထားလူးသုမ်းကို ငေါင်းရောင်က
ယေန်ထိုဟး ထိုင်းသေအခရားတင် “ခွေသွေ၊ ဘဒ္ဒဝတီးသဋ္ဌေ
ပိုမူးယို ထွာထွိုက်ဒုးခွေပိုမူး”ရိုးထွေတော့၊ သိမ်ထူးအွဉ်းထွာတော
ခန်း ဝွေပိုမူးတန်အရား အပ်ဖေးပါခန်း ချွေးရံမူးငတ်ချာသွ။

တနီခါဝေင်ကို နက္ခတ်ပွယ်ထွိုင်းထွာလွဉ် လင်လူးလွ
ထီခြောင်ကိုတင် သာမာဝတီးတွမ်း သွဉ်းမူးဖုံးလဲ့ ဖျတ်လွေ နန်း
တော့ဝေင်ကို လင်လူးလွခန်းထီသွ။ ဥတေနခွန် အောင်းပတင်
ပေါက်ငွါ သစ်ကထီး စွယ်ခြေထွေစွဉ်း သာမာဝတီးတင် ကွီထူးခွိုင်း
စွဉ်း ဃောသကသဋ္ဌေထျ နေ့တွမ်းအနယ်လ၊ သွဲနေအားဏား
စက်သွ။

လတင်လဲ့ သာမာဝတီးယို ဝွေဒင်းထွာလွေ မိဖုရားတန်
သွ။ သာမာဝတီးဆန္ဒအလ၊ ချွေးရိုးလီဖုံး ငတ်ချာလဲ့ ပါလွဉ်
ထွိုင်းထွိုင်းခန်းဒုး သာမာဝတီးထျနောင်သွ။ သဋ္ဌေတန် သွံဖြာ

တားလဲ့နောင်၊ ဥတေနွန်မိဖုရား၊ သာမာဝတီသီး သွံတားလဲ့နောင်၊
 ကောင်းသားမောင်းသုမနနောင်၊ စာဖေးဟားတောင်းရွမ်းနီ၊သွ။
 ကွပ်နောင်မ၊ မောင်းသုမနယို ဝွေလဖအခွင်၊ သဌေတန်သွံဖြာ၊
 ထျ၊ ဝွေအီးကပ်ဘုရားသွမ်တနီ၊ ဝွေစီးရင်းလွေခန်းသွ။

အနီနောင်၊ သာမာဝတီ မိဖုရားတန်တား သွဉ်းမူးခုဇ္ဈတ္တ
 ရာ ကထိုင်းလွေဖြေကောင်း မောင်းသုမနလမ်းတင် “ဟန်းနီ၊
 ယို ခွေအောင်းလိုလူး ပွေးဘုရား၊ နားပွေးစံးခွိုန်း၊ ကောင်းမဉ်း
 အောင်းလို့မ၊ နားကွဲထူး၊ နားညီခွိုန်းနီတရား” မောင်းသုမန ရိုးဖေး
 နဲင်းနောင်တော့၊ သွဉ်းမူးခုဇ္ဈတ္တရာလဲ့ နားညီခန်းတရား ထွာလွေ
 ခန်းဒျား သောတာပန်းသွ။

ကွပ်နောင်မ၊ ကောင်းငိုသွမ်၊ဗီးသွမ်၊ဗီးကို ဖြေလစ်၊ဗီး
 လစ်၊ဗီးတား တခွန်သေခါ၊ လစ်၊ဗီးလစ်၊ဗီး ရွမ်းနီ၊လဲ့ ဟန်းနီ၊ယို
 တခွန်ဒွါမ်၊ ဖြေလို့ထံသွမ်၊ဗီးငို၊ ပသာသင်၊မိုးခန်း မိဖုရားတန်
 သာမာဝတီထျသွ။

သာမာဝတီလဲ့ ဟန်းနီ၊ ကောင်းကလအာဟားအကျောင်၊
 ရီရွှေင်ထိုင်းသေ အခရားတင် “နားကအွဟား တရားထီနောင်၊
 ဖေးအွ၊ဗဲင်းနီမွိုင်” တောင်ပြန်းခန်းနဲင်းနောင်သွ။ နောင်ထွံတင်
 ခုဇ္ဈတ္တရာ ကထွဉ်းအတိုင်း၊ သာမာဝတီသီး အွဉ်းလူးဖေး ထီနံး
 သား၊ လဲ့ဉ်းဖေးခွမ်လာ၊ ဒါဖေးခင်းလမ်းတော့၊ ခုဇ္ဈတ္တရာလဲ့
 ကင်းတွမ်းဝီတင် ဘုရားကဟော်အတိုင်း၊ ဝွေဟော်ဖေးတော
 ထိုင်းထွ။ သာမာဝတီတွမ်း ရံးမူးဖုံးလဲ့ ထွာလွေခန်း သောတာပန်းဖုံး
 သွ။ ဝွေသီးဖုံး ဝဲင်းလွခုဇ္ဈတ္တရာ ဖေးမားဒွါမ်ထာမာကျမ်၊ အွဉ်း

ထွာတော မြိုးအနေ၊ ဆရာအနေ ထွင်းလွေ့နားတရာ၊ ဘုရား
ထူး၊ ယံဟော်ဖေးချာဝွေ့သီး တသေးသေးသွ။ နောင်တင် တွိုး
ဆိုင်တခိန်း ခုဇ္ဈတ္တရာလဲ့ လျင်းလွဉ်စွဉ်း ပိဋကတ်သွံဘွံး လ၊တွိုး
လွဉ်စွဉ်း ဗဟုသုတ ဓမ္မကထိက တေဒဂ်အရာသွ။

ဖိဖုရားတန် သာမာဝတီးကျောင်ခရား ထွလဲဉ်းသွယို။

x x x x x x x x x

ခုဇ္ဈတ္တရာခရား တောင်သေတား

ခုဇ္ဈတ္တရာယို ဗြဟ္မဒတ်ခွန်စိုး ဝွေ့သီးနန်းကိုသား ကကို၊
ကွယ်ဒါး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးသွစ်ပါ၊ ဖင်းသွမ်သပိတ်လျားငါးတင် ဝွေ့
သ၊ရောင်းရေ ဖေးလူးဖို ဆင်စွယ်သပိတ်ခင်း (၈)ဗားသွ။ ကွပ်
နောင်အကျိုးတင် ဘဝယိုဝွေ့ဉာဏ်တန်တွေ့၊ လ၊လွဉ်ဗား ဗဟု
သုတဓမ္မကထိက တေဒဂ်အရာ၊ တွိုးပါဗား သောတာပန်အရန်း
သွ။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးသွစ်ပါကို တပါးငင်းကောင်းတင် “နီဗ္ဗေဗ္ဗန်
တပါ၊ ကျွဲထာနဲဉ်းယို”အကျောင်၊ ဝွေ့အွဉ်းကောင်းနယ်ဖို လို၊
အများတင် ဘဝယို ဝွေ့ငင်းကောင်းလွဉ်ဗားသွ။ ကဿပဘုရားစိုး
ဝွေ့ထွာဗာရာဏသီး သဠေပိုမူးဘဝ ဘိက္ခုနီရဟန္တာမူးတပါ၊
ကျွဲလွဉ်လယ်ထေ့ဝွေ့ထူးတွင်၊ ဝွေ့ထွဉ်းဖေးယောင်းဖို “ခြိုင်းခြို၊
တို့က်”တင် ဘဝယိုခါ ဝွေ့ထွာလွဉ်ဗား သွဉ်မူးသွ။

x x x x x x x x

**မိဖုရာတန် မာဂဏ္ဍီးကျမ်းတကိုင် သာမာဝတီး မိဖုရာတန်ခန့်တွမ်း
ဓမ္မသီးစုံ၊ သီတကိုင်ဗားလွှာအကျောင်၊ခရာ၊**

တနီ၊ခါတင် သာမာဝတီးသီးဖုံ၊ မဲဉ်ဝိုင်းလွဘုရာ၊ ကိစ္စအကူ၊
ညီး ခုဇ္ဈတ္တရာထု၊သွ။ နင်၊မူးသီးအမျို၊ ထန်းအထန်းယို၊တောင်း
တင် “လုတ်၊ကိုပငါပရာ၊ ဖေါက်ထားတို နွမ်းမဲခူ၊ ထွားချောင်း
ကီးညို၊ ရေးမတ်လူးတန်း၊နေးသွာ” အကျောင်၊ ခုဇ္ဈတ္တရာစီးစဲဉ်း
လွေ၊ဖေးခန်း ဓမ္မသီးနဲဉ်းနောင်၊သွ။

တနီ၊ခါ မိဖုရာတန် မာဂဏ္ဍီး ထောင်ချာငါတဖူ၊ ထီးစူ၊
သာမာဝတီးသီး လုတ်၊ဆောင်းတိုသွ။ နောင်၊တင် ရီရွှင်အခရာ၊
တွော့ ဓမ္မသေထွေခန်း ဘုရာ၊ကျွဲတို့၊ဖျော်အကျောင်၊ သာမာဝတီး
သီး လွေ၊ကီးညို၊ ဆယ်၊ကပ်လွအကျောင်၊သွ။

“လဲင်းယို ဂေါတမအလောင်း ဂေါတမ တကာ၊မူးခိုဖုံ၊
ယိုအလောင်း ခွေမာ၊တွမ်းခွေထားမာ၊မ” ဓမ္မယူးတေးခန်းဒျားနဲဉ်း
နပ်၊သွ။ နပ်၊ထွတ်င် “ဩဗွေ - သာမာဝတီးသီးယို တောင်းတ
လင်ထား၊ နီသွံနီ၊တွင်၊ အီးမာ၊သီနီဗွေ” လဲဉ်ခန်းခွန်နဲဉ်းနပ်၊သွ။
ခွန်သမ်းယျမ်းတင်းတင် “နီဗွေထွားတေးသွာ ဓမ္မသီးလုတ်၊
ဆောင်းအို” ရှိ၊လဲ ခွန်ထူးရေးတင်းနေနေသွ။

နပ်၊တင် စင်းလို၊မြိုက်ဝေင်၊ကို ထွဉ်းခွန်ထွမ် ဗွေဘုရာ၊၊
“ဗွေဘုရာ၊ ယံကျွဲထို၊ထန်းအလင်” သွ။ ဗွေဘုရာ၊ အံတဉ်း
သယံ၊ခံ ထို၊ထန်းတင်းဝေင်၊၊ နွတ်၊နီ၊ထွိုင်းဗွေ ငေါင်းခွန်းထွမ်လဲ
ယေန်ထို၊ချာခန်းသွ။

နောင်တင် တွမ်းအဖါနင် ပေါင်ဝင်တွေ့၊ ထွဉ်းအလို၊ တဖြာ၊ လွေထူးချာမွန် ဂွေဖါနင်ထျ၊ သွမ်ဗားသွ။ နောင်ထွဲတင် ဆက်ထေ့မိုးခန်းခွန် “သာမာဝတီးသီးစွါ၊ ယံမာ၊ သီခွါးသွတ်၊ ဖေးခွန် ဒေါင်ခွါတ်၊ ကပ်၊” အကျောင်၊ သွ။ သာမာဝတီးသီး မာ၊ သီဇွောင်၊ တောင်း ထွဉ်းအပ်ချာချာမွန်တင် ထွဉ်းယင်းဂွေလို၊ နောင်၊ လွေ၊ ထူးလွဉ်လဲင်းချာသီ ဂွေဖါနင်ထျ၊ သွမ်ဗားသွ။ နောင်တင် အပ်ထေ့ယင်း သာမာဝတီးသီးစွါ၊ “ဖေးကခွါးကပ်လွေဖေး ဗွေးမျတ် ဘုရား၊” အကျောင်၊ သွ။ သာမာဝတီးသီးလဲ လဲင်းယိုသ၊ ရောင်း သ၊ ရေး ထူးချာသီသွမ်ဗား ခွါးကပ်လွေခန်း ဗွေးမျတ်ဘုရားသွ။

နေးတွမ်းအနယ်၊ ထင်းမားခရားနဲင်းယို လဲဉ်ယင်းဥတေန ခွန်လဲ ဥတေနခွန် သယ်ခံးတေးချား ထူးရေးတောင်း သာမာဝတီး သီးစွါ၊ နေနေသွ။ နောင်တွေ့၊ ကျမ်းယင်းတနယ်၊ သွ။ ဥတေန ခွန်ယို မိဖုရားတန်သွံဖြာထျ၊ နင်းထေ့ နွတ်၊ နီ၊ နွတ်၊ နီ၊ စီးသွ။ နောင်တင် ဥတေနခွန် ကအီးဆင်ပါသေးနားချား ဆင်တိန်းအိုကိုယို ဂွေသော့တေးရှု၊ ပေးခါ၊ အအို တွမ်းကောင်းတိုင်သွ။ နောင်တင် ဂွေရို၊ “သွဉ်းမူး ဗောင်းမင်းထာ၊ ဟပ်တင်း၊ လွေမျှန်း သာမာဝတီး ဆောင်၊ မီးလွေလဲ သွဉ်းမူးလွေလွဉ်မ၊ စိတ်ချ” အကျောင်၊ တွေ့၊ ဂွေလွေလွဉ်ခိုင်းဆေ၊ ဥတေနခွန် အိုးသာမာဝတီးဆောင်ကိုသွ။

ဥတေနခွန်လဲ ကတူးထျ၊ အွဉ်းချာတိန်း ထွဉ်းဗောင်းတလွာ၊ ကူးလောင်းတွင်၊ ဂွေဗွောင်တေးထေထန်းခန်း ရှုသွ။ ရှုလဲ ဟို၊ ခိုး

အဆာ၊ အွဉ်းထွိုင်းအကတူ၊ သာဟူးဟားစွဉ်းထာ၊ ကူးလောင်း ကီသွ။ ဝွေမှုးလဲ့ မာနဲင်းသလျားပွဲး “ခွေမင်းမင်းထာ၊ တဟပ် တင်းလဲ့ နားတင်းခွေခေါင်း၊ ပါးမှုးစားယိုလဲ့ မွောကျမ်းတိုးခွန်တန်ယို ဟွေး” အကျောင်၊ ခွန်းထွမ်ခန်း ခွန်တွမ်း သမာဝတီသီးစွို၊သွ။

ဥတေနခွန်လဲ့ သ၊ဝ၊ထာ၊သီတင် “မာဂဏ္ဍီအင်းလင်းနယ် ခွေယွမ်းတောင်း၊ ပါးမှုးယို ကျမ်းသီခွေသွံလဲင်းလဲင်း” သလျား မီးမွို၊နဲင်းနောင်၊တော့၊ သျောင်းစွဉ်းလို၊တရောင်အားဒင်း ခြီးတဟား သွ။ ဒင်းသော့စွဉ်း ပြားစွူးသားတင် သမာဝတီနပ်၊ အွဉ်းဖွဲ၊ငါ ခြပ်ရဲဉ်းနေးတော့၊ အောင်းဖွဲ၊ငါ ခ၊သော့တဲ့တဲ့စွဉ်း အဖြာ၊ငတ်၊ရျာ၊ သွ။

ခွန်၊ သွေချင်၊ နမ်းရင်၊ ယိုသွံဖြာ၊လောင်း ကွပ်စွဉ်းသာမာ ဝတီသီး အောင်းပသာညီးမျမေတ္တာ၊ အတန်၊ရို၊တင် ပြားလဲ့ လွေ၊ငါ ခွန်၊ချာတော့၊ သဲင်းအင်းဒင်းတောခန်း ဥတေနခွန် သ၊အင်ခါးကို သွ။ ဝွေမွေးနဲစ်သ၊ဝ၊ ဟွန်မားတရွို၊တင် ဝဲင်းစွဉ်းသာမာ ဝတီ “ယံကယ်းသော့ဝွေမွေး၊ ထွာဖေးသော့ ဝွေမွေးထာ၊အားကွို၊” အကျောင်၊ တောင်ပြန်းခန်းချားသွ။

“သွဉ်းမှုးအားကွို၊ချား ဘုရာ၊တင် ကွို၊ချားသော့ ဘုရာ၊” သမာဝတီရို၊ချာနဲင်းနောင်၊သွ။ “ကယ်းသော့ဝွေမွေး၊ ထွာဖေး သော့ဝွေမွေးထာ၊အားကွို၊၊ လိုရ်၊ဆု၊လဲ့ ကွိုမိုးသော့” ထွိုင်းဒေါ၊ ယင်းနဲင်းနပ်၊တင် “ဆု၊နပ်၊တဲ့ သွဉ်းမှုးကွို၊ချား” သမာဝတီ ဝွန်ခံ၊ ခန်းနဲင်းနောင်၊သွ။

နောင်၊ထွ။ ဝွေ၊ဗွေ၊ ပင်၊ကပ်ဘုရာ၊ဒေဉ်သွမ်းအတွင်၊ ဟဲ့၊
လွဉ် သာမာဝတီ၊ ထွဉ်းကွီခန်းဆု၊သွ။ “ဗွေ၊ဘုရာ၊တွမ်း သံ၊ဃာ၊
ငတ်၊ရျာ၊ မဉ်းကျ၊သေးနားယိုကိုနောင်၊ သွဉ်းမူးသီး အီးနားဟး
တရာ၊”သာမာဝတီ၊ ကွီခန်းဆု၊နဲဉ်းနောင်၊သွ။

နောင်၊တင် ဝွေ၊ဗွေ၊လင်းဖေးဘုရာ၊လဲ့ ဝင်၊လင်တဲ့ မဲဉ်ပင်၊
မဲဉ်ဝဲဉ်းနေနေတင် ကွီတောခန်း ဘုရာ၊နမ်းတေားတင် ရဟန်း၊တပါ၊
တော့၊ ဘုရာ၊ဖေးတားဝွန်းခန်း အာနန္ဒာ၊မထေရ်၊မျတ်သွ။

တယ်၊ခိန်းယိုတင် ဗွေ၊အာနန္ဒာ၊လဲ့ တွမ်းရဟန်း၊ငတ်၊ရျာ၊
ကျ၊သေးနားခန်းနန်းကို နင်၊မူးသီးဖုံး လူးဟးလွအလူး၊ နားဟး
လွတရာ၊ သေးနားသွ။ တွိုးတနီ၊နောင်၊ နင်၊မူးသီး နစ်သက်ငါး
တရာ၊တင် ပူးဖေးတရာ၊အနေ၊ နင်၊မူးသီးဖုံး လူးတန်း၊တေ့၊လွ
ခန်း အာနန္ဒာ၊ ဆင်၊ပိုင်တဖျ၊ တန်းငတ်၊စွဲ၊ အဖျ၊ငတ်၊ရျာ၊သွ။

ခွန်ထွိုဉ်းသေ ခွန်လွေ၊ဝဲဉ်းမိုး အာနန္ဒာ၊ “ဆင်၊ပိုင်ငတ်၊
ရျာ၊ယို မာ၊အီထာ၊မဲဉ်၊”ကစ ခိုခန်းသွ၊ပဲသွ၊ပဲသွ။ “လွို၊ခွေဗွေ၊
တား ခွေလူး လွေ၊သက်နီ၊ကောယသား၊ ဝွေ၊ဗွေ၊သီး အယလီ၊
ဖုံးနောင်၊ လူးတောလွယင်း အယိန်းယသား၊ အယိန်းယသား
သက်နီ၊ဖုံးနင်၊ မာ၊လွတဒါလောင်၊ တဒါလောင်လီ၊ဖုံးနောင်၊ မာ၊
လွတဒါဟံးလောင်း၊ တဒါဟံးလောင်းလီ၊ဖုံးနောင်၊ မာ၊လွခင်း
သွတ်၊၊ ခင်းသွတ်၊လီ၊ဖုံးနောင်၊ ဒွေါ့၊ဆား တွမ်းဟံးဟေ့၊ သူးလွ
တဆင်း”အာနန္ဒာ၊လဲ့ ပြေးချာခန်း ဆွ၊ပဲဆွ၊ပဲနဲဉ်းနောင်၊သွ။

ခွန်လဲ့ ဟွန်နစ်သက်ငါးတင် လူးသမ်းယင်း တဖျ၊တန်း
ငတ်၊စွဲ အဖျ၊ငတ်၊ရျာ၊သွ။ အာနန္ဒာ၊ဗွေ၊ယိုနောင်၊ တန်းငတ်၊စွဲ၊

စီး ဖြူငတ်၊ချာ၊ လဲင်းငတ်၊ချာ၊ တန်းတရောင်စီး ဖြူတရောင်လဲင်း တရောင်၊ တန်းတသိန်းစီး ဖြူတသိန်း အလဲင်းတသိန်း၊ ဝင်၊အွဉ်း ပြုံး ခင်းတော့ထျှ၊ လူးတန်းတော့၊ ဝွေဗွေလဟားဖို အလဲင်းလဲင်း သွ။ တဖျူနီဖျူကစနပ်၊ ဒေါ့အလဲင်းသူ့သေခွမ်း၊ ဘုရားကူ၊ နိဗ္ဗာန်ဆ၊ချာ ဝွေဗွေလယ်လူးဖို ဖျူးဒိပ်တကျွန်းလွမ်း၊ စွမ်း ကျောင်းတို့က်သွ။

နဝ်၊တင် မိဖုရားမာဂဏ္ဍီးလဲ့ “ခွေကမားနပ်၊ ထွာတဝ်း ထွာလင်တော၊ လဲင်းယို အီးမားဟားနဲင်းမဲ့၊ အနယ်၊အဝ်းဟား” ရိုးထွဲ့တင် ဥတေနွန် ထန်းလယ်ဥယျာဉ်းကိုတွင်၊ ထွဉ်းအဖါနင် လွေ့ထေ့ သာမာဝတီးဆောင်၊ ထွဉ်းဗွေဓမ္မိလားသွမ်း၊ နမ်းမန်း သွမ်းတော့၊ ထူးပိတ်စဲနမ်းမန်း၊ ပတ်မဲ့တထွန်း နင်၊မူးသီး လုတ်၊ တခါ၊ငှါဖိုးလဲ့ ပေးခါ၊လို့ အထန်းဖွဲ့တင် ယံတဲစ်၊လဲ့၊မြို့ လွေ့သော့ မေး”အကျောင်းသွ။

နောင်၊တင် မေးခိုးလွဉ် သာမာဝတီးသီးဆောင်တော့၊ သာမာဝတီးသီးဖိုးလဲ့ “သံးသရားကို နီခံးစားဟားနဲင်းယို အလဲင်း ဒေါ့၊နောင်၊ခွမ်း၊ တဆန်းခေါ်တဝ်း”ယူးလွထွဲ့နဲင်းနပ်၊ နှလုံးသွင်၊ လွတရားတင် ယဟန်းသား ထွာသကဒါဂါမိ၊ ယဟန်းသား ထွာ အနားဂါမိတော့၊ သီလွေ့လွခန်းဝင်၊ မေးပြုံးကိုသွ။

ဝွေသီးခံးဟားလွ မေးခိုးခရားယို ရဟန်းသီး လဝ်းထေ့လွ ဘုရား၊ ရီပါလွဝွေသီး ကတို့လွဒါ၊ တရားအရန်းသွ။ ဗွေမျတ် ဘုရားလဲ့ ဟော်၊ချာ “ဝွေသီးသီထားယို အကျိုးအာဒျား၊ သံးသ ရားယို လိန်းမားသေးနား မွေးတောင်းတင် ခံးဟားလွ ကုသိုလ်း

အကုသိုလ်းအကျိုး သုခဒုက္ခနဲ့င်းယို”အကျောင်းဖုံးသွ။

ရဟန်းသီးသမ်းရီ သာမာဝတီးသီး အကုသိုလ်းဝဋ်လီ၊
တွေ့၊ ဗွေမျတ်ဘုရာ၊ မိန်းလွေယင်းနဲ့င်းငါယိုသွ။ “ခိုးချာ ဗာရာ
ဏသီးဟော်ခံ၊ ဗြဟ္မဒတ်ခွန်နန်းတော့ကို ပစ္စေကုဒ္ဒါ၊ ကျွေးသေးနား
သွမ်းပါ၊ နင်းမူးငတ်ချာ၊ မာဖေးလွ ဝတ်ပေးဝတ်တန်သွ။ တလင်း
ခါ နွတ်ပါ၊ခါ ကျွေးချာဟိမဝန္တာ၊ တပါ၊နောင်၊ ဝင်၊စာ၊ကဲ့င်ဒျာ၊
သမာပတ် ထီခြောင်ထျ၊ တပြုံကိုသွ။

ခွန်တွမ်းနင်းမူးသီး လင်းလူးထီခြောင် နင်းမူးသီး လူးနီးမွး
ထီတင် ခွေလွဉ်လွတွေ့၊ အီးအံ့စို့၊မေး ထွိုင်းထုမ်းသိုးထာ၊အီး
မော့ခန်းတပြုံနောင်တင် လဲ့၊ပြုံလွခန်းမေးသွ။ တပြုံထွိုင်းကျွမ်း
ထီးခန်းပစ္စေကုဒ္ဒါ၊ အင်းသော့တွေ့၊ “နီပြုံပါလဲဉ်း ပစ္စေကုဒ္ဒါ၊
ခွန်မဉ်းသေမဲ့၊ နီမော့လွဒုက္ခ၊ နီလဲ့၊ကျွမ်းထို၊မားတတယ်နင်၊ အီး
မွေး”ယူးလွထွ။တင် အွဉ်းစုဒင်းယင်းသိုး တံစ်၊သမ်းမေးတွေ့၊
သင်၊ခွန်၊လွခန်းနန်းကိုသွ။

ပစ္စေကုဒ္ဒါးတဲလဲ့ သော့၊နေးခန်း သိုးလောင်းအရေင်လဲ့
မေးတကျွမ်းတင်း၊ ပေါးဝွေ၊ဗွေ၊ ဝင်းစာ၊သမာပတ်နွတ်၊နီဗွေလဲ့
လိုရာ၊ကျွမ်းခန်းဒျာနောင်၊သွ။ နင်းမူးသီး ငတ်၊ချာ၊နောင်၊တဲတဲ
ကွပ်စုဒင်းယင်းသိုး ပစ္စေကုဒ္ဒါ၊ ယံကျွမ်းထို၊ တံစ်၊နေးမို့မို့ ယင်းတင်
ခံးစာ၊ဟေးငါးရှင်၊ နေင်းအသိန်းသွ။ အောင်းကဲ့င်ကံ၊ အကင်အစျ၊
တာ၊ ခံးစာ၊ဟေးလွယင်း မေးခိုးလမ်းကို ဘဝအချာ၊ နဲ့င်းဘဝယို
အတွိုင်းနောင်၊သွ။ ရဟန်းသီးဟေး” သာမာဝတီးသီးဝဋ်လီ၊ ဗွေ
ဘုရာ၊ ဟော်၊လွေ၊ဖေးခန်း နဲ့င်းနောင်၊သွ။

ဥတေနန္ဒနိလံ ပြိုင်းပျံ့တွမ်းမေးခိုး သာမာဝတီသီးတင်
တွမ်းမူမတ်ဖုံး ထွိုင်းသွံ့သပ် “မိဖုရာ၊ မာဂဏ္ဍီဒျားရင်၊” ရိက္ခေး
လခန်းနဲင်းနောင်သွ။ နဝ်တင် “ခိုးချာနဝ်၊ သာမာဝတီ၊ ကျမ်း
သေးနားခွေတင် ခွေငမ်းသေးနားဟားတာ၊ ယိုခါမ၊ သုအီးခွေ ဟား၊
ကထာလွဉ်နဲင်းယိုနောင်၊ ပါရက်ခွေသား မာဖေးဒျားရင်နဲ့”
ပရိယာယ်ခန်းနဲင်းနောင်သွ။ မိဖုရာ၊ မာဂဏ္ဍီလဲ “သွဉ်းမူးမာ
ဒျား၊ ထွဉ်းပါနင်မာဖေး သွ။နဲ့ဗွေ” လောင်းခန်းနဲင်းနောင်သွ။
“လွှဲနာ၊ ပါရက်ခွေဗွေ အမျိုအောင်နဲ့၊ ခွေဗွေအီးဖေးနာဆု၊
ဟဲ့လွဉ်ပါလို့လို့ နာဖူးဝေးလဲင်း” ခွန်ရိုးဖေးချာယင်းခန်း နဲင်းနောင်
သွ။

နောင်တင် မိဖုရာမာဂဏ္ဍီ ဖူးဝေးဖုံးလဲ ဖျော်လွဉ်၊ လို၊
လင်ယင်ဟန်းသားလဲ ထိုထက်ဆောင်း ရှိမိဖုရာ၊ မာဂဏ္ဍီဖူးဝေး
တင် ဖျော်လွတို့လွဉ်လွသွ။ ဂွေသီးဖုံးယို ဥတေနန္ဒနိ ပလ္လိသော့
ထာအောင်ကို ဗုပဒေ၊ နောင်ဆုကီ ဖြေဗေဖူ လဲ၊ ပြုလွေ့စွဉ်း
မေးသွ။ မေးခိုးအယားပိထွိုင်းကျွမ်း ထူးထိုင်ပသီး ထိုင်ပဲစ်လွေ့
အနမ်း ပဉ်ကွို့ကွို့၊ အယားပဉ်လောင်းလောင်းဖုံးသွ။ မိဖုရာ၊
မာဂဏ္ဍီနမ်းကီ ယားခွန်ခွန်ယို သွို့ထူးထွ။ ခွိုးစုနမ်းမန်၊ မြိုင်းကို
နဲင်းကျော်တခိုးတော့၊ ဖေးအံ့ချာလွေ့ အဗွေနမ်းသွ။ မိဖုရာ၊
မာဂဏ္ဍီသီး တစုတခွါ၊ တစွါလွမ်း သီဟးလွခန်းနဲင်းယိုသွ။

**မိဖုရာမာဂဏ္ဍီ ကျမ်းတကိုင် သာမာဝတီဒေဝီတွမ်း
ဂွေသီးသီတကိုင်ထာခရားဖုံးနောင်၊ ထွဲ့လဲဉ်းယိုသွ။**

အသီအမွန်တရာတေးနမ်းအခန်း

တို့တနီ၊တင် ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း သာမာဝတီးသီးစွို၊ မာဂဏ္ဍိး သီးစွို၊ သီဗားကိစ္စယို အစွို၊မဲ့၊နဝ်၊ ဟဲ့၊နွောင်၊အမွန်၊ အစွို၊မဲ့၊နဝ်၊ ဟဲ့၊နွောင်၊အသီကရို၊နဝ်၊ ရဟန်း၊သီး အုံဆွေ၊နွေ၊ခန်းဝင်၊ တရာ၊ ပွယ်၊ကိုသွ။ နောင်၊တွင်၊ ပွေးမျတ်ဘုရာ၊ ကျွ၊ဖျော်တင် ဟော်၊ နယ်ဖေးခန်း နဲင်းငါယိုသွ။

“အုံဗားသက်နေင်းရှာ၊လဲ့ မီးမာ၊တောင်းကုသိုလ်း အုံကြို့၊ နောင်၊ ဟဲ့၊ဗားအသီ၊ မီးအုံကြို့၊တောင်း သေမာ၊ကုသိုလ်းနောင်၊ ဟဲ့၊ဗားအမွန်သွ။ ကွပ်နောင်၊မ၊ မာဂဏ္ဍိးသီးစွို၊ယို မွန်ဒွိုန်းလဲ့ စင်းစစ်အသီဒျား၊ သမာဝတီးသီးစွို၊ယို သီဒွိုန်းလဲ့ စင်းစစ်အမွန် သွ။ ရဟန်း၊သီးဖုံးပွေး” ပွေးမျတ်ဘုရာ၊ ဟော်၊ထွ၊နဲင်းနောင်၊ မိန်း သွ၊လ်လွေ၊ထင်းယင်း ပါဠိလင်္ကာ၊ တရာ၊ငေါင်းငွါ သွံပျတ်နဲင်းငါ ယိုသွ။

- (က) အပ္ပမာဒေါ အမတံ ပဒံ ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ ။
အပ္ပမတ္တာ န မိယန္တိ ၊ ယေ ပမတ္တာ ယထာ မတာ ။
- (ခ) ဧဝံ ဝိသေသတော ဥတ္တာ ၊ အပမာဒမိ ပဏ္ဍိတာ ။
အပ္ပမာဒေ ပမောဒန္တိ ၊ အရိယာနံ ဂေါစရေ ရတာ ။
- (ဂ) တေ ဈာယိနော သာတတိကာ ၊ နိစ္စံ ဒဠပရက္ကမာ ။
ဗုသန္တိ ဝီရာ နိဗ္ဗာနံ ၊ ယောဂက္ခေမံ အနတ္တရံ ။

အနက်ပအိုဝ်း

- (က) အပ္ပမာဒေါ - ကုသိုလ်းမူ၊ ကသေမာနဝ်၊ အမတံပဒံ - တို့အိန္ဒြော၊ ဖြားသီလွစ်ကင်၊ ခမ်းနိဗ္ဗာန်အကျောင်၊ စင်းစစ်သွ။ ပမာဒေါ - သေမာတောင်းကုသိုလ်း အဖြင်းမျိုးမ၊ ကသေမာ၊ အုံကြို့ထာနောင်၊ မစ္စုနောပဒံ - ကွပ်ထန်းနောင်တောင်း သုံးသရားတင် ခွိုးခွိုးသီအီဟး အကျောင်၊ တရာစင်းစစ်သွ။ ယေပတ္တာ - မာတောင်းကုသိုလ်း အဖြင်းမျိုးမ၊ ကသေမာလွဒါ၊ ထာအုံကြို့ကြသားဖုံးနောင်၊ မတာယထာ - လွစ်နောင်တင်းသုံးသရား ခွိုးခွိုးသီဟး အတို့ငှ်ယို၊ အပ္ပမတ္တာ - သသေနန်းမာသေးနား ကုသိုလ်း သားနပ်ဖုံးတဲးတဲ၊ နမိယန္တိ - လွစ်မြိုင်ကြိုင်လွ သုံးသရားတင် ခွိုးခွိုးသီဟးလွတောင်းဒွါမ်ဝင်ဖုံးသွ။
- (ခ) အပ္ပမာဒမိ ပဏ္ဍိတာ - ကုသိုလ်းသေမာမူအကို ကျိုးကျောင်၊ ကစင်းလွဒါ၊ ပညားသျှင်းဖုံးနောင်၊ ဧဝံဝိသေသတောဉာတ္တာ - ကွပ်စင်းတဲးငါး ကုသိုလ်းသေမာမူ၊ တွမ်းအုံကြို့ကြမူ၊ ယိုနီပါ၊ အကျိုးကွားညာဝင်တင်၊ အပ္ပမာဒေ ပမောဒန္တိ - သသွိုလွဒျား ကုသိုလ်းသေမာမူကိုဖုံးသွ။ အရိယာနံ ဂေါစရေရတာ - ပျားမွန်းလွဒျား အရိယာသီးနားလုံသွင်၊ ခရား ဗောဓိပက္ခိယတရာ၊ လောကုတ္တရာတရာဖုံးသွ။
- (ဂ) တေ - ကသေမာလွကုသိုလ်း ဝွေသီးဖုံးနောင်နောင်၊ ဈာယိနော - နားလုံသွင်၊ သေးနားကမ္မဋ္ဌာန်၊ ထီးသေး

နား ရုပ်နာမ်တွင်း နိဗ္ဗာန်၊ ဖို့၊ ကျွမ်းသေးနား ကိလေးသား
ဖုံးသွ။ သာတတိကာ - တယ်အထျ၊ ဗုဒ္ဓကိလေးသား
ကလို့ နေးတွင်းနမ်းသ၊ ကျိုးစာ၊ သေးနားလွသွ။ နိစ္စဒဠ -
ပရက္ကမာ - တဆွတ်၊ ချာတန်၊ တင်း ကျိုးစာ၊ မတည်းခွေါင်
မျိုး အင်းသေးနားလွသွ။ ဗီရာ - ကွပ်ပိုးလိန်းမားလက်၊ လဲဉ်
နဲင်းနပ်၊ ဖုံးတွေ့၊ ယောဂကွေမံ အနတ္တရန်နိဗ္ဗာန် - မျှပ်ခွဲဉ်း
အီ သံသရာ၊ ကကင်၊ ညိမ်းလဲဉ်းချာ၊ တရာ၊ မျတ်လို့ နိဗ္ဗာန်၊
ရပ်ကိုသူ၊ ဖုသန္တိ - နေးတွင်းမက်ဖိုလ်းသ၊ ဝွေသီးတို့၊ ရွစ်လွ
ဟးဝင်၊ ပငါပရာ၊ ဖုံးသွ။

တရာ၊ ကတု၊ ကဗျာအစဉ်း

- (က) ကုသိုလ်းထွာအီ ၊ ခွါလွစ်သီ ၊ အုံကြို့၊ ထွာအီ သီခွါသွ။
ကုသိုလ်းသားမျိုး ၊ အမွန်စွါ၊ ၊ အုံကြို့၊ သားမျိုး သီခွါသွ။
- (ခ) ကုသိုလ်းတစွါ၊ ၊ အုံကြို့၊ စွါ၊ ၊ နီစွါ၊ ကွားညာသွ။ ။
ကောစင်းနဲင်းယို ၊ ကုသိုလ်းကို ၊ ပျားလို့လွစွဉ်း
တရာသွ။
- (ဂ) သူထွားတသေး၊ အားထေလွေ၊ ၊ ဆွတ်၊ တင်းပွဲးသေးသွ။
ထွိုင်းမားနဲင်းယို ၊ သီလွစ်ကို ၊ ခမ်းထိုနိဗ္ဗာန်၊ တို့ဟးသွ။

တဲက်တွန်သေခါ၊

ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း သာမာဝတီ၊ မာဂဏ္ဍီသီး သီဗာလွထား၊
 တွော့ မိဉ်းတို့လွဉ်လွဉ် အရန်းနဲင်းငွေ့သီး ကသီယိုမ၊ ဟဲ့ဗား
 အသီနဲ့၊ အသီမွေးမွေး အမွန်မွေးမွေးကရိုနောင်၊ အီးသတ်မတ်ဗား
 နဲင်းမိုင်၊ ပျဿနားယိုတဗား ကွပ်ပေါးလွဉ် ရဟန်းသီးတရာ၊
 ဆွေ့နွေ့ပွယ်ကိုတင် အပ္ပမာဒေါ-ကစ တရာသွံပျတ်ယို ပေါးလွဉ်
 ဗား ဘုရားဟော်လွေ့ဗားနောင်သွ။

အသီမွေး အမွန်မွေးနဲင်းမိုင်-စဉ်းစာခရာ၊ လှိုဏ်းဖြာ
 ငမ်းမွေးထားသီတင် ကအီးသီနွောင်ဒါ၊ အန္တရာယ်ဖုံး၊ ရောဂါ
 ဖုံးအမျိုးမျိုးလဲ ငမ်းလွငါ၊ မော့ခွဲးကျိုးသွ။ နမ်းယို ကားကွယ်
 တွမ်းခွမ်းလာ၊ ထောက်ကမ်းတွမ်းဒေဉ်ဟန်း စင်းဟန်းရဲးကမ်းပါဒွိုန်း
 နေးတွမ်းမန္တာန်းဖုံး၊ ခေးဂျိုဟ်းထောက်ဂျိုဟ်းဖုံး၊ ဆုတောင်မိုး
 လူ့ခြင်းထျ၊ ကိုယ်ကွယ်တို့တို့မွူးလာ ထီခြောင်သောင်းမွူး
 ကစဖုံးသွ။ ထာသီလောက်လွဉ်တင် သုဝါးငွေ့ ထင်းရာ၊
 မာတမီးတမိုးလွ အနယ်ပလဲင်စွမ်းစေ့၊ နီနာကမ္ဘာလောင်း
 ယိုသွ။

ကွယ်တွော့ တကမ္ဘာလွမ်းယို လွစ်ဖိုထားသီတဖြာငါလဲ
 အဲဉ်ထောင်းဖိုသွ။ နောင်မ၊ အသီနဲ့အမွန်နဲ့ကရိုနပ် အသီသား
 လွဉ်းလွဉ်းဒျား၊ တဖြာတွမ်းတဖြာ ခွယ်ခေါ်ခရာအဲဉ်ထောင်း၊
 မွိုန်မွိုန်ဒျားဝင်သွ။

ကွပ်နပ်မ၊ တမဲ့နပ်အသီ တမဲ့နပ်အမွန်ကရိုနပ်၊
 တလွစ်တင်းထားသီ အီးသီဟးမပ်မပ်သားနပ်၊ ဟဲ့ဟးအသီခွါ၊
 အသီစွါ၊သွ။ အီးလွစ်ထားသီ အီးသီဟးထင်းတင်းဒွါမ်ခွါ၊ခွါ၊သား
 ဖုံးနောင်၊ ဟဲ့ဟးအမွန်ခွါ၊ အမွန်စွါ၊သွ။ ခွယ်၊ချာ၊နဲင်းယိုမ၊ လို၊
 သီလို၊မွန် ကွယ်၊ပျာ၊နောင်၊နီစွါ၊ ထွာနောင်၊နီစား နီမျှါ၊သွ။ ယံ
 ဖေးနေး ကထွာအမွန်စွါ၊ ယံဟဲ့၊နောင်၊အမွန်စွါ၊ကရို၊နောင်၊
 လွော့က၊နားသွော့ ဒေးသနားတော့ယို အပုဒ်အမဲ့င်(ခ-ဂ)အတို့င်း
 မ၊သွ။။

ယိုနီပုဒ်နောင်၊ ထာ၊သီလွစ်အီ ထွာအီနောင်၊အမွန်စွါ၊
 မဉ်းလွော့က၊နားတောင်းနပ်နပ်၊ ထွာအီအသီစွါ၊ အပုဒ်အမဲ့င်(က)
 သတ်မတ်ခွယ်၊ချာ၊နယ်လွေ၊ဖေးလဲဉ်း နဲင်းနောင်၊သွ။။

ကွပ်နောင်မ၊ မိဖုရာ၊ မာဂဏ္ဍီနောင်၊ ဝွေ၊နမ်းနောင်၊
 ယံမွန်၊ သာမာဝတီးသီးနောင်၊ ယံသီ ဝွေ၊ကျုံးစယ်းလွေ၊အမျှါ၊မျှါ၊
 လဲ ထိုင်းတို့တရာ၊ကထွာနောင်၊အီ အမွန်စွါ၊နောင်၊ ဝွေ၊ကျုံးမို့
 ဘုရာ၊သားသနားလဲ ဝွေ၊ထုမ်းလယ်းစုရွမ်တောင်းတင် ဝွေ၊တွမ်း
 တင်၊လဲင် ကငမ်းလွဒါးထားသီနောင်၊ ဘဝယိုလဲ ဝွေ၊ဖင်းမလ၊၊
 သီသီဟးချာ၊ ဘဝငါငါလဲ ဝွေ၊အီးသီဟးခွါနီးမပ်မပ် ဝွေ၊အောင်း
 ထွာစူစူချာ၊ အသီခွါ၊ဇာတ်တို့င်းတို့င်းကိုနောင်၊သွ။။

မိဖုရာ၊ သာမာဝတီးတွမ်း ရုံးမူးဖုံးနောင်၊တေးတဲ့ ဥတေနခွန်
 ခ၊တွမ်းဦးလဲ တလဲင်း၊ မိဖုရာ၊ မာဂဏ္ဍီကျမ်းသီ ဗ၊တို့းကလဲ၊
 ပြုထံမေးလဲ တလဲင်း၊ အလဲင်းလဲင်းကရို၊လဲ “ဘဝယိုတပန်
 သီတလဲင်းနပ်၊ ဒေါ့လောင်းတောင်း၊ အရေတန်တောင်း၊ ထာ၊သီ

စွါ့ကို ယံလွစ်တင်နောင်မ၊ အရေတန်” ယူလွှဲထွေနှိုင်းနောင်၊
တွေ့၊ ခြီးပြား အင်းရွယ်မိုးထေ့သ၊အင်၊ မေးအင်းခိုးထံလဲဦးနမ်း
ဖုံးလဲ့ ခံးထွာလွှဲတောင်း လောဘဒေါသမောဟဖုံးသွ။

ပသာလွှဲဒုားမေတ္တာ၊ နားလုံသွင်လွှဲဒုား နမ်းကိုယ်ကျင်၊
ရုပ်နာမ်းထွာကိုင်မ၊ဖုံးသွ။ နောင်တင် ဝွေသီးထွာလွှဲ အရိယားအ
ရန်းရန်း၊ လွစ်ခန်းဘဝငါငါ အသိစွါ့တွေ့၊ ဖျော်တို့လွှဲခန်း ခမ်း
နိဗ္ဗာန် အမွန်စွါ့ကို ပငါပရာဖုံးနောင်သွ။

သွန်းသ၊တွမ်း နမ်းခြုံယို ကိုင်ပြောင်၊ကျွတ်တောနောင်၊
ဟဲ့အသိတင် သွန်းသ၊တွမ်းနမ်းခြုံယို မဉ်းအောင်းမ၊ ကိုင်ပြောင်၊
ကျွတ်တောထွာဟေးလွှဲ မော့ဟေးလွှဲ သီဟေးလွှဲသွ။ ကွပ်နောင်မ၊
ပဲင်းဟေးလ၊ဟေး ခြေစွယ်၊နိက်သက်ဟေး သွန်းသ၊တွမ်းနမ်းခြုံယို နှပ်၊
တွမ်းကပဲင်းထာ၊သီ လ၊ထာ၊သီ ခြေစွယ်၊ထာ၊သီနှပ်၊ ပွန်ပိဝင်၊သွ။
ကွပ်နှပ်မ၊ မဉ်းမဲဉ်လွစ်ထာ၊သီနှပ်၊ ထီးသေးနား ထွာသေးနား
သွန်းသ၊နမ်းကြုံအပဲစ်တင် ခြေစွယ်၊နိက်သက်မွန်းဒွမ် သွန်းသ၊နမ်း
ကြုံ၊ သ၊ယိုနောင်၊ ဖင်းသော့မိုးနိဗ္ဗာန် အွဉ်းစွ၊ကိုင်ခိုင်းခန်းခါ၊နွောင်၊
သွန်းသ၊နမ်းကိုမ၊ လွစ်နွောင်၊ထာ၊သီသွ။

ကွပ်နှပ်မ၊ မဉ်းမဲဉ်လွစ်ထာ၊သီ၊ မဉ်းမဲဉ်ထွာတော အမွန်
စွါ့ကရို၊နှပ်၊ ဒေးသနားတော၊ အပုဒ်အမိုင်(၈)အလ၊ လွှာက်၊
နားလွှဲသော့ အချက်နဲင်းငါယိုနောင်သွ။

၁။ စာယိုနော - သွန်းသ၊တွမ်း နမ်းကြုံလောင်း စွယ်၊ခြေနှစ်
သက်မ၊ ယံကျွမ်းဝိုင်၊လို့သွတ်၊လွှဲတင် သွန်းသ၊တွမ်းနမ်း

ကြုံ ထွာကဲ့င်မုယိုလဲ ထီးသေးနား၊ ထွားသေးနားလွဟး
သွ။ ထီးသေးနား၊ ထွားသေးနားမုယို အားရဲင်ယံသန်၊
အနောင်းအသူက် ယံဆွေ့နောင်လဲ၊ နေးတွမ်းသမထ
ကမ္မဋ္ဌာန်အားရုံးတင် ရဲပေ့ခါးဟးသွ။ မဉ်းလဲလဲဉ်း မဂ်
ဖိုလ်းယင်ဟန်းလဲ နှိုဝင်းစာ၊ နားလုံးသွင်သွေ့ ခမ်းနီဗ္ဗာန်၊
ကျိုစာထင်ကီယင်းသွေ့ မဂ်ဖိုလ်းကီကီသွ။ ယိုဖုံးနပ်၊
ဟဲ့ဟး ဈာယီထာမာ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်ထာမာ)သွ။

၂။ သာတတိကာ - ဈာယီထာမာနဲဉ်းကီယိုနပ်၊ (စွယ်ခြံနစ်
သက်မုယို ကျွမ်ဝဲင်လို့သွတ်အရန်းကို မတို့မချင်း) နေး
တွမ်း နမ်းသ၊ကျိုစာ၊ မာလွေ့သေးနားဟးသွ။

၃။ နိစ္စ ဒဠ္ဗပရက္ကမာ - ဈာယီထာမာ နဲဉ်းကီယိုဖုံးနောင်၊
(စွယ်ခြံနီကံသက်မု၊ ကျွမ်ဝဲင်လို့သွတ်အရန်းကို မတို့
မချင်း) နမ်းသ၊ကျိုစာ၊ လုံပန်မုယို မဲင်ခါစွဉ်းလဲ လုံးဝ
ဆွတ်ချာဟးတောင်းသွ။

ဖုသန္တိ ဝီရာ နိဗ္ဗာနံ ၊ ယောဂက္ခေမံ အနတ္တရံ - အချက်
(၁-၂-၃)တဖူးစဉ်းဖုံးယိုအတိုင်၊ ကသေလျင်း ကလွောက်နား
နောင်သားနောင်၊ တို့ရွှစ်လွဟး ကျွတ်ဆာသီဒုက္ခခြီးအလောင်း
စွယ်ခြံမု၊ ကလို့သွတ်ထံဒါ၊ အမျတ်ဟောင်ရို၊ အမွန်ခွါ၊ နိဗ္ဗာန်
ရပ်ခွဲကိုဖုံးနောင်သွ။ နေးတွမ်းဒေးသနားတော့ ယိုသွံပုဒ်တင်
ယံဖြေ့နောင်လွဝင်၊ အချက်နဲဉ်းဖုံးယို ကရိုနပ်၊ တက်တွန်းခါ
ဟးသွ။

- ၁။ အသီအမွန်ယို မဉ်ဒေါ၊မွေးမွေးနောင်၊ တမဲ့င်၊စွါ၊နောင်၊
အသီစွါ၊ တမဲ့င်၊စွါ၊နောင်၊ အမွန်စွါ။
- ၂။ ကထွာအီအသီစွါ၊ အကျောင်၊တရာ၊နောင်၊ ထာ၊မဲ့င်၊
ကထွာအီအမွန်စွါ၊ အကျောင်၊တရာ၊နောင်၊ တမဲ့င်။
- ၃။ လို၊ယဟန်းဖုံး၊ ကွပ်ပွိုးတမဲ့င်၊ ကပျောလွမွေးကုသိုလ်း၊
ကမွန်းသွါ၊လွမွေး ကမ္ဘဌာန်၊ အရိယားသီးထာ၊မာ၊နပ်၊။
- ၄။ နီယံဖျော်တို့မွေး အမွန်စွါ၊ကိုယို နီအီးအားထုတ်ဟးနဲင်းမဲ့င်၊
နီတွင်၊ယိုက အသီစွါ၊နဲ့၊ အမွန်စွါ၊နဲ့။

သာမာဝတီးဝတ္ထုခန်း ထွဲလဲဉ်းယိုသွ။

× × × × × × × ×

အပ္ပမာဒဝဂ်ကိုလွဉ်

ကုမ္ဘဇယာသကဝတ္ထုခန်း

ရာဇဂျီဟ်းသဋ္ဌေ၊တဖြာ၊လမ်းကို ဖေထူ၊ရောဂါး ထွာ
သော့တင် ဖေထူ၊ဖုံးသီစ ကွဲညညသွဉ်သယံးဖုံးသီပါ။ ဆဲင်၊သွတ်၊
သဋ္ဌေ၊သီးမာဝါ၊လဲ ဆာလွဉ်လွခန်းသွ။ နောင်၊တင် “ပိုမောင်း
ဟွေး- ရောဂါးယိုနောင်၊ ဖေါက်လမ်းဆေင်း၊ ဖင်းမြိုင်နွောင်၊မ၊
မွန်နွောင်၊လွတင် ထောက်မျှန်းဒွမ် မျိုးဖါသီး၊ ဖင်းသော့ အရပ်မဲ့င်၊
နောင်၊ နီပလို့၊သေ၊ခါ၊ ပစ္စေ၊ အောင်ကုဋ္ဌေးလစ်၊ဆီ၊ တနီ၊
ခါမ၊သဲင်၊ထေ၊ လျှူးအီသော့နမ်းလဲင်းမောင်း”ရိုးဖေးပိုခိုနဲင်းနောင်၊
သွ။

ပိုမိုမောင်းလှဲ ဝိုင်းထွူမြိုးဖါ ဖင်းအုံတော်၊ ဩ ညဆီနီနင်း
ကားဆွဉ်းဒေါ၊ လုံမ၊ ကွဲးသင်၊ ခွါနီ၊ တင် ကောမတ်တောင်၊ ဝွေ၊ သား
အောင်းဒွါမ်သွ။

“ပစ္စေ၊ ဖုယို ဝင်တောင်၊ ခွေ အောင်းဒွါမ်တင် ခွေမီးထေသွ၊
ဝင်ထင်းခွေတခွန်၊ တွေ့၊ ဝင်ဆွမ်းမာ၊ သီဒါးလို့” ဝွေ၊ ယူ၊ နှဲင်းနောင်၊
တွေ့၊ ဝွေ၊ ပွဲ၊ ဆောင်း နမ်းလို့မ၊ ဝွေ၊ မာ၊ နမ်းကူးလီး ပါ၊ လမ်းတ
လမ်းတင် ဝွေ၊ ဟးခန်း လမ်းသုမ်းတဖြိုးကိုသွ။

တနီ၊ ခါ ဗိမ္ဗိသာရ ခွန်ဟော်ခံ၊ ဟွန်ဝွေ၊ ငေါင်းတွေ့၊ နား
စင်းခတ်ကယ်၊ ထွူတင် “ပါ၊ ခြွေငေါင်းမော့ယို” ဒေါ၊ နယ်ခန်း မိဖုရာ၊
ဝွေ၊ အထူးဒွါသွ။ ထွဉ်းသွဉ်းတဖြာ၊ လွေ၊ ထွားတို့၊ လို့နမ်းတင်
“လို့စင်းနမ်း၊ ပါ၊ မွတဖြာ၊ ငေါင်ဒျားဗွေ” မိဖုရာ၊ နောင်၊ လောင်းချာ
ခန်းနှဲင်းနောင်၊ သွ။

နှဲင်းယိုအတိုင်၊ ထွိုင်းဗု၊ နီသွံနီ၊ သွံလင်းတင် မိဖုရာ၊ နောင်၊
ကွီထူးလွေ၊ ပါ ခွဉ်တရောင် ဟဲ့၊ ပါတွမ်းအပိုမူ၊ အွဉ်းကွဉ်နေး အနီး
နွိုးချ၊ ပေးတင် မာနှဲင်းတဖူးလွေ၊ သားပွဲ၊ ထန်းလွေ၊ သော့ နွိုးကွီ
တယ်၊ ယိုခန်း မောင်းကူးလီးလမ်း တဟာနီဟာသွ။ ရဲဆီ၊ မလ၊
အုံတယ်၊ နွိုင်းတဟာ မွူးထွိုင်းလေ ကူးလီးမောင်း လွေ၊ ထာ၊ မာ၊
ခိန်းထွိုင်းတို့တွေ့၊ “ဖေးခါစရိပ် လွေ၊ သော့လင်း၊ မဲ့နီဒွါးဖေးဒျား”
ကွီဒွါးနွိုင်းဆေခန်း အံးအွေ၊ နှဲင်းနောင်၊ သွ။

သဲစ်ကလ၊ အခွင်တင် စရိပ်နပ်၊ မဉ်းကြွိုးအထူး နဲစ်လွေ၊
ဖြေ၊ ဖွိုင်းဖုံး၊ ဟူဟောင်ဖုံး၊ ကားကလိုတွေ့၊ နနီ၊ ကိုပွဲ၊ စံးအတိုင်၊
ဒွါးရဲဉ်းတဲးဝါးခန်း ဒဲဉ်ဟောင်ဟန်းထီဖုံး ဟန်းသင်နီသွံမျိုးဖုံးသွ။

ကူးလီးမောင်း မာစောင်းထာမာ ထွိုင်းဖျော်လွှဲတင်
တဲးဝါးခန်းတွေ့၊ ကူးလီးမောင်းသထွိုင်းရရော့ “နီပင်းပန်းငါး”
အကျောင် ကွီတယ်ထပ်ယင်း တဟာနီဟာသွ။ ဒဲဉ်ဟာတားဖုံး၊
မွူးရောင်နီတားဖုံးလဲ ယိုအတွိုင်း ဒွိုးလွှဲတဲးဝါးတွေ့၊ ကူးလီး
မောင်း သထွိုင်းရရော့ ကွီတယ်ထပ်ထပ်ယင်းသွ။

နောင်တွင် ကူးလီးမောင်း ကပင်းဒင်းဒါးကူးခင်း ကူး
ကြွဉ်ဖုံးယို ဝွေသီးမွိုးပို ဒွေါ့ထဲတေ့သင်းဟန်းတင် ကူးလီးမောင်း
သစ်လွဉ်အံဒင်း ငေါ်ခင်းထိုလဲတလဲင်း၊ ထဲမြို့ထံနေးလဲတလဲင်း
ကူးလီးမောင်းခဲးဟးခန်းသွ။ ဝွေသီးမွိုးပိုကြစ်ချား “လိုပေး လမ်း
လင် လွဉ်လွှဲလွဉ်ဒွေါ့” သွ။ “ကွပ်သီမွိုးပို အဝ်းအံတယ်တင်
ခွေအွဉ်းပွောင်ခါတခါ ပါးသီမွိုးပိုချား” ကူးလီးမောင်း ထွိုင်းရိုးတွေ့၊
“တယင်းဝွေ မောင်း၊ ခေ့လဲဉ်း ခိန်းလွေ့လင်လင်မွေးဒွါမ် ဖေး
ပင်းညီ၊ ဗော့နာကူးကို တခေါင်လဲဉ်းပိုမူး” ရိုးထွေတင် ပိုမူးလဲ ဟဲ့
ပင်း၊ မွိုးလဲထွဉ်းပင်းညီခန်း ပိုမူးကပင်းကူးလောင်း တခေါင်
သွ။ အဟာနောင်၊ ရော်ရယ်ခန်းဝင်း၊ ပိုမူးစွဉ်မွိုးသင်းခန်းထာ
ဒွေါ့နယ်ခန်းမွိုးတင် “ယောင်းဝွေလဲဉ်း ပိုမူး၊ နာလဲလိုလဲဉ်းဝါ၊
မောင်းလဲ လိုလဲဉ်းမာ” မွိုးလဲ ရိုးချာနဲဉ်းနောင်တွေ့၊ ကူးလီးမောင်း
နပ်၊ နင်မိဖုရား အွဉ်းထွာလွေ့ခန်း အမတဖြာသွ။

ခါးနီသွံနီ၊ အဖီပရိယာယံတင် “ကူးလီးတဖူးကို စွမ်းလမ်း
ယံမာဟးပွယ်၊ မာတဝ်းသား ဆောင်းရွဉ်တံး” အဝ်းခွန်ဟော်ခံ၊
ကေးညားလွဉ်ခန်း အမိန်းသွ။ အဖီလဲရိုး “ခွန်အားဏားနောင်၊
လွှဲထွိုက်တောင်း၊ ပွယ်စရိပ်နောင်၊ ထူးငါးသွော့ဝင်း၊ ဆပ်ချာနဲဉ်း

မင်းလ၊ဒျား”တင် ကူးလီးမောင်းလဲ့ ဝွေ့ရွှင်အောင်ကို ဝွေ့ထေတော့၊
ရွှင်ဒဂါ၊တဗီး အပ်ထေ့ခန်း အဖီပွယ်၊စရိပ်သွ။

ခါးနီသွံနီ၊ ပွယ်၊ကိစ္စပေါးလွှင်ဖျင်တင် လွေ့ထေတော့၊ယင်း
ဒဂါ၊နီသွံဗီး အပ်ထေ့ယင်း အဖီထျ၊တလင်းသွ။ ပွယ်၊စရိပ် နောင်၊
အဖီသွံ၊တော့၊ဒျား အဖီသီးပစ္စေ၊ ဝွေ့ကဖေးသမျှနပ်၊ အဖီပသာ
တော့၊ ခွန်ဟော်ခံ၊ထျ၊သွ။ အဖီဖေးတော့၊အချက်တော့၊ ခါးနီသွံနီ၊
ခွန်လို၊လွှင်ဆွမ်းထူးဝွေ့တင် ဝွေ့ဖျော်ခန်းခွန်ဖွဲ၊ငါ ခမ်းဟးခန်း ခွန်
စစ်ဆေ၊သွ။

ဝွေ့ကျမ်းကြစ်လဲ့ ခွန်သမ်းပျ၊နယ် ဝွေ့ဒဂါ၊၊ သမ်းထီးဝွေ့၊
မာ ဝွေ့ဖီ (မိဖုရားသီးမျိုးပို) နေးတွမ်း နန်၊အခြိုင်းအဆွ အဝ်း
အုံအသောင်ရင်၊တင် “ခွေယို မျှိုက်လဲဦး”သေစဲင်းခန်းအခရားသွ။
သ၊ဝ၊ခန်းတော့၊ “ကယ်းသော့ ခွေသွဦးဗွေ့”လောင်းတောင်၊ပြန်း
ထေ့ခန်း ခွန်ဗွေ့နဲ၊င်းနောင်၊သွ။

“ဒင်းလွှင်လို့လို့နာ၊ရွှင်မ၊ ခွေအီးကယ်း” ခွန်ထွိုင်းရိုးချာနဲ၊င်း
နောင်၊တင် ဝွေ့၊ကွီလော၊ ဒင်းပသာလွှင်ခန်း ဝွေ့၊ပစ္စေ၊၊ အွဦးပြိုး
ခန်း ဟော်ဝဲင်၊ကိုသွ။ ခွန်လဲ့ ဟဲ့၊လို၊ဝေင်၊ အွဦးခေးပြင်းဝေင်၊ပစ္စေ၊၊
နောင်၊တောင်း ဝွေ့၊ပစ္စေ၊သွ။ လို၊ဝေင်၊ဖုံ၊ ဆန္ဒအလ၊ ခွန်ဒင်း
မျောက်လွေ့ခန်းဝွေ့၊ သဠေတန်အရား၊ မင်္ဂလာဖေးပါခန်း ပိုမူးနင်၊
ထွ။တော့၊ ဟဲ့၊ပါဝွေ့၊၊ လွေ့၊ဝဲင်းထေ့ဘုရား၊ လောင်းထေ့ပါခန်း
နဲ၊င်းငါယိုသွ။

“ပါယို လက်မွေးမွေး၊ ပစ္စေအောင်ကုဋေ ပဉ်လစ်ဆီလဲ
ကျားတောင်း၊ ခွေတန်မွေ့ မာနထိုင်းတင်း၊ မာနိုင်းဆင်ရယ်၊
ပွဲးလွှဲးအနမ်း၊ ခွေသွဉ်းပရိယာယ်နေးတင် အဉ်းတောလွဉ်လဲဉ်း
အပစ္စေ၊ ဖေးအပ်လဲသ်း သဋ္ဌေအရာ၊ မင်္ဂလာဖေးလဲဉ်း ပိုမူး၊
လိုထူးလိုလက်နိုင်းဝွေယို ထီးဖိုတောင်းဟေးမွေး” ခွန်ထိုင်းလင်း
နိုင်းနောင်တင် မွေးဘုရာလဲ -

“မဉ်းဆင်ရယ်ခိန် လွှဲးနမ်းနိုင်းယိုမ၊ ဗ္ဗာစင်သွ။ လွှဲး
နမ်းလဲဉ်ဗ္ဗာစင်၊ ချင်းခေးလဲအဝ်း၊ ကိုင်းလဲကိုင်းနဝ်၊ တနီ၊ခါ ပဲင်း
ဆင်းဟးပစ္စေကျွန်အာအမန်၊ ထူးစွန်တခွန်နိုင်းနေး ဝင်ပစ္စေ
နောင်၊ ဘဝယိုဘဝငါ မော့နောင်ထာယပ်၊” အကျောင်း ဟော်၊
ချာထွဲတင် ဟော်သွပ်ငါလွေပါ တရာလင်္ကာ၊ ငေါင်းဂါးထားနိုင်း
ငါယိုတပုဒ်သွ။

ဥဋ္ဌာနဝတော သတိမတော ၊ သုစိကမ္မဿ နိသမ္မကာရိနော ။
သညတဿ ဓမ္မဇီဝိနော ၊ အပ္ပမတ္တဿ ယသော ဘိဝေတိ ။

ဥဋ္ဌာနဝတော - ကကဲ့င်းတဲးဒါ၊ သတိမတော - သတိ
ကလျမ်းတဲးဒါ၊ သုစိကမ္မဿ - ဖြောင်းဖြေးနမ်းကြို ကစင်းကြယ်း
တဲးဒါ၊ နိသမ္မကာရိနော - မာနိုင်းမိုင်း ထွာနိုင်းမိုင်း ဆင်းချင်း
ထွဲမ၊ ကမာသေးနားဒါ၊ သညတဿ - ဟင်္တတင်းမျိုးမျိုး ကအိန်
နောင်တဲးဒါ၊ ဓမ္မဇီဝိနော - လွှဲးနမ်းကတရာတဲးဒါ၊ အပ္ပမတ္တ-
ဿ(၈)- ရုပ်နာမ်လောင်း သတိကလျမ်းသေးနား ဒါးပုဂ္ဂိုလ်း
အတားနဝ်၊ ယသော - ပစ္စေလျိုင်းကျွန်၊ တွမ်းခီးမွဲအံးဖြား
ကျောင်းထင်းသျှာဟောင်စား ယိုနီမျိုးနောင်၊ အဘိဝေတိ -

တို့တက်လွဉ်ဗားအမန်းသွ။

တရာကတူ ကဗျာအစဉ်း

* ကုင်းသွေ့ သတိသွေ့ ၊ ရော့နေကောင်းလဲ့ ချင်းမျယ်သွေ့။

* အကုင်အွန်အောင် ၊ ဟပ်ရာဆောင်း ၊ လွှဲနမ်းဗွာစဉ်းသွေ့။

* ထီးသေရပ်နာမ်း ၊ မီးပါလင်း ၊ ဥစ္စားတွမ်းမဉ်း ကျားစဉ်းမွေ့။

တရာလင်္ကာယို တပုဒ်လဲ့သွတ်၊ ကုမ္ဘာသကလဲ့
ထွာသောတာပန်း၊ တရာနားသား သင်းဟန်းဖုံးလဲ့ လ၊ခန်းမဂ်ဖိုလ်း
အရန်းရန်းဖုံးသွ။

တဲက်တွန်ခါသေ

“ဆင်ရယ်တံ၊ ခမ်းနွောင်၊ ခြွေတံ၊ ခမ်းနွောင်တောင်း”
ငေါင်းဦတန်၊ အောင်းသေခါနဲင်းနပ်အတိုင်း လိုဆင်ရယ်၊ နပ်၊
ကွပ်ဆင်ရယ်တင် ကျမ်းအုံအပ်ဗားတော့၊ ဘဝကုင်ကြို့တမ်းသွ။
လိုခြွေနောင်၊ ပစ္စေဖုံး ဆင်းရန်းဖုံး ဒို့တမြို့၊ ဉာဏ်မဲ့မို့ခေလွဉ်
ဒါးတော့၊ ကျမ်းစယ်အုံအပ်ဒွမ် တွမ်းသတိ၊ ကမ်းသလွဉ်ထာ၊
တင် ဘဝကုင်သား ကုင်းကွန်အာသွ။

ပစ္စေဥစ္စားနပ်၊ လိုဘဝမွေ့တမ်း၊ ဘဝပဲင်းဆင်းမုဒျားသွ။
လိုဘဝကရိုနပ်၊ ဆင်းချင်းဒါနဲင်းလိုကိုယ်ကျင်၊ တွမ်းထာသေ
အဟပ်ဒါမျိုးဖုံးဒျားသွ။ ကွပ်ပျိုးနောင်မ၊ လိုဘဝကုင်လဲဉ်းဒျားနဲ့၊
အောင်းဒွိုနဲကရိုနောင်၊ ခတ်ထွားမွန်းဒွမ်တွမ်း ပဲင်း ဆင်းမုပစ္စေ၊
ခတ်ထွားဒျားတွမ်း လိုထာသေမျတ်၊ လိုကိုယ်ကျင်၊ စာရိတ္တဖုံးမ၊
သွ။

ကောဆင်းချင်းဒါးတမ်း နှိုင်းနပ်၊သားဖုံးနပ်၊ ပစ္စေ၊နောင်၊
ထင်းတောလို၊ဘဝတင် နမ်းလောင်းနပ်၊ အွဉ်းဒင်းတမ်း လို၊ထာ၊
သေ၊ လို၊စာရိတ္တဟပ်ဖုံးတော့၊ လို၊ဘဝနောင်၊ ဝွေ၊သီးတပဲဒီးမားလွ
တမ်းသွ။ ပဲဒီးဟားချား ရွဉ်ခံ၊ပစ္စေ၊ အထန်းမျိုးဖုံးရွှမ်းသွ။ ပစ္စေ၊
အထန်း၊ ကထိုင်းထို၊မားတင် သူးသေဒွမ် စုခင်း ဦးဏှောက်
ကွင်ဟားလွဝင်၊ဖုံးနောင်၊သွ။

ကွပ်နပ်၊မ၊ ပစ္စေ၊ဥစ္စားယို မဉ်းထိုက်လို၊အဖြာ၊မ၊ ဘဝကွင်
တမ်း၊ တထိုက်တောင်းအဖြာ၊နပ်၊ ဘဝကွင်အီန္ဒောင်၊သွ။ ဘဝ
ထိုင်းကွင်တင် ပစ္စေ၊လဲ ထိန်း၊နောင်၊တောင်းဒွမ်း၊ ပစ္စေ၊လဲ ကွင်ချွန်၊
ထို၊မားလီလာယင်းချားနေနေသွ။ ပစ္စေ၊တွမ်းလို၊ဘဝ ကွယ်၊ကွယ်၊
ပျာ၊ပျာ၊ ကသေငါ၊သားဖုံးနောင်၊ လို၊ဘဝခမ်းတမ်း အကွင်သွ။

ကျိုးစာ၊မု၊လဲ မီးအောင်း၊ အွန်အောင်၊မု၊လဲ မီးအောင်း၊
အန္တရာယ်၊လဲ မီးချင်းခေးထီးရီး၊ လွှးနမ်းလဲ မီးစင်းကြယ်၊ ဟပ်
တမ်းရိုးလဲ မီးသျှောင်၊မယ်၊ကရိုးနပ်၊ ပီနှိုင်းကုမ္ဘဏ္ဍာသကသဋ္ဌေ၊
(လ၊ချွန်၊ယင်းပစ္စေ၊ လ၊ဟားယင်းသဋ္ဌေ၊အရား၊ လ၊ပါ ခွန်ပိုမူးဗွာ၊
ထွာပါဒွိုန်းက သောတာပန်၊)အထိုင်း၊ တနီ၊ခါ ပစ္စေ၊တွမ်းမဉ်း
ယိုနီစွိုး ထင်းသျှာ၊ထွာလွဉ်ဟားအကျောင်၊ ဗွေးမျတ်ဘုရား၊ ဟော်၊ခါ၊
လဲဉ်းချားသွ။

ကုမ္ဘဏ္ဍာသကယို ခံ၊တင်၊ရွဉ်ဗီး အောင်းလစ်၊ကုဋ္ဌေ၊လဲ
ကွပ်ရော၊ဂါးတင် အွဉ်းကွင်ပစ္စေ၊ လွေ၊အုံညာ၊နောင်၊ဆီနီနင်း
သွ။ ဆိုင်၊ပိုင်၊ထိုင်းသဲင်၊ချာရပ် အီးထူးသွံ၊လဲ ချင်းအန္တရာယ်၊
သွံ၊ကြွ၊ကြ၊တောင်းသွ။

ထီးတင်အန္တရာယ်လဲ့ ခမ်းသွံ့တဝ်း၊ အံသယ်ခံ မာနမ်း
လိုမွပွဲ၊ အံစင်းချာနမ်း ပင်းပင်းပန့်ပန့်သွ။ မိဖုရားသီးမျိုးပိုမူ
နေးထူးလဲဦးဝွေလဲ့ ဝွေအွဉ်နယ်တောင်းခိုဉ်း ဝွေပစ္စေယိုယိုသွ။

ကုင်းနှောင်၊ အွန်နှောင်သယ်ခမ်းနှောင်၊ ထီးနှောင်ရီး
အန္တရာယ်၊ လျှးနမ်းစင်းစင်းကြယ်ကြယ်၊ တဟပ်တဝ်းသျှောင်း
မယ်၊ လိုနဲဉ်းဝွေယိုတဲးတဲ့ ဒေးသနားတော့ယိုအလ၊ မာနဲဉ်းမဲ့
လဲ့ လင်ဖျိုးတောင်း၊ အောင်းအဆင်းထိုဖဲ့လျှမ်းတင် ခွန်နင်၊ သီးဖုံး
ဟောင်နေးလွသွ့ အနယ်ဟောင်ဒါ၊ ပီနဲဉ်းကုမ္ဘယောသက ဒေး
သနားတော့ယိုကလွဉ်အတိုင်၊ ကရိုနောင်၊ တဲက်တွန်ဗားသွ။

ကုမ္ဘယောသကဝတ္ထုခန့်၊ ထွလဲဦးယိုသွ။

x x x x x x x x x

အပ္ပမာဒဝဂ်ကိုလွဉ်

ဗုဠပန္နကဝတ္ထုခန့်၊

ရာဇဂျီဟ်းဝေင်ကို နေသေဠိသဠေယို ပိုမူအောင်းတဖြာ
သွ။ အရွယ်းထွဉ်းတို့၊ ထိန်သေလမ်းနွတ်ထပ်လောင်းကီလဲ့
အရွယ်းထွဉ်းတင် ဖေါက်ပြန်းတွမ်း သွဉ်းတဖြာသွ။ ငမ်းမျိုးဖါသေ
ဒွေးတွမ်းနုပဉ်ကျို့ကျို့တင် အိပါစူဠိုင်းဆွတွော့ မာဝါ၊ ဖင်းထန်း
လွေအံလွခန်း လိုတသဉ်ရပ်ကိုသွ။

ကိုယံးဝွန်းထွဉ်းဖြား သေနန်းမျိုးဖါလဲ့ ဝါခိုသင်လွဉ်မျိုး

တောင်း အင်းတောတောများတင် ဝါးခိုမဲ့ထိုင်းဗ၊ သိမ်းဟောင်လမ်း
ခြိုင်းခြို၊ ထွန်းသေ့လမ်းသောင် သင်၊ထေ့လွှဲခန်း မွိုးမိလမ်းသွ။
ဝါးထိုင်းသေ ခြင်းလွှဲ၊ ထွေးတဖူးလောင်းလဲ့ ကိုယ်ခွန်းဖွားထွ။
လဲဦး တဖူးကိုတင် သွပ်ထင်းဒွမ် မွိုးမိထျ၊ မာဝါ၊ ချွန်းချာယင်းဒျား
အိုးလမ်းတခြာကိုသွ။။

ဆိုင်၊တလင်း ကိုယ်ခွန်းအောင်းယင်းလဲ့ မွိုန်လဲဦးရီးအ
တို့င်း လွှဲယင်းဒျားတဖူးလောင်းနေနေသွ။ ကွပ်လွှဲတဖူးလောင်း
ဖုံးတင် ဖြာတန်နောင်၊ မဟာပန္နက၊ ဖြာပေးနောင်၊ စူဠပန္နက
ပိုခိုဝင်၊နီယို ဝွေ၊သီးဟဲ့ဖန်လွှဲခန်း အမည်၊နဲင်းနောင်၊သွ။။

တနီ၊ခါ မဟာပန္နကရီခန်း “ဝင်၊လင်ကဒေါ့လွ မွိုးဖြား
မိဖြား၊ ဖာနင်မိတန်၊ တွိုးနီက ဖူးဝေးစွိုးရွှိ၊ အောင်းတင်းနဲမွိုး”
နဲင်းနောင်၊သွ။ “အောင်းအွို - အောင်းဒျား ရားဇဂျီဟ်းဝေင်၊ကို
သူ၊ ထိုင်းရိုးချာတွေ့၊ သမ်းကွီလယ်ထေ့ရွှိ၊ရွှိတင် မာဝါ၊ ဝင်၊နီ
ဟဲ့တွမ်းပိုခိုနီဖြာ၊ သင်၊မိုးထေ့ ရာဇဂျီဟ်းဝေင်၊ငွါ အုံတယ်ခန်း
တရွပ်ကိုသွ။ မာမူးလဲ့ ပသာမိုးခန်း သတင်၊မွိုးမိသဌေ့ မာဝါထျ၊
သွ။။

သဌေ့မာဝါလဲ့ “သံးသရားကို ရှေးဖိုပို၊ ပိုမူးလွှဲလွှဲ၊
သီမာဝါ၊နောင်၊ ပဲတန်ငါးလဲဦး၊ နီထီးထွိုက်ဒွမ်သီ၊ ပဇ္ဇေ နှာယို
ထူးလွေ့ထွေ့တွေ့၊ ကျွိုက်ရာအုံညာလွဒျားသွ့၊ လီ၊ပေးဖုံးတဲးတဲ
ပသာလွှဲသွ့ယိုကို”ကျောင်းကျာချာခန်းနဲင်း နောင်၊သွ။ နောင်၊
တင် လီ၊ပေးဝင်၊နီယို အုံထေ့လွှဲခန်း မွိုးဖြားမိဖြားထျ၊သွ။။

မဟာပန္နကနောင်၊ ဟံးတန်တွေ့၊ လွေ့လွှဲမိဖြား၊ နား

ညီ၊ဗားတရာ၊ ဗွေမျတ်ဘုရာ၊ထျးခွါးခွါးသွ။ နောင်တင် ကိစ္ဆင်၊
ဖါဖြား ခံးထူးတောခန်း သျင်းဘဝသွ။ ထွိုင်းထွာရဟန်း၊ တွိုးရွစ်
ရဟန္တာ့ကိုတင် ဝွေဗွေကခံးစာ၊ဗား ဈာန်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်းချမ်း
သာယို မူးခိုယံကခံးစာ၊ဗားနဲင်းတော့၊ စူဠပန္နကယို ဝွေဗွေအွဉ်းပိုင်
ပါခန်း လို၊ကျောင်းဘဝသွ။ စူဠပန်းယို ထွိုင်းထွာရန်၊ ဉာဏ်းထွိုင်း
လွဉ်သွ။ သွဉ်ဗေးတရာ၊ လင်္ကာလစ်ပုဒ် တဂါးထားငါလဲ ညတဝါး
တွင်လဲ လ၊ဒါးဒွါန်းသွ။ ကွပ်နောင်မ၊ ဝေးစင်မဟာပန်းလဲ ထွဉ်း
ထွက်ချာခန်း ဖူးစင်၊စူဠပန်းသွ။

ဇီဝကမဲဉ်ကပ်သွမ်၊ ကိစ္ဆသံးဃားစားရင်လဲ ဝေးဗွေနတ်ခါ၊
သေ၊ယင်း ဖူးစူဠပန်းတင် “ဝေးဗွေ သ၊လို့မွေးလဲဉ်း ခွေရင်၊
လဲင်းယိုထွက်တွမ်၊ ကုသိုလ်းနပ်၊ အုံလိုလမ်းမာ၊နေးတွမ်” ယူးနဲင်း
နောင်တော့၊ အီးထွက်ထားတွက် မွူးရောင်စောင်းတင် ထန်းလွေ၊
မိုးခန်း ပရိဝုဏ်းငါ့ကိုသွ။

ဗွေဘုရာလဲ နေးဉာဏ်းထီးဖြောင်တင် မာ၊နဲင်းစင်္ကြံထား၊
ပွေးရီးပရိဝုဏ်းငွါ ချီရွှောင်ဆွမ်းတော့၊ “နာ၊ရဟန်း၊ဘဝနောင်၊
ဆင်းဒျားခွေဗွေ၊ ဝေးဝါးထို၊နာ၊ နာ၊မွေ့လွဉ်တောင်း ခွေဗွေထျး၊
ထွက်ထား၊ မာ၊ထားမိုင်၊ အုံထေ့ဟေ့၊ ခွေဗွေယို”မိန်းရိုးထွူတော့၊
ဟဲ့တော့မူးလွေ၊ခန်းဒျားသွ။

စူဠပန်းထွိုင်းထွာရဟန်း၊ ဉာဏ်းထွိုင်းလွဉ်ဗားအကျောင်၊ -

ဘုရာ၊ကဿပလက်ထက် ဝွေဗွေထွာဖို ပုဂ္ဂိုလ်းဒါးလိတ်တွင်၊ ဝွေဗွေ
သဲ့သွမ်၊ ဒေါ၊ပျက်ဖို ဉာဏ်းထွိုင်းရဟန်းတပါ၊ ရဟန်းနောင်၊ ဝင်၊သ၊ပါ၊
သွဉ်ဒွါလိတ်တင် ဘဝယိုလဲ ဂွဉ်ဆွိုက်ချာဝွေဗွေ၊ သဲစ်ထွာလို၊ကျောင်၊
ဉာဏ်းထွိုင်းထို၊ဗားသွ။

ထွဋ်းအံခန်း ဂွေမွေးကျောင်းတော့ဂွါ၊ ဖန်ဆင်ဖေ ပိတ်ဗွာ
 တကျိ၊ ထွဋ်းထွားထေ့ကွဋ်းမွဲး၊ တွမ်းစူထွဋ်းပချားသေးနား ပိတ်
 ဗွာ၊ ပြောင်းနောင်၊ ထွဋ်းရွပ်ပါ “ဒွတ်၊အီထာ၊အီ - ဒွတ်၊အီထာ၊
 အီ” နဲင်းနောင်၊သွ။ နောင်၊ထွ။ ဗွေဘုရာ၊ ကျွဲသွံ၊သွမ်း၊ ဇီဝက
 လမ်းတွင်၊ စူဠပန်းထွားထေ့မွဲး၊ ကအောင်းပချားဒျား ပိတ်ဗွာနောင်၊
 ဗော့လဲ့၊လွဋ်တင် “ပိတ်ကဗွာ ကွပ်လို၊တင် ဗော့လဲ့၊ဗား၊ မယ်၊
 သေးတောင်း၊ ထွာကဲ့င်ဗားရင်၊လွဋ်းလွဋ်း” စူဠပန်း ယူးလ၊ခန်း
 တရာ၊သဘော်၊နဲင်းနောင်၊သွ။

ဗွေဘုရာ၊အင်းလမ်းကို ထီးဖြဋ်လွေ၊ဂွေ၊သ၊တော့ “တ
 ဗော့လဲ့၊ဒျား ပိတ်ဗွာမ၊ ခြူးခြီး - ခြူးခြီး ယူးမွဲးလဲင်း၊ ရာဂကစ
 သ၊ကိုခြူးခြီးနင်၊လဲ ယူးလွေ၊ပါသွော့” အကျောင်း၊ အင်းညာ၊အွဋ်းစွ၊
 မိုး ရောင်းတော့မိန်းလွေ၊ခန်းသွ။ နောင်၊တင် ပိစဋ်း အင်းစူဠပန်း
 မဲ့ဖဲ၊ငါအတွိုင်၊ မိန်းသွပ်ငါယင်း တရာ၊သွံဂါးထားလဲသွတ်၊၊ စူဠ
 ပန်းလဲ ထွာလွဋ် ပဋိသမ္ဘိဒါလ၊ ရဟန္တာ၊ ဒါးသေပါတွမ်း ပိဋကတ်
 သွံဘွံ၊သွ။

ဇီဝက ထိုင်းအီးကပ်သွမ်း “ကျောင်း၊ကိုရဟန်း၊ လွီး
 အောင်းဒွါန်းယင် ဇီဝက” ဘုရာ၊ထိုင်းရီတင် “အင်းဒွါမ်မွေးတင်းနဲ
 ဗွေ” မဟာပန်းလဲ လောင်းခန်းနဲင်းနောင်၊သွ။

စူဠပန်း လ၊အီဗားတရာ၊ တွမ်းပိတ်ဗွာဗော့လဲ့၊အကျောင်း -

ဘဝတဗားကို ဂွေမွေးထွာခွန်၊ လယ်ထွားဝင်၊တွင်၊ ထိုင်းဒွါတ်၊
 တသို၊၊ ဖဝါးဗွာ ထိုင်းဗော့လဲ့၊ ဂွေမွေးနားလုံ၊သွင်၊ဗားဖို မယ်၊တင်းသဘော်၊
 တင် ဘဝယို ဂွေမွေးလ၊အီယင်းတရာ၊ ထူးနေးတွမ်း ဖဝါးဗွာဗော့လဲ့၊လွဋ်
 နောင်၊သွ။

နောင်တင် ဇီဝကထွဉ်းအလို၊ ထင်းချောင်းထွားတွေ့၊
မော့စွဉ်းစူဠပန်း၊ ဖန်ဆင်းခါ၊ ရဟန်းအရောင်နေးသွ။

ဗွေးဘုရာ၊ မိန်းနယ် အနယ်အတွိုင်း၊ ကထိုင်းပင်တင်
စူဠပန်းလဲ့ ကျွဲတို့ခန်းလမ်းကိုသွ။ သွံ၊ သွမ်းထိုင်းထွ။ ဘုရာထွဉ်း
ဟော်ခန်း စူဠပန်း အနုမောဒနားတရာတင် စူဠပန်း ဟော်စွမ်းတိုး
စွဉ်းချား ပိဋကတ်သွံသွံ၊ နှဲင်းချင်းသေ့၊ ဖြေငံထာအတွိုင်း၊ တျင်း
တျင်းသွ။

တိုးမွဟာဒ္ဒိတွေ့၊ “ဉာဏ်းကထိုင်းတဲ့ စူဠပန်းယို သွံ၊
သွမ်းအတွင်းကျွဲ၊ နောင်၊ ဗွေးဘုရာ၊ မာထွာနှောင်စွဉ်း ပဋိသမ္ဘိဒါ
ရဟန္တာ၊ ဒါးလျင်းပိဋကတ်သွံသွံတင် ဘုရာတံးနိုယို အံးအော်လို့
နှောင်တောင်း” အကျောင်း၊ ရဟန်းဖိုး အံးအွပ်လွခန်း ဗွေးဘုရာ၊
အိုးတရာပွယ်ကို နှဲင်းနောင်သွ။

ဗွေးဘုရာကျွဲလွဉ် ရီရွှေငံသေပြောင်တွေ့၊ “ဘဝယိုနဝ်၊
ခွေဘုရာမာထွာ ဝွေလောကုတ်ပစ္စေဗ္ဗေ၊ ဘဝလီခါလဲ့ ခွေဘုရာ၊
မာထွာမာဖိုဝွေ၊ လောကီပစ္စေဗ္ဗေ” အကျောင်း၊ ဗွေးဘုရာဆောင်း
နယ်ခန်း ဇာတ်လီ၊ နှဲင်းငါယိုသွ။

“စိုးရီးတမား ခွေဘုရာ၊ ထွာမာဖို ဒိသာပါမောက္ခဆရာ၊
အိုးတက္ကသိုလ်ခမ်းသွ။ တပုံတဖြာ၊ ဉာဏ်းထိုင်း၊ သွဉ်ဖေးတမိုင်၊
ငါလဲ့ ဒါးတမ်း၊ ဝုတ္တရာ၊ နောင်၊ သမ်းကေးနားသွ။ နောင်တင်
ဝွေထိုင်းအီးသင်၊ ခွေမဲဉ်ဆပ်ဝွေကောဇ္ဇေတွေ့၊ ဟဲ့လွေ၊ ဝွေတခြာ
ကို၊ ခွေသွဉ်ဖေးခန်း “နာတွယ်နှဲ၊ နာတွယ်နှဲ၊ မာထာမိုင်၊
နာတွယ်၊ ခွေအဝ်းသေသေနာ၊” မန္တန်နှဲင်းနဝ်၊ တပျတ်သွ။

ယံဖေင်ထိုမှန်းတင် ထွင်းပြန်းခွါခွါသွ။ ဝွေထိုင်းသင်၊
ချာ ဟးရားဏသီးခမ်းတွေ့၊ အမွိုးဇေးဇေးမွေးစွဉ်းဝွေသွ။

“ခွေအုပ်ချုပ်ခမ်းယို တရာ၊နဲ့၊ တရာ၊တင်းနဲ့” ဟးရားဏ
သီးခွန် မာ၊နိုင်းလိုထံ၊ ကထိုင်းလယ်းနားခံးထား၊ ခမ်းကိုတင်
မော့ခန်း ပါ၊ကျမ်းတခွန်စွန်ထား၊ လမ်းနီဟးအခါ၊ ဟံးအိုကိုသွ။
နပ်၊တင် ဝွေဗွေအုံလမ်းဟော့၊ ချောင်ထွားတော့ခန်း တခွန်စွန်ဖုံး
သွ။

တခွန်စွန်သစ်နွဲ့လမ်း ပါ၊တဖြာမဲ့သေ ထိုင်းရွှစ်အငေါင်း
“နာ၊တွယ်နဲ့ - နာ၊တွယ်နဲ့၊ မာ၊တမဲ့၊နာ၊တွယ်၊ ခွေအဝံးသေ
သေနာ၊” နိုင်းနောင်တင် တခွန်အွဉ်းကိုင်ညိုင်းခြါ၊ ဖင်းထိုလွခန်း
လဲဉ်းဖြာဖဲ့ဖဲ့သွ။

ခွန်လဲ တောင်ခါထွူလမ်း ဖျော်ချာခန်းဟော်ကို၊ မွူးထိုင်း
လေတင် ထွဉ်းအလိုတဖြာ၊ လွေဟဲ့လွဉ် ပါ၊မန္တာန်းသားနပ်တွေ့၊
ကွီသွဉ်တောခန်း မန္တာန်းနောင်သွ။ တနီ၊ခါတင် ခွန်စဲ့ပိုးတန်
ဟဲ့ခွန်ကတူးကြော့သားတွေ့၊ ရှိဖေးခန်း “နာ၊မဉ်းကြော့၊ ခွန်
ကတူး ခွေ၊ထဲသွေ့အဌဉ်းလဲဉ်း၊ ခွေထွာလဲဉ်းခွန်၊ နာ၊ထွာလဲဉ်း
သွေ့ စဲ့ပိုးတန်” အကျောင်သွ။

ကတူးကြော့သားလဲ ကထိုင်းကြော့ဖေး ခွန်ကတူး ကျမ်း
အီးခွေ၊ထဲထဲ ခွန်ဌဉ်း၊ ခွန်သမ်းရွှစ်ဂါးထား “နာ၊တွယ်နဲ့ - နာ၊
တွယ်နဲ့၊ မာ၊တမဲ့၊နာ၊တွယ်၊ ခွေအဝံးသေသေနာ၊” နိုင်းနပ်၊
တွေ့၊ သ၊ဝ၊စို၊ရိန်းတင် နှစ်ချ၊အနု၊ အုံလင်၊ဝဲဉ်းတောင်ပြန်းခန်း
ခွန်သွ။ ခွန်ထိုင်းရီစစ်ဆေ၊ “ကွပ်မန္တာန်းယိုတင် ခွေလွစ်သီ”

ခွန်သေခန်းနဲ့င်းနဝ်၊တော့၊ စွဲ၊ပိုးတန်အလီ၊နဝ်၊ ခွန်ချ၊ထို၊ အရား၊
ပါ၊မန္တာန်းသားနဝ်၊ ခွန်အွဉ်းထွာတောလဲ့င်း စွဲ၊ပိုးတန် အရားကိုသွ။။

ဒိသာပါမောက္ခနောင်၊ ခွေဘုရာ၊လောင်၊၊ ကထွာဗား
စွဲ၊ပိုးတန် မန္တာန်းသားနောင်၊ စူဠပန်းဒျား”အကျောင်၊ ဗွေးဘုရာ၊
ဟော်၊နယ်ဖေး ဝတ္ထုလီ၊ ပေါင်၊ခန်းဇာတ်နဲ့င်းနောင်၊သွ။။ နောင်၊တင်
အနီ၊ဆိုင်၊ဆိုင်၊လဲ့ အံးဖြားထင်းထင်း ဗွေးဘုရာ၊၊ ဗွေးဘုရာ၊လဲ့
ဟော်၊ထင်းထင်းယင်း တရာ၊သွ။။

တိုးဆိုင်၊သွတ်၊ တနီ၊တော့၊ “စူဠပန်းယို ဉာဏ်းထွိုင်၊
ကီလဲ့ ကွပ်ချော့တမ်း ဝီရိယတင် ထွာလွဉ်ဗားရဟန္တာ၊ ပွိုင်းဗား
လောကုတ္တရာအမ္ဘိ”အကျောင်၊ အံးဖြားလွခန်း စူဠပန်းသွ။။

ဗွေးဘုရာ၊လဲ့ ဖျော်လွဉ်ရီရွှင်ထွ။တော့၊ -

“ရဟန်းသီးဖိုးဟွေး - ခွေသားသနားကိုယို တမိုင်၊ကျို၊
စာ၊၊ တမိုင်၊ပွိုင်းဗား လောကုတ္တရာအမ္ဘိ အမန်း”မိန်းထွ။နဲ့င်း
နဝ်၊တင် ဟော်၊သွပြင်လွေ၊ယင်း တရာ၊လင်္ကာတပျတ် နဲ့င်းငါယို
သွ။။

ဥဋ္ဌာနေန ပမာဒေန ၊ သံယမေန ဒမေန စ ။

ဒိပံ ကယိရာထ မေဓာဝီ ၊ ယံ ဩဃော နာဘိကီရတိ။

ဩဃော - ဩဃလစ်၊ပါ၊ ကိလေးသားခြောင်တန်ယို၊
ယံနာဘိကီရတိ - ယံဖေးနေး ကအီးခြွဉ်းပြိုင်ပြင်၊လီလာဗားမွှိုန်း
နီနောင်၊၊ မေဓာဝီ - အနယ်၊ဟောင်အမျို၊အမျို၊ ကသေစင်းဒါး

ပုဂ္ဂိုလ်းနောင်တဲးတဲး၊ ဥဋ္ဌာနေန - နေးတွမ်းလုံ၊ ပန်းသေးနား
တဲင်၊ အပ္ပမာဒေန - နေးတွမ်းယူးလ၊ ရုပ်နာမ်းထွာကွဲင်တဲင်၊
သံယမေန - နေးတွမ်းကိုယ်းကျင်၊ နေးဉာဏ်း အံးအွ၊ နေးတွမ်း
လွှဲးနမ်းဗွာစင် အထိန်းသိမ်ယံ အစားစားနဲင်းယိုတဲင်၊ ဒမေန-
မဲ့နားဟွန်ထီးကစ ဖေးထွာတမ်းအကုသိုလ်း နေးတွမ်းဆွဲမ၊မု၊မျိုး
နဲင်းယိုတဲင်၊ ဒီပံ - သံးသရားခြောင်ကို ကအံ့နောင်နွောင်ဒါး
အရဟတ္တဖိုလ်းကရိုဒါး အံ့ပျိုင်းခရား ကြွန်ဟောင်တဟးယို၊ ကယိ
ရာထ - မာ၊ထွာလွေ့နွောင်ကျဒျားအမန်းသွူ ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး။

တရာ၊ကတူးစဉ်း ကဗျာအဲဉ်း

- * ဝီရိယ ထာ၊သေ ၊ ထိန်၊တိဆွဲမ၊ ၊ ကွီးလွမ၊ ၊
လ၊နွောင်၊ဖိုလ်းမျတ် ကြွန်ဟောင်သွူ ။
- * ကြွန်လောင်းပွိုင်းအီ ၊ သြဃထီ ၊ ခြွင်းအီယားပြိုင်
လ၊တောင်း နီနာ၊သွူ ။

တဲက်တွန်၊ခါ၊သေ၊

သံးသရားကိုသားနပ်၊ အသီခွါ၊ သံးသရားထန်းသားနပ်၊
အမွန်ခွါ၊ကရိုနပ်၊ သာမာဝတီးဝတ္ထုကိုအတိုင်း၊ ခွယ်၊ချာ၊သေငါ၊
လွလဲဉ်းဒျားသွူ၊ တေက်၊ချ၊အီခြွဉ်းသော့၊ နီနာ၊အွိုးသံးသရား
အသီခွါ၊ကိုတဲင် ခွါ၊ခွါ၊နီကအီးသီဟးထာ၊ တရာ၊မျိုးဖုံးနပ်၊ ဟဲ့၊ဟး
သြဃသွူ၊ ပီထီခြောင် ကအီခြွဉ်းဒါးလို၊အတွိုင်၊ အီခြွဉ်းမိုးနီ အွိုး

သံးသရာဒု အသိဒ္ဓိကိုသွ။

ကအိန္ဒြိဒါဒိလို့၊ ဩဃကရိဒျာဒိ ထိခြောင်တန်ဖုံးနပ်၊
အောင်လစ်ခြောင်သွ။ ကာမတဏှာထိခြောင်၊ ဘဝတဏှာထိ
ခြောင်၊ ဒိဋ္ဌိထိခြောင်၊ မောဟထိခြောင်သွ။

(၁) ကွပ်ကာမတဏှာထိခြောင်ယို မဲဉ်လအားရုံးငတ်ပါ၊
ကွပ်အိန္ဒြိဒိထေ အားရုံးငတ်စွိုးတင် သီအိဗား ပင်းပန်း
အိဗား ယပ်အိဗားလွ ကားမဂုဏ်ငတ်စွိုး သေးသေး
နားနားသွ။

(၂) ကွပ်ဘဝတဏှာထိခြောင်ယို မဲဉ်လဘဝ၊ ကွပ်အိန္ဒြိဒိ
ထေ ဘဝ လဘဝတွေ့၊ သီအိဗား ပင်းပန်းအိဗား ယပ်
အိဗားလွ တွမ်းဘဝအမျိုးမျိုးသွ။

(၃) ဒိဋ္ဌိထိခြောင်ယို ရုပ်နာမ်နပ်၊ ထင်းမားတော ခွေနား၊
ကွပ်အိန္ဒြိဒိထေ ရုပ်နာမ်တင် ရုပ်နာမ်ထွာကဲ့မ အမျိုးမျိုး
ဖုံးယို မော့လွဗား၊ ကျိုးလွဗားတွေ့၊ သီပင်းပင်းပန်းဗား
တွမ်းရုပ်နာမ်အမျိုးမျိုးဖုံးသွ။

(၄) မောဟထိခြောင်ယို သေတင်းရုပ်နာမ်ပဲစ်၊ ကွပ်အိန္ဒြိဒိ
ထေ ရုပ်နာမ်တင် ရုပ်နာမ်ထွာကဲ့မ အမျိုးမျိုးဖုံးယို
မော့လွဗား၊ ကျိုးလွဗားတွေ့၊ သီပင်းပင်းပန်းဗား တွမ်း
ရုပ်နာမ်အမျိုးမျိုးဖုံးသွ။

ထိခြောင်လစ်လီး ကအိန္ဒြိဒါဒိနဲင်းနောင်အကို ပြင်ပြင်
လီလာ ယံခြွင်းပါလွေဗားမွန်း၊ ယံချမ်းသာခွဲဒဲနောင်၊ မဉ်းထီး

ထွ၊ အညိမ်၊တရာ၊ မျတ်နိဗ္ဗာန်မ၊သွ။ အခွညိမ်၊ဓာတ် မျတ်နိဗ္ဗာန်
ကို ကထိးစဲင်းသေခွောင်၊ဒါ၊ ထာ၊သေစဲင်းနဲင်းနောင်၊ ဟဲ့၊ဖန်အမည်၊
အရဟတ္တဖိုလ်းသွ။ ထာ၊သေစဲင်းနဲင်းနောင်၊နောင်၊ တွမ်းခြောင်တန်
ကို ကအောင်းဒါ၊ ကြွန်နောင်၊ ဗွိန်ဝင်၊သွ။

လို၊ကရွှ်းပါ ထိခြောင်တသိုင်ကိုသားဖုံးနောင်၊ သဲစ်ဖွဲ့လ၊
ကြွန်ယိုလဲ့ လွစ်သီစွဉ်း၊ သက်သားစွဉ်းဒုက္ခ အမျိုးမျိုးဖုံးသွ။
နဝ်၊အတိုင်၊ ပေါးလ၊တင်စော ထာ၊သေမျတ် ကထိးသေစဲင်းနဲင်းဒါ၊
အညိမ်၊ဓာတ် နိဗ္ဗာန်နဝ်၊တဲးတဲး သက်သားထို၊စွဉ်း လွစ်တခြွဉ်း
ဩဃထိလစ်၊ခြောင် ကအီခြွဉ်းမု၊ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးဖုံးနဝ်၊သွ။

ကွပ်နဝ်၊မ၊ အခွညိမ်၊ဓာတ် တရာ၊မျတ်နိဗ္ဗာန်ကို ကထိး
စဲင်းနဲင်းလွေ၊ခွောင်၊ဒါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်း ကြွန်ယိုတဟးနဝ်၊ အဝ်းလို
လ၊လွ အဝ်းလိုးသွံ၊ဖွဲ့လွငါးသွ။ ဒေသနားတေားယို ကယီးနယ်
တဖူ၊ခြောင်၊အတိုင်၊ နေးတွမ်းဝိရိယ နေးတွမ်းထာ၊ သေနေတွမ်း
ထိန်၊တီ နေးတွမ်းဆွံ၊မ၊ မဉ်းနေးတွမ်းအကျင်၊မျိုးယို လစ်၊မျိုးနဝ်၊
တဲးတဲး လ၊ခွောင်၊လွဉ်ဟး၊ အုံဖွဲ့ခွောင်၊လွဉ်ဟး အရဟတ္တဖိုလ်း
ကြွန်ဟောင်အမန်းသွ။

တဖူ၊ခြောင်၊ အကျင်၊ယိုလစ်၊မျိုး ယံသေနားတင် မဉ်းဒေါ၊
နေး ငေါင်းဖွဲ့၊ငါယို၊ကရီးနဝ်၊ ကိုယ်းကျင်၊လဲ့နေး(သံမယေန)၊
မဲ့နားလဲ့ထိန်၊ (ဒမေန)၊ ရုပ်နာမ်းထွာကိုင်မု၊လဲ့သေ(အပ္ပမာဒေန)၊
ကုင်းကုင်း (ဥဋ္ဌာနေန)နဲင်းနဝ်၊လစ်၊မျိုးသွ။

ကွပ်နောင်၊မ၊ နီဟန်းနီ၊ယို အောင်းခြွဉ်းသော့၊ ခြောင်တန်
ကိုအလီးမိုင်၊ ခြွဉ်းနဲင်းမိုင်၊ အီးမော့ထာ၊ယပ်၊နဲင်းမိုင်၊ ယံခြွဉ်း

ဒွါမ် ကအီးဖျိ၊ဗားကြွန်နဝ်၊ ထာ၊တမဲ့င်၊ ယံဖျိ၊လ၊ကြွန်နဝ်၊နဝ်၊
မာ၊ဗားနဲင်းမဲ့င်၊ကရို၊နောင်၊ နေးတွမ်းဒေးသနားတေား အပ္ပုတ်ယို
တဲင် ယံသေနားလွသော့ဝင်၊အကျောင်၊ တဲက်တွန်၊သွ။

ထွိုင်းထွာရဟန်၊မ၊ စူဠပန်း၊ ဉာဏ်းကထွိုင်းလွဉ်ဗားအ
ကျောင်၊ဖုံး၊ ဝွေ၊ဗွေးကလ၊အီဗားတရာ၊ နေးတွမ်းဖဝါးဗွာဗော့လဲ့၊
အကျောင်၊ဖုံးနောင်၊လဲ့ ယံထူးလွအီသော့ ဥပမား၊ ယံလ၊ဇ္ဈောင်၊အီ
သော့ သျောင်းကံမု၊ လောက၊နားမု၊ အကျင်၊မျတ်ဟင်ဒါးဖုံးက
ရို၊နောင်၊လဲ့ တဲက်တွန်၊ခါ၊ဗားသွ။

x x x x x x x x x

**အပ္ပမာဒလဝဂ်ကိုလွဉ်
ဗာလနက္ခတ္တသယံဋ္ဌဝတ္ထုခန့်၊**

ဗွေးဘုရာ၊စိုးတွင်၊ တွိုးတနီ၊ သာဝတ္ထိဝေင်၊ကို ဗာလ
နက္ခတ်ပ္ပယ်၊ ထွာလွဉ်ခန်းသွ။ နက္ခတ်နောင်၊တဖြိုးအတွင်၊ကို
နောင်၊ လို၊တပြင်၊ဖုံး တွမ်းဖါးတွမ်းဖိုးအေး သူးဗော့လဲ့၊လွနမ်း
နွတ်၊နီ၊လွမ်းလွမ်း လယ်၊ဒြီလွငေါင်းယုတ် ငေါင်းဝွေးဖုံးသွ။ ခွဲး
ဖူးဝေး သွ၊မိတ်လို၊ကျောင်၊ဖုံးလဲ့ ဝင်၊သ၊လွဒွမ်သွ။

လယ်၊ခြောင်လမ်းငါတွိုင်းတဲင် နားချဲ့သားတောင်းသားဖုံး
နဝ်၊ ပသာဗေးလွရွဉ် မူ၊ပယ်၊မတ်ကျပ် ကားကတတ်နွိုင်းသွ။
ဝွေ၊သီးဖုံးလဲ့လ၊ရာ၊ရာ၊ ထူးထွမ၊ လွေ၊တောလွခန်းအလင်သွ။

တွင်၊ နောင်၊ သာဝတ္ထိဝေင်၊ ကို လို၊ လမ်းအရိယာ၊ အောင်းအဖြာ၊
 ငတ်၊ ကုဋေသွ။ ဝေ၊ သီးဖုံးနပ်၊ ပသာထေလွသတင်၊ ဗွေဘုရာ၊
 ထု၊ “နွတ်၊ နီ၊ အတွင်၊ ကျွမ်းခြံသွမ်၊ ဝေင်၊ ကို၊ သတင်၊ သွံ၊
 ဒျာ၊ သော့ ကျောင်၊ တို့က်ကို” အကျောင်၊ သွ။ ။

နွတ်၊ နီ၊ လွမ်းလွမ်း သွမ်၊ ပသာတို့၊ ဖေးကျောင်၊ ဝေ၊ သီး
 နမ်းဖုံးလွဲ ထန်းခြံလမ်းထန်းသွ။ သွမ်၊ နီ၊ ကိုမ၊ ပင်၊ ဗွေဘုရာ၊
 လူးတဲးဝါးထာ၊ အို့ဝေင်၊ ကိုတင် လောင်းပါခန်း ဗွေဘုရာ၊ သွ။ ။

“နွတ်၊ နီ၊ လွမ်း မော့လွငါးဒုက္ခဗွေ၊ ဝင်၊ သ၊ တန်တမ်းဝင်၊
 လို၊ ပြင်၊ ငေါင်းဝွေဖုံးနပ်၊ နားသားနားပလဲင်၊ ပ၊ တင် နီဗွေသီးလွဲ
 နို့ဝေင်၊ ထွာခြံ၊ နီသွဉ်းသီးလွဲ ထန်းဟေးခြံလမ်းဗွေ” နဲ့င်းနပ်၊ သွ။ ။

နောင်၊ တင် ဗွေမျတ်ဘုရာ၊ လွဲ “တကားသီးဟေး-လို၊
 ပြင်၊ သီး ထာ၊ မာ၊ နောင်၊ နဲ့င်းနောင်၊ ဒျာရင်၊ လို၊ ကောသေ
 ကောလက်၊ သားဖုံးတဲးတဲ သေရုပ်နာမ်းထွာကဲ့င် ထာ၊ သေမဲဉ်းယို
 နောင်၊ ဝင်၊ မတ်ဗွိုန်ရှည်ခံ၊ ထိန်၊ ဟပ်လွမွေးတင် ဝေ၊ သီးတို့၊ ဟေး
 လွ ထာ၊ သီလွမ်ကင်၊ နီဗွာန်းစေ၊ စိန်းမျတ် အကိုသွ။” မိန်းချာထွ။ နဲ့င်း
 နောင်၊ တော့၊ ဟော်၊ သွပ်ငါလွေ၊ ယင်း တရာ၊ လက်၊ နီပုဒ် နီဂါးထာ၊
 နဲ့င်းငါယိုသွ။ ။

(က) ပမာဒ မနုယုဇ္ဇန္တိ ၊ ဗာလာ ဒုမ္မေမိနော ဇနာ ။

အပ္ပမာဒဉ္စ မေဓာဝီ ၊ ခနံ သေဋ္ဌံ ရက္ခတိ ။

(ခ) မာ ပမာဒ မနုယုဇ္ဇေထ ၊ မာ ကာမရတိ သန္တဝံ ။

အပ္ပမတ္တာ ဟိ ဈာယန္တော ၊ ပပေါတိ ဝိပုလံ သုခံ ။

ဗာလာ - ယိုခါပန်ငါ ကျိုယံအာလဲ့ တသေယူးလွတမ်း၊
 ဒုဗ္ဗေမိနော - မာ၊ဗားပွဲးယိုပွဲးနောင်၊ ထာ၊သေတရာ၊နဲင်းနောင်၊
 လဲ့ တအောင်းလွတောင်း၊ ဇနာ - လို၊ပြင်၊မျိုးဖုံးနောင်၊ ပမာဒ
 မနယုဉ္ဇန္တိ - ကိုင်းလွဒျား အုံတုံ၊မာ၊ပြင်၊လွထာ၊ဖူးသွ။ မေဓာဝီစ-
 ထာ၊သေတရာ၊ ကအောင်းဒါးလို၊တဲးတဲး၊ အပ္ပမာဒံ - ရုပ်နာမ်းထွာ
 ကိုင် ကသေယူးဒါး သတိတရာ၊ယို၊ ဓနံသေဌံ - ပိစ္စဉ်းရွှင်ဟောင်
 ခံ၊ဒါး ဥစ္စာ၊အယံစားအတို့၊ငါး၊ ရက္ခတိ - ထိန်၊တီလွဉ်ဒျားနောင်၊
 သွ။ (တုမေ - နီတကာသီးဖုံးနင်၊တဲးတဲး)၊ ပမာဒံ - အုံတုံ၊မာ၊
 ပြင်၊ထာ၊နင်၊ မာမနယုဉ္ဇေထ - ကိုင်းလွမွန်းလာ၊လာ၊လဲင်း၊
 ကာမရတိသန္တဝံ - မွန်းပျားလ၊သွ၊တွမ်း အားရုံးကာမဂုဏ်း
 ကိလေးသားဖုံးနောင်၊လဲ့၊ မာမနယုဉ္ဇေထ - ကိုင်းလွမွန်းလာ၊လာ၊
 လဲင်း၊ အပ္ပမတ္တာ - ရုပ်နာမ်းထွာထွာကိုင် ကွပ်သေသတိတင်၊
 ဈာယန္တော - ကအင်းကျုံးစယ်ရုပ်နာမ်း ကအင်းလဲ့ခိုးအံး ကိလေး
 သားသားနောင်၊တဲးတဲး၊ ဝိပုလံသုခံ - အယံသွတ်၊ချံးသား နိဗ္ဗာန်
 တရာ၊မျတ်အကိုသူ၊ ပပေါတိ - တို့၊ရွှင်လွေ၊ဗားသွ။ တကာသီး
 ဖုံးဟွေး။

တရာ၊ကတူး ကဗျာအဖဲဉ်း

- * လို၊ပြိန်၊နောင်၊ မာ၊ပြိန်၊ထာ၊ ၊ လို၊သေဒါးနောင်၊
 ထာ၊သေတဗား အွဉ်းမယ်၊သွ။ ။
- * ပြိန်၊မွန်းထာ၊မာ၊ ၊ ပျားမွန်းကိလေးသား ၊
 သေဒျားရုပ်နာမ်းနောင်၊မ၊ နိဗ္ဗာန်တို့၊လ၊သွ။ ။

တရာလင်္ကာနာယို ကထိုင်းသွတ်တင် လ၊လွမင်ဖိုလ်းရန်း
ရန်း၊ အများတင်လှိုင်တွက်တာလဲ့ အကျိုးအာငါးသွ။

တဲက်တွန်၊ခါ၊သေ၊

လိုပြင်၊နပ်၊ မ၊ပြင်၊သေးနားထာတင် တို့၊နှောင်၊တမ်း
နိဗ္ဗာန်အတွိုင်၊ ဝွေ၊သီးစို့၊ယို လောကီ၊စေ၊စိန်းငါလဲ့ အီးလ၊ဗား
နောင်၊ ယိုတောင်းသွ။ ကွပ်အကျောင်၊တမိုင်၊ကရို၊နောင်၊ ဝွေ၊သီး
စို့၊ယို အမျိုး၊မိုင်၊တယင်း မ၊ကြို့၊ကြ၊ဒုားတင် ရှေ့၊တရော့၊တမ်း၊
အကျိုး၊အဝ်းတအဝ်းတမ်း သေဖိုတမ်း၊ သေထွေ၊လွတမ်းသွ။ ပဉ်
လင်းလင်းနောင်၊ အဝ်းရှေ့၊စို့၊ထွေလဲ့ ကွပ်မသေဆွတ်၊ချာခွိုန်၊
ဒုား၊ ပဉ်လင်းလင်းနပ်၊ တရော့၊တမ်းရင်၊ရင်လဲ့ ကွပ်မသေ အဝ်း
မ၊တိတ်၊တိတ်၊လွေ၊ဒုား တွိုင်၊တွိုင်၊သွ။

ဝိဗ္ဗိန်စွဉ်းနဲင်း ပါ၊မဲ့ခွေ၊တဖြာ၊ လွေ၊ထာ၊သောင်းအွမ်းခြာ
သမ်းမဲဉ်းလာမားဟာ၊ မွူးကွို့၊နာ၊ ခမ်းသမ်းအွမ်းမရေးမရာ၊
ခိန်းခွေ၊ရစ်၊ ဗိဉ်းပေ၊ထံးကိုနောင်၊အတွိုင်၊သွ။ ပါ၊နဲင်းဝွေ၊ယို တဖြာ၊
နောင်၊ ကအီးတွိုးဗား အွီးကတွိုးထွိုက်ရာ၊ အရပ်ကိုသူ၊ တမျိုးတွိုး
နှောင်၊ မွေးတောင်းသွ။

သာဝတ္ထိဝေင်၊ကို လို၊ပြိန်၊ဖုံးနပ်၊လဲ့ အကျိုး၊အဝ်းတအဝ်း
တမ်း၊ မွေးတမွေးတမ်း ယူးဒွမ်၊ ဟွန်မွေးကြို့၊ကြ၊၊ ဟွန်ပျား
ကြို့၊ကြ၊ဒုား ကားကတော်ကတယ်သွ။ ဝင်၊ရို၊ ဗာလနက္ခတ္တကျိုး
တင်တွေ့၊ ဝင်၊သ၊တမ်းဒွမ်တမိုင်၊ သူးဟေ့၊လဲ့လွ အနမ်း တွမ်းဖါ၊
တွမ်းဖိုးအေး၊ လယ်၊ခြောင်ဝွေ၊ထာ၊ ဝင်၊လမ်းငါးဖုံးသွ။ ထာ၊လုပ်၊

မာ၊ လွစ်ဟင်၊ နွတ်၊ နီ၊ ခြုံခြုံဟေးချားတွမ်းမီး၊ တွမ်းဖိုးအေးဖုံးသွ။
ဘုရားဗွေးမျတ် တွမ်းသံဃားသီး ပလဲင်၊ ကျွဲမြိုန်းဒွမ်သွမ်း၊ လို၊
သေထားဖုံး ပလဲင်၊ ထန်းဗွန်းဒွမ်လမ်းသွ။

ယိုအတွိုင်၊ လို၊ သေတောင်းတမိုင်၊ ဝင်၊ အံ့ညီ၊ ကယပ်၊ ဒါ၊
ဖြာမိုင်၊ လဲ အကျို၊ တရာ၊ တထွာအီတောင်း လို၊ စားယိုဖုံးနောင်၊
လောကကို အောင်းဗွေဟေးသွ။ ကွပ်ပိုးစွဉ်းနောင်၊ မ၊ ယံထွာမြိုန်း
တောင်း လောကီးလောကုတ်လို၊ တခြင်၊ သေတောင်း အမွေး
အမဲဉ်း၊ လို၊ ကြို့၊ ကြ၊ သို့မီးသို့ဖိုးအေးဖုံးအတွက် သွဉ်လွဒျားသွာ
လောကီးလောကုတ် လိတ်လိုင်၊ ကျမ်းဂန်းဖုံး ကရို၊ နပ်၊ တက်တို့ဉ်၊
ခါ၊ ဟေးသွ။

x x x x x x x x x

**အပ္ပမာလဝဂ်ကိုလွဉ်
မဟာကဿပဝတ္ထုခန့်**

မဟာကဿပမထေရ်၊ ကအင်းသတင်၊ သွံ၊ ရားဇျိုဟ်း
ခမ်း ပိပ္ပလိထမ်းကိုအတွင်၊ တနီ၊ ခါတွံ၊ သွမ်၊ ရားဇျိုဟ်းဝေင်၊ ကို
ကထိုင်းထန်းချာတွော့၊ ဝွေ၊ ဗွေးနေးတွမ်း ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်းတင် နား
လုံ၊ သွင်၊ လွေ၊ ခန်း ထီကိုဟမ်းကိုကောင်ကို ဖေင်၊ နမ်းတဖေင်၊ နမ်း
တင်း သီတွင်၊ ကွတ်တွင်၊ သတ္တဝါးအဟေးဟေးဖုံးသွ။

ဗွေးဘုရားလဲ အောင်းဇေးတဝွန်းကျောင်၊ ကို နေးတွမ်း
ဉာဏ်း ကထိုင်းထွား ထီးလွေ၊ ခန်း မဟာကဿပသျှန်းသ၊ အောင်း
နားလုံ၊ သွင်၊ သတ္တဝါးအသီအကွတ်သွ။

နောင်တင် ဗွေဘုရားလွဲ “ကဿပဟေ့ - အသိအ
ကျွတ် အဖြာပေါင်ယို ခွေဘုရားဉာဏ်မတုံ တွက်နေးနှောင်
တောင်း၊ ကျွတ်မွိုးဟို့ကို မွိုးဖါချာမတုံ မတန်သေ သိသိချာနောင်
လွဲ ဒေါ့နှောင်တင်း၊ ကွပ်နောင်မ၊ နာကသေနပ် ဆွေပေးလွှမ်း
ခွေဘုရားဉာဏ်မ၊ ထီထံနှောင်သွ။ ကဿပဟေ့ ”အောင်ညား
မိန်းလွေခန်းနဲင်းနောင်သွ။

နောင်ထွ။ အွဉ်းစွမ်းရောင်းတော့တွေ့၊ ပီစွဉ်းကအမ်း
သတင်းသွံ၊ မဟာကဿပမဲ့ဖွဲငါ ဟော်သွပ်လွေထင်းခြာ တရား
လင်္ကာတပျတ် နဲင်းငါယိုသွ။

ပမာဒံ အပ္ပမာဒေန ၊ ယဒါ နုဒတိ ပဏ္ဍိတော ။

ပညာပသာဒါမာရုယု ၊ အသောကော သောကိနိ ပဇံ ။

ပဗ္ဗတဋ္ဌာဝ ဘူမဋ္ဌေ ၊ ဝီရော ဗာလေ အဝေက္ခတိ ။

ပဏ္ဍိတော - ကောဒါးသေသားနောင်၊ ပမာဒံ - ရုပ်
နာမ်းထွာကဲ့င်မူအလောင်း ကတဖေင်ဒါး ထာတဖေင်တရားယို၊
အပ္ပမာဒေန - နေးတွမ်းကတဖေင်တင်းထာ ထာယူးလတရား
တွေ့၊ ယဒါနုဒတိ - ကထိုင်းပေးရဲ ခြိုင်းခန်းထိုးနှောင်ဒါး
အခိန်းခါးတွင်ကိုနောင်၊ အသောကော - နမ်းရင်စိုရိန်း ကွပ်ကင်
ညှိမ်းလဲဉ်းတင်၊ ပညာပါသာဒမာရုယု - နေးတွမ်း သမထ တဒေါင်
ကာ ကထိုင်းထင်းလွဉ်တို့၊ အိုးဒိဗ္ဗစက္ခ အဘိညာဏ် ပျသာဒံ
လောင်းကိကရိနပ်၊ သောကိနိပဇံ အဝေက္ခတိ - ထီးဖြောင်စွဉ်းချား
စိုရိန်းမူ ကခံစားဗားဒါး သီကျွတ်သား သတ္တဝါးဖို့ အပေါင်နောင်

သွ။ ပဗ္ဗတဋ္ဌော ဘူမဋ္ဌေ အဝေက္ခတိက္ကဝ - ပီဗ္ဗိန်စွဉ်း ပါက
အောင်းကောင်ထိုလောင်း ကထိးထံဒျား လိုအောင်းအိုးဟံးတွောင်း
ဖွိုးကိုအတွိုင်၊တင်၊ မီရော ဗာလေ အဝေက္ခတိ - အာသဝေါ
ကကင်လဲဉ်းဒျား ပညားသျှင်းသီးယို ထီးဖြဉ်လွေ့စွဉ်းဒျား ဝဋ်ဒြီ
တလိုတောင်းခွိုန်း ကောကအောင်းသီက္ခုတ်လွေ့ဒါး သတ္တဝါးဖုံး
အဟားဟားနောင်သွ။

တရာကတူ ကဗျာအအဲဉ်း

- * နေးတွမ်းသတိ ၊ ကွပ်ရဲပေ့ ၊ တခွေမောဟကြောင်းလွဉ်သွ။
- * နန်းဒွါမ်မိုင်ရင်၊ နေးတွမ်းညာဏ်း ၊ ထီးဖြဉ်ခွန်နင်၊ ကျတ်သီသွ။
- * အင်းကောင်ထိုနာ၊ ထီးလင်ချာ၊ လိုအာအတွိုင်၊ ထွံ့နယ်သွ။

တဲက်တွန်၊ခါ၊သေ၊

နေးတွမ်းယူးလ၊ ရုပ်နာမ်းထွာကိုင်တင် ကထိုင်းပေ့ရဲ
ခြင်းခန်းထိုလ၊ ထာခွေမောဟ (တိုးဖြဲလဲဉ်း ရဟန္တာအရန်းကို)က
ရိုးနောင်၊ နမ်းရင်ယို အသီက္ခုတ် နန်းဟားဒွါမ်၊ လွစ်လ၊လဲဉ်းဒျား
ထာနန်းတင် အောင်းဒိဗ္ဗစက္ခ အဘိညာဏ်း ကောင်ထိုလောင်း
တွော့၊ ထီးလိုကြောင်းကြဲလင်စွဉ်းဒျား အာသဝဋ်ဟံးဖွိုးတရျိုး
လောင်းကို ကအင်းသီကအင်းကျတ်ဒါး သတ္တဝါးဖုံးသွ။

အာသဝဋ်ဟံးဖွိုးတရျိုးလောင်းကို ကအောင်းအံ့ဒါး သတ္တ
ဝါးသီးဖုံးနောင်၊တဲးတဲ ဝွေသီးအင်းသီ အောင်းကျတ်ဟားလွ အိုးယို
အိုးနောင်၊ ဘဝအဒေါင်းဒေါင်းလဲ ဝွေသီးတသေထွေလွတင်းသွ။
ဒိဗ္ဗစက္ခ အဘိညာဏ်းကောင်ထို ထီးတိုးစွမ်စမ်ထာ၊ အောင်းခွိုန်း

ကရို၊နဝ်၊လဲ ဝွေသီးတသေထွေလွတဝ်းဒျားသွ။

ဗွေဘုရားသီးနောင်၊ ကွပ်နေးတွမ်၊ ရုပ်နာမ်ထွာကွဲင်မု၊
ပေးရဲခြင်းခန်းထိုလဲဉ်း ထာ၊ခေမောဟတဲင် မဲလေစဲင်းစဲတို့လဲဉ်း
ကောင်ထိုလောင်း၊ ထီးကြောင်းလဲဉ်း သတ္တဝါးအမျိုမျို၊ ကအောင်း
သီ ကအောင်းကျတ်လွ သွံဆီပိုင်တဘွဲကိုသွ။

ဗွေဘုရားသီးမ၊ မွေးတောင်း၊ မဟာကဿပကစ တပဲ့၊
သာဝကတဲးဝါးဖုံးနဝ်၊လဲ ပွိုန်ပွိုန်နဝ်၊အတိုင်၊သွ။ သွံဆီပိုင်တဘွဲယို
လဲဉ်းငါး၊ သတ္တဝါးအမျိုမျိုလုံးလဲ အာငါး၊ တွိုးနီနာ၊ ကိလေးသား
ဒွန်သားယိုနောင်၊ ထီးကြို့နီနမ်း၊ သေကြို့နီရပ် တျာနံ၊ တခေါင်
လွမ်းသွ။

ကွယ်းတော့၊ မဉ်းမဉ်းထီးလို့လို့ သေထံထံ သွံဆီပိုင်တခွင်း
ဆင်းရန်းသတ္တဝါးအမျိုမျို၊ ကရို၊နောင်၊ ဘုရားသားသနားကိုယို
ဘုရားဖေးခါ၊အနယ်၊အောင်းသွ။

တမိုင်၊တရို၊တဝ်း တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ အနီ၊အရင်၊ကအဝ်း
ဒါး လို၊ဖုံးမန်းသမျ နေးထူးနွောင်၊လွဒျားသွ။ ကွပ်ပွိုးစဉ်းနဝ်၊မ၊
ဘဝယိုခါတွင်၊တွင်၊ ပိနဲဉ်းဘုရား တပဲ့ရင်၊မဟာကဿပအတိုင်၊
မဉ်းမဉ်းထီးလို့ သွံဆီပိုင်တဘွဲ၊ သတ္တဝါးအမျိုမျို၊စွမ်းကရို၊နောင်၊
ပွိုက်ခွိုက်ကကျိုး ဘုရားအောင်းဖေးအနယ်၊ ပွိုက်ခွိုက်တိဟိတ်
ပဋိသန္ဓေအနီရင်၊ ကအောင်းနေတွင်၊ ဟောင်သွမ်းခြင်တောင်း
အခွင်၊အရေ၊ ဟောင်အားထုတ်တဲးလွေ၊ တရာ၊ထူးမျတ်ရန်းရန်း
ကရို၊နောင်၊တဲင် တဲက်တွန်၊ဗားသွ။

x x x x x x x x x

အပ္ပမာဒဝဂ်ကိုလွှဲ

ပမတ္တာ ပမတ္တ ဒွေသဟာယက ဝတ္ထုခန့်၊

ဗွေဘုရာ၊ ကအဝ်းသတင်သွံ၊ ဇေတဝ္ဋန်းကျောင်းတေား
ကိုတွင်၊ သွေဟောင်ဝင်၊ ရဟန်းနီပါ၊နပ်၊ ထူးလွတ္တူတရာ၊ ဗွေ
ဘုရာ၊ထျ၊ ကျွေလွေသတင်သွံ၊ခန်း တေားရကို ကျောင်းတ
ကျောင်းသွ။

ရဟန်းတပါးနောင်၊ ခါးလားထားကခွေ၊ စုရွမ်သိုး အူမေး
ပွိုင်းကိုတင် တွမ်းသျှင်းပေးဖိုး ဒေါ၊ဒေါ၊င၊ အုံစို့လွဒျားမေး ဈွမ်းဟာ
သွ။ တပါးနောင်၊တေးတဲ့ နမ်းရင်၊လဲ တဟာလွမ်း၊ စကြိုန်းနေ
အားထုတ်ဒျားတရာ၊ အသွေရဟန်းနပ်၊အလောင်းလဲ “အုံစို့မွန်း
ဗွေ၊ အပါယိးဘွိုးသူ၊ တွမ်းလို၊ဖွိခင်းလမ်း ပွိုန်ဝင်သွ။နဲ့၊ ကံကျင်၊
ကုန်းကင်းထားယို ဘုရာ၊အမျိုးကျွိုက်မွေးတမ်း” ဝွေဗွေဆွဲ၊မ၊ပါ
သေးသေး နဲ့င်းနောင်သွ။

ကွယ်တော့၊ နားတောင်း ဝွေဗွေငေါင်းတင် ဆိုင်၊နောင်၊
ဝွေဗွေဆွဲ၊မ၊ဒွါမ်၊ ဝွေဗွေအားထုတ်ဒျား ဝွေနမ်းရင်သွ။ ဝွေဗွေ
သကြိုန်းအားထုတ်နေ တဟာလွမ်းလွမ်းထွိုင်းထွ။ ထွိုင်းနွဲ့လုတ်၊
ကို ဖြေးအဟိညောင်၊ ကိန်၊တလွာ၊ခန်းထားမ၊ သွေလွေ နောင်၊တ
ပါးလဲ နွဲ့ထေတော့၊ “ပါးလေးယို အုံတလားပင်းထားအတွက်
လွှဲအုံတေားရနဲ့ပွေး၊ ထူးထွတ္တူတရာ၊ ဘုရာ၊ထျ၊နပ်၊ အုံထွိုင်းအား
ထုတ်နေမ၊ ဟောင်သွ။ကျွို”စွော်ပဲစံတင်းခန်း ဝွေဗွေသွ။ နောင်၊
တင် ကွေလွေ၊နွဲ့ကိန်၊နဲ့င်းနဲ့င်းခန်းထား အခင်းလမ်းကိုသွ။ သွေကဲ့င်း
တပါးနောင်၊တေးတဲ့ မွူးနာ၊ခိုးကို ဖြေးအဟိညောင်၊ ကိန်၊တလွာ၊

ထွူတင် မွူးရောင်၊စောင်း ထိုင်းအားထုတ်ယင်းသေးသေးတွေ့၊
ညဦးတောင်းကိုကာ၊ ထွာလွဉ်ခန်း ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဉာဏ်တေးလ၊
ရဟန္တာသွ။

ဝါးထိုင်းကျွစ် ကျွဲဝိုင်းထေ့လွ ဘုရားထူးတင် ဘုရားဗွေ
မျတ်ရီခန်း “အားထုတ်လွမွေးနေ၊ တရားသွတ်လွနေ” ခိုင်းနောင်၊
သွ။ ရဟန်းအပါးလွ၊ပိုင် အွဉ်းမြိုင်နမ်း ဖြေးငရီးခန်း “ငွေ၊ဗွေ၊နောင်၊
အမျိုးအားထုတ်မွေးနဲ့ဗွေ၊ တယ်းစွဉ်းကထန်းစလွေ၊ တခြာကာ၊
ကိန်၊မြိုင်းဒျားထာ၊” အကျောင်၊သွ။

“တိုးနားကအီ” ဘုရားထိုင်းရီတဲ့၊တဲ့၊မို့ငွေ၊ ခိုင်းနောင်၊
တွေ့၊ ငွေ၊စင်းပရိယာယံးဒွါမ်၊ ငွေ၊လင်းခန်း ခိုင်းအားထုတ်ဒျား
ယောင်းယောင်း၊ ငါယိုအတိုင်း၊သွ။

“ခွေသွဉ်းတဲးတဲ့ မွူးအီးဟာ စင်းခါစုရွမ်သို၊ အူခါ၊မေးမြိုင်း
ကို၊ ခွေ၊လွဉ်တင် အုံစိုးဒျားမေး မဟာလွှမ်း၊ ဗေင်းတင်းထာ၊သွ။
ဗွေ” တဲ့ ရှိ၊နပ်၊တင် “နားအားထုတ်တင်းနပ်၊ ရှိ၊စွဉ်းအားထုတ်၊
ဝင်၊ကအားထုတ်မွေးသားနပ်၊ ရှိ၊စွဉ်း အားထုတ်တင်း” ဘုရားပဲစ်
တင်းထွူ၊ခိုင်းနပ်၊တွေ့၊ အားထုတ်မု၊အကျိုး၊ လွေ၊မု၊အပဲစ် ယံစင်း
နင်းတင် ဘုရားထေ့နယ်ခန်း ဥပမားခိုင်းငါယိုသွ။

“ရဟန်းလွေ၊ဟွေး - နားယိုမဉ်းတဲက်ခွေပို ဗွေ၊စင်းကုင်းနပ်၊
မြိုန်စွဉ်း ဖင်းနွောင်၊ဒွါမ်ထာ၊ သေအားရဲင်၊ကိုင်တဟား၊ တွိုးခွေပို
ဗွေ၊စင်းကုင်းနောင်၊ မဉ်းတဲက်တွမ်းနား၊ ပီစွဉ်းသေအားသန်အမြိုင်
စား” မိန်းထွူ၊ခိုင်းနောင်၊တင် ဟော်၊သွူပံထင်းယင်း တရားအလင်္ကာ၊
တပျတ် ခိုင်းငါယိုသွ။

အပ္ပမတ္တော ပမတ္တေသု ၊ သုတ္တေသု ဗဟုဇာဂရော ။

အဗလသံဝ သီဃသော ၊ ဟိတွာ ယာတိ သုမေဓတော။

ပမတ္တေသု - လိုကအုံတဖိန်နမ်းထားဖုံး အကိုသူ့နောင်၊

သုတ္တေသု - ဣရိယားပုထ်လွှဲ၊ ဗွင် တဠိဒါးပုဂ္ဂိုလ်းဖုံးအကိုသူ့နပ်၊

အပ္ပမတ္တော - ကတဖေင်နမ်းတင်းဒါး၊ ဗဟုဇာဂရော - ဣရိယား

ပုထ် ကကိုင်ကသွောင်ဒါး၊ ယော- ပုဂ္ဂိုလ်းတဖြာဖြာနပ်၊ အတ္ထိ-

သံဝိဇ္ဇတိ - အောင်ပေါသော့နှောင်သွ။ သုမေဓသော - ကတ

ဖိန်နမ်းတောင်း ကကိုင်သွောင်ဒါး ပညားသျှင်းပုဂ္ဂိုလ်းဝွေ့နပ်တဲး

တဲ၊ သီဃသေဝ - ပီဗျိုန်သေမ္ပိုင်စား အားသန်တမားသူ၊ အဗ

လသံ ဟိတွာ ယာတိ - ကအွဉ်းကိုင်ဖြတ်၊ ဖင်းတကတ်၊ လွေ့

ဒါး သေအားခြောတမားနောင်အတိုင်၊ ပမတ္တံ သုတ္တံ ဟိတွာ

ယာတိ - သုံးသွဉ်လိတ် သုံးအားထုတ်တရာ၊ အွဉ်းကိုင်ဖင်း

တကတ်ညှာစွဉ်းချား ပုဂ္ဂိုလ်းတဖေင်နမ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်းလွှဲ၊ ဗွင် တဠိ

သားဖုံးအလောင်းနောင်သွ။ ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး။

တရာကတူးကဗျာအဲဉ်း

* ဖေင်နမ်းသားခါ ၊ အင်းကိုင်ချာ ၊ လဲဉ်းခါခြူးနပ်၊ လိုကိုင်သွ။

* ပီသေအားသန်၊ ဖင်းထားယံ၊ ဖင်းကတ်ညှာယန် သေညးသွ။

တရာလင်္ကာယို တပုဒ်လဲသွတ်၊ ရဟန်းသီးဖုံးလဲ လလွ

ခန်းချား မင်ဖိုလ်းရန်းရန်းဖုံးသွ။

တဲက်တွန့်၊ခါ၊သေ၊

ရဟန်းသွေးဟောင်ချင်နီပါ၊ လွေးအားထုတ်တရားကျောင်း
တော့ရဲ့ကိုသွ။ တပါ၊နောင်၊ အားထုတ်မွေး၊ တပါ၊နောင်၊ မာ၊
နဲင်းအားထုတ်ပွဲ၊ ကျိုးနေးငင်းနှောင်၊ ကျိုးစည်းကြပ်ထားသွ။ ကြပ်
ထားဒါးငါးတင် ငင်းအရာ၊ ဝင်၊နှောင်၊တောင်းဝွေ့တွေး၊ စင်းအွင်း
ရေ၊ခွါမ်ဝွေ့၊ အွင်းကမ်းသ၊ခန်းချာ၊ ဝွေ့သဘော်၊အတိုင်းသွ။

ဝွေ့နောင်၊ ထင်းချာဝွေ့ယံ နှောင်၊အသွေ့တွေး၊ ထိုင်းတို့၊
အနာတင် (ကွပ်ဝွေ့ကြပ်ထားအတွက်) ဝွေ့နမ်းနစ်နားချာဗားချာ၊
သွ။

ဝါးတွင်းသွံလာလွမ်း လွေးအားထုတ်မို့တရား အိုးကျောင်း
တော့ရဲ့လွဲ ဝွေ့လ၊တမ်းထားတမဲ့၊ ဝါးတွင်းသွံလာလွမ်း သွါမ်၊
ခြေင်အခိန်း၊ ဝွေ့သက်လို့ခြေင် သွံလာတားသွ။

ဝွေ့သွေ့ကုင်းတပါ၊နောင်၊တဲးတဲ ကျိုးတောင်းငေါင်းကြပ်
ကျိုးအားထုတ်မွေးတင် သွံလာအတွင်း ထွာလ၊ခန်း ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်၊
လ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊အရန်းသွ။

ကထန်းလွေ့စ တော့ရဲ့ကိုခါနောင်၊ မြှန်ဝင်၊တရန်းချင်း၊
လွေ့သွါသွါဝင်၊ ကွယ်၊တွေး၊ သွံလာတညတန်၊ကိုကာ၊တောင်း
အတွင်းကာလကို (လို၊ကြပ်သား၊ လို၊မွေးသားယို)ချင်းချင်း ကွား
ဖြတ်၊စွဉ်းဝင်၊ ပီမို့၊တွမ်းဟံး နမ်းမန်၊တွမ်းထီအတိုင်းသွ။

ကထွာဗားနဲင်းယိုနောင်၊ အခိန်းလွှောက်မဲ့ငါ အရပ်အေးသ
လွှောက်မဲ့ငါ မွေးတောင်း၊ ပါးချာ၊လို၊သွ။ လို၊မွေးသားတွမ်း

လို၊ကြိမ်သားယို ဝိစွဉ်းဖင်းထာယံ သေအားသန်တဗား ဖင်းတ
ကတ်၊ သေအားခြောတဗားတွေ၊ သေအားခြောအောင်းကိုင်ညာ၊
ဒွါဖြတ်၊ဖြစ်စွဉ်း အတွိုင်၊နောင်၊သွ။။

လောကကိုယို သွဉ်လောကီ၊ပညားလဲ့ တရိုးတောင်း၊
လောကုတ္တရာပညားလဲ့ တရိုးတောင်း၊ ထမ်းလောကီ၊ဥစ္စာ၊လဲ့
တရိုးတောင်း အဖြာမဲ့၊ အရီးသား ခိန်းလ၊အာတင် လဲဉ်းငါကျော်
ဝင်၊၊ အဖြာမဲ့၊ခိန်းလ၊ဆွေ၊ နီရင်၊ဆွေ၊တင် အောင်းကိုင်ဗားဝင်၊
ဆလ နဲဉ်းနောင်၊မွေးတောင်းသွ။။ တမဲ့၊ဝီရိယပိုး တမဲ့၊ထာ၊ဇွေး
ဖန်းယံ၊ တမဲ့၊ကုသိုလ်းကံးလီ၊ အားသန်လဲ့ တမဲ့၊တကတ်၊
တမဲ့၊ကျော်ငါဒျားသွ။။

ကံး ဉာဏ်း ဝီရိယ နောင်၊သွံစွိုးအကို သင်းဟန်းသား
တမိုးမောင်းတမျိုး၊ သင်းဟန်းသား တမိုးမောင်းနီမျိုး၊ သင်းဟန်း
သား တမိုးမောင်းသွံမျိုးသွ။။ ထွ၊နောင်၊တောင်း ပုဂ္ဂိုလ်း ကံး
ဉာဏ်း ဝီရိယသွံရန်း ကတသွောင်းထိုသားဖုံးသွ။။ ကွပ်ပွိုးနောင်၊
မ၊ ထွားဗော့၊ပုဂ္ဂိုလ်းလို၊လမ်းလဲ့ လို၊ပေးယံလဲဉ်း လို၊တန်အောင်း
ဗော့ထာ၊၊ ပုဂ္ဂိုလ်းလို၊ကျောင်းလဲ့ ရဟန်းပေးချင်းပေးကျ ပိုးလဲဉ်း
ရဟန်းတန် သျင်းတန် မော့ဗားလွသွ။။ သွဉ်နဲဉ်းနဲဉ်းဝင်၊လိတ်
ထုမ်းနဲဉ်းနဲဉ်းဝင်၊ဥစ္စာ အလ၊ချင်၊အဒါးချင်၊ တဗွိုန်လွတမ်းဝင်၊
နောင်၊သွ။။

ကွပ်နောင်၊မ၊ သံလောကီ၊၊ သံလောကုတ်၊၊ သံသွဉ်လိတ်၊၊
သမ်အားထုတ်တရာ၊၊ သမ်ထုမ်းရှဉ်တောင်၊၊ မဲဉ်မာ၊မျိုးမဲ့၊ တ
ယောင်း ခွေလဲဉ်းဆိုင်၊လဲဉ်းဝင်၊၊ ခွေအခိန်းလ၊ဆွေ၊ငါး ယူးမွန်း

တောင်း၊ သ၊ပေးမွန်းတောင်း၊ ကျိုးသွော့ကျိုးစားလဲင်း၊ ကျိုးသွော့
စဉ်းစားငွေဖုန်းမွေးလဲင်း၊ ကျိုးသွော့ ပါတွမ်းကိုယ်ကျင်၊ သွန်းသ၊
ရင်၊ဟောင်းဒါးလဲင်း။ မဉ်းမားနဲင်းယိုတင် ပီမွန်စွဉ်း သေအားသန်
ဖင်းထာ၊ယံအတိုင်း၊ အောင်းတကတ်၊သေးသေးနားစွဉ်း လို၊လွ၊
လို၊ဖေင်၊နမ်း၊ လို၊ကံးညမ်း၊ လို၊သ၊ကုန်းကင်းဖုံး နီ၊နီ၊နာ၊နာ၊
အီးလဲဉ်းညာ၊ခြူးဟး အွိုးဖဲ၊ငါသူ၊ အမန်း တဲက်တွန်၊ခါးဟးနဲင်း
ယိုသွ။

ပမတ္တာ ပမတ္တဝတ္ထုခန့်၊ ထွဲလဲဉ်းယိုသွ။

x x x x x x x x x x x

အပ္ပမာဒဝဂ်ကိုလွဉ်

မဃဝတ္ထုခန့်၊

ဗွေးမျတ်ဘုရား အံ့ပိုင်းဝေသာလီ၊ ကနင်းတော့မူးဒါး
တရွပ်တန် တင်းထီးကျောင်းတို့က်ကိုအတွင်း၊ ဝေသာလီ၊ဝေင်၊ကို
ပါးမဉ်းမဟာလိလိစ္ဆဝီ၊ အောင်းတဖြာ၊သွ။၊ ဝွေ၊ထိုင်းနားဟး သက္က
ပဉ္စသုတ္တန်းတရားတင် “ဗွေးဘုရားယို အံ့ဖြာ၊မွေးတး သီကျာ၊
စေ၊စိန်း၊ ဝွေ၊ဗွေးထီးဖို သီကျာ၊စေ၊စိန်း၊ သေငါးဖို သီကျာ၊နမ်း
ဟောင်း၊ ဟော်၊ကြို့၊ဒျားဟောင်း”မဲဉ်သေစဲင်းနဲင်းနောင်၊တွော့၊
လွေ၊ရီထေ့ခန်း ဗွေးဘုရား နမ်းတော့ထျ၊သွ။

“သီကျာ၊နမ်းနပ်၊ ခွေထီးဟးကျိ မဟာလိ” ဘုရားထိုင်း

မိန်းချာတင် “လွိုး အတုဒျားဗွေ၊ အီးထီးဟး သီကျာနမ်းတဲး
တဲ အယပ်တန်” ဂွေလောင်းချာခန်း နဲင်းနောင်သွ။

နောင်တင် ဘုရားဗွေလဲ “မဟာလိဟေး - သီကျာနမ်း
လဲနောင်၊ တရားကထာနောင်အီ သီကျာလဲနပ်၊ ခွေနမ်းတေား
သေငါးကွါ၊ သီကျာယိုခါနပ်၊ စိုးရီးထွာလိုဘဝ ကမားကုသိုလ်း
တွင်နပ်၊ မဉ်မဃတင် ယိုခါဟဲ့တွင်း “မဃဝါ” သွ။

စိုးရီးထွာလို မားဟးဖိုကုသိုလ်းတင် ယိုခါဟဲ့တွင်း “ပုရိန္ဒ
ဒ” သွ။ စိုးရီးထွာလိုတွင်၊ ရိုးရိုးသေးသေး လူးတန်ထာတင်
ယိုခါဟဲ့တွင်း “သက္က” သွ။ စိုးရီးထွာလိုတွင်၊ လူးဟးဆောက်ဦး
တင် ယိုခါဟဲ့တွင်း “ဝါသဝ” သွ။ ကျိုးကျောင်ကိစ္စတရင် ခတ်
ချင်းစင်းနဲင်း ထီးဖြဉ်တင် ယိုခါဟဲ့တွင်း “သဟဿက္ခ” သွ။

အသုရားပိုဉ်း နင်သုဇာဝါတင် ဟဲ့တွင်း “သုဗ္ဗတိ” သွ။
အုပ်ပွိုင်းထံ တာဝတိံသာတန်တင် ဟဲ့တွင်း “ဒေဝါနမိန္ဒ” သွ။
ဂွေထွာလိုဘဝ မောင်းမဃခိန်းတွင်၊ ဂွေကျင်းဟးဖူး ကျင်းဟောင်
မျတ်ဒါး “စိုးသက်လွမ်းတွင်၊ လွှမ်းလင်၊ မွိုးဖါ၊ တန်ခါရိုးသေး၊
ဒေါ့ငေါင်းအိုးခွ၊ မားပုတောင်းဝင်၊ စေနေ့ကင်ခြူး၊ လူးတန်
တသေး၊ ဒေါ့မဲဉ်းသေးနား၊ သုလျားတင်းရင်၊ စုခြဉ်းလင်၊”
သီကျာကျောင်ရင်၊ နွတ်၊ စိုးနောင်သွ။ မဟာလိဟေး ”။

ဗွေဘုရား ထွိုင်းမိန်းနဲင်းနောင်၊ မဟာလိသမ်းမဲဉ်သေ
သီကျာဇာတ်လီ၊ မောင်းမဃကျောင်ခရား အလဲင်းတော့၊ ဗွေမျတ်

ဘုရား၊ ဟော်ခြင်းဖေး အလဲင်းနဲင်းငါယိုသွ။

“စခါ မာဂဇောင်းငန်း မစလဒုံကို မောင်းမဃယို ကထိုင်း
လွေ့ထာ၊မာ၊ကိုတွေ့၊ ဂွေ့အုံတားနပ်၊ တွမ်းခင်းဂွေ့ဟွတ်၊ခန်း
ဟံးဖွန်း မာ၊ကြောင်းကြွခန်းသွ။

ပါ၊ဖျော်ဆိုင်တဖြာ၊ တွမ်းပြင်နင်းဂွေ့၊ ရိမ်အုံသော့ခန်း
သွ။ ဂွေ့သလျားတောင်း၊ ဖေးအုံတောတွေ့၊ ဂွေ့တားရင်း ဂွေ့
ဖျင်ကြောင်းယင်း အလင်တထောင်းသွ။ ဖျော်လွဉ်အဖြာ၊တိုင်း
လွဉ်တွ။ရိမ်နှိုင်းတွေ့၊ ဂွေ့ဖေးဟား ခင်းလမ်းလွဉ်းလွဉ်းတင် “ဂွေ့
သီးလို့လို့ ကွပ်ခွေတင် ချမ်းသာ၊ဟားလွ၊ ထာ၊မာ၊ချမ်းသာ၊ဝင်းမျိုး
ယို ဟောင်ထွာတီး ခွေထာ၊မာ၊” ဂွေ့ယူးခန်း နဲင်းနပ်၊သွ။ နပ်၊
တင် ဆိုင်တနီ၊ ဂွေ့ထူးတွမ်းနမ်း ဖျင်တီးဝါးစွဉ်းခင်းလမ်း၊ တျာဗွ။
တလင်းတဟားသွ။ လို၊ဖုံးလဲ လွဉ်အုံလွဖျင်နောင်အကို၊ ဂွေ့လဲခွေ
ခိန်းနောင်၊ အူဖေးပါမေး၊ လျားခိန်းနောင်၊ တယ်၊ဖေးပါခန်းထီသွ။
ဆိုင်နောင်၊ “ထာ၊သာ၊ယားမျိုးယို ကျိုက်လွစွမ်းဖြာ၊” ယူးထွ။နဲင်း
နောင်၊တင် မွူးရောင်၊ထိုင်းစောင်း လွေ့ဖျင်တဖူး၊ လို၊ခွေ၊သောင်း
ပင်လဲ ခွေ၊ခွဉ်လွေ့ခန်းသွ။ ပါ၊တဖြာ၊ ထိုင်းထီး “မာ၊တမဲ့ယို”
ရိခန်းနဲင်းနောင်၊သွ။

“မာ၊နမ်းတား တဖူးထင်းလူ၊ခမ်းသွ။ဟေး” ဂွေ့ထိုင်းရိုး
တွေ့၊ ကွီမာ၊လေးသွေခန်း ဂွေ့သွ။ “မာ၊သွေလေးဒျား၊ ယိုနောင်၊
ဝင်းလဲကျိုက်၊ ဟောင်လဲကဟောင်မွေ့ဟေး” ဂွေ့ထိုင်းလကွံး
လွဉ်တင် ကွေ့ညတိုးခန်း လို၊အဖြာ၊သွံဆီ၊ တဖူးလဲ ဟောင်တိုးခန်း
တယူးနော့ နီယူးနော့ကိုသွ။

မီးတိုင်းထွိုင်းထီး “ငွေ့သီးယို လိုးမာတောင်းနောင်မာ၊
မီးသမ်းထုမ်းဒျား စဉ်းထတခြာကို၊ မီးဒွိုးစာဒျားဒေါင်၊ မီးမာဒျား
အလင် တစွိုးစွိုးနောင်၊ ခွေအီးလအခွဉ်းစူးစိ၊” ယူးထွူတင် ဟဲ့စဲစ်
ခန်းငွေ့သီး “မာလွတမဲ့င်၊” သွူ။

“မာလွတဖူး ထင်းလူးခမ်း” ထွိုင်းလောင်းနဲင်းနောင်တင်
“လိုလမ်းသီးမျိုးနောင်၊ ဟောင်မာတောင်းနောင်၊ မျိုးထုမ်းဒျားစဉ်း
ထ၊ ဒွိုးအွဒျားဒေါင်၊ မာဒျားအလင်လင်ဖိုးမ၊ ဟောင်သနဲ့” မိန်းခန်း
ငွေ့သီး နဲင်းနောင်သွူ။

ဒေါ့မိန်းအလဲင်းလဲင်းလဲ့ ငွေ့သီးနားတောင်းတင် သလျား
ထာ၊ လောင်းနယ်စဉ်းခွန် “ခွေသွဉ်းထီးစွန် အောင်းစုဝင်၊ တခြာ
ကို” အကျောင်သွူ။ ခွန်လဲ့မဆင်းမချင်း ထွဉ်းဆွမ်ထွဉ်းယမ်းသီ
တွမ်းဆင်သွူ။ မောင်းမဃလဲ့ “လျှိုမေတ္တာ၊ နီကျိုးခရာ၊ အဲဉ်ထောင်း၊
သလျားမွန်းတမဲ့င်မဲ့င်၊ ခွန်မီးတိုင်း ဆင် နီနမ်းဖိုးယိုအလောင်း
နေးမေတ္တာ၊ ရက်တျာတျာလွသွော့” အကျောင်၊ ခွံ့မခန်း ငွေ့သွေ
ဖိုးသွူ။

ကွပ်မေတ္တာတံ၊ ခိုတင် ဆင်လွေထေ့ဗွန်းတောင်း ငွေ့သီး
သွူ။ ခွန်လဲ့ “ဆင်ငမ်းဒျားလို၊” ယူးထွူတင် ထွဉ်းဒို့ဗဉ်းနေးတွမ်း
ခြောင်း၊ အွဉ်းယမ်းဖျင်တလဲင်းလဲ့ ဆင်ဖဲင်းညာဒျားနေနေသွူ။
နောင်တင် ခွန်မဲဉ်သေစဲင်းအကျောင်၊ ထွိုင်းရီရွှင်တော့ ငွေ့သီး
ဒေါ့နယ်တင် ခွန်သေထွေခန်း ငွေ့သီးအကျောင်၊ မီးတိုင်းလဲဉ်ထာ၊
အကျောင်သွူ။ နောင်တင်ခွန်လဲ့ “တိရစ္ဆာန်ကြို့၊ သီသေကေ၊ ဇူ၊
ခွေထွာလို၊ သေတောင်းထာ၊ မြိုက်ငါးတင် သယ်ခံလွဲဗဲင်းခွေ”

တောင်းပြန်ရုံထွေတော့ မီးတိုင်းတလမ်းလွှမ်းနောင်၊ အွင်းထွာတော
မောင်းမဃသွင်း၊ ဖေးပါဝွေထုမ်းတာ၊ ဆင်တဟား၊ ဖေးခမ်းစာပါ
ဝွေ၊ ဒုံနောင်၊ ခြွင်းခြီးသွ။

မောင်းမဃသီးစို့လဲ့ “ကုသိုလ်းကျိုး ထီးမျက်မောက်စွဉ်း
ယိုခါ” ရိုးထွေတင် သ၊ ယိန်းသွိုးလွသွ။ ဆင်နောင်၊ ထုမ်းလူးလုံး
လွဝင်၊ တိုင်းပင်းလွဖျင် “ယိုခါ နီယိန်းလိုးမာ၊ တေးတေး ကုသိုလ်း၊
မာ၊ လွမျိုးမဲ့အီးယံ၊ တဖူးလစ်၊ ဆွမ်းကို မာ၊ လွတွမ် အများဟွီ
ညောင်၊ အုံပဆားအီ ထာဝရတရွပ်တန်တဖြိုး” အကျောင်းသွ။

ဟဲ့လက်သမာ၊ ကထိုင်းမာ၊ သ၊ စွယ်၊ လို၊ မူးလောင်း အဲဉ်
ထင်းလွတင် ဖေးပါသော့တောင်း လို၊ မူးကုသိုလ်းဖုံးသွ။ နောင်၊
တွင်း မောင်းမဃလမ်းကို “နန္ဒာ၊ စိတ္တာ၊ သုဓမ္မာ၊ သုဇာ၊” လို၊ မူး
အင်းလစ်၊ ဖြာအကို မူးသုဓမ္မာယို ထိုလက်ဆောင်းတော့၊ တိုင်း
ပင်းတော့ လက်သမာတန်တင် အနာစူတာ၊ ဖဲ့သင်၊ ရီးသေင်း၊
တဲ့ရီးဒိုရီး တမ်းခါ၊ ရီးလတ် “သုဓမ္မာတရွပ်” နှိုင်းနောင်၊ သွ။ လိတ်
နပ်၊ နပ်၊ ဗဲဉ်ဗဲဉ်ခါ၊ သေ၊ တွမ်းပိတ်သွ။

တရွပ်ထိုင်းထွေ၊ ဒင်းအနာစူနီမ၊ လက်သမာ၊ ကွဲရိုး
“နီအောင်းဖေင်၊ မာ၊ ခါ၊ ရီး အနာစူ။ ယိုခါမ၊ ကွဲဖဲ့သေင်းစောင်း
မာ၊ နောင်၊ ဟောင်တောင်း၊ မဉ်းလ၊ ချား သေင်းသင်ရီး၊ တဲ့ရီးဒိုရီး၊
မာ၊ ခါ၊ ရီးနပ်၊ ဟောင်မို့” နှိုင်းနောင်၊ သွ။ “ယိုခါမ၊ အီးမာ၊ နှိုင်းမဲ့င်၊
ကျိုး” မောင်းမဃသီးလဲ့ လင်းချာဟားခန်း နှိုင်းနပ်၊ ရွမ်းသွ။

“လမ်းယင်ဟန်း မာ၊စာဒါးအနာဈ။ ထုမ်းဖြေ၊စံးသွ။ကွီ”
လက်သမာ၊ သမ်းရိုးနဲင်းနောင်တွေ့၊ ကထိုင်းထုမ်းလယ်၊ ဖြေ၊
မော့ခန်း သုဓမ္မာလမ်းကိုသွ။ ဖြေ၊အငို၊တရောင်လဲ့ စာတောင်း၊
ရိုးတောဒျား “မဉ်းဖေးပါညီ၊ ကုသိုလ်းတဲးတဲ့ လူးဒျား” အကျောင်း၊
သွ။။

“နီတဲး ဖေးပါနောင်တောင်း လို၊မူးကုသိုလ်း” မောင်းမယ
သမ်းရိုးချာနဲင်းနောင်တွေ့၊ လက်သမာ၊တန် ရိုးဖေးချာ “သီဒေါ၊
တမဲ့င်၊ လွီ၊ဗျဟွားခမ်း၊ လို၊မူးလွစ်ခင်းလမ်းအဲဉ်ထောင်း ထူးလွဉ်
သွ့ အနာဈ။နောင်၊ နောင်၊မ၊ နီထာ၊မာ၊ ထွ။နောင်၊သွ။ကွီ”
နဲင်းနောင်၊သွ။။

နောင်၊တင် ထူးဒင်းလွခန်း အနာဈ။တရွပ်လဲ့ ထွ။ခန်းတွေ့၊
နောင်၊အကိုခွယ်၊လွခန်း ခွန်တာ၊၊ ဆင်၊ရယ်၊သားတာ၊၊ လို၊ဆာ
တာ၊၊ သွံပွန်းသွံခေါင်နဲင်းနောင်၊သွ။။ နောင်၊ထွ။ ပငါပရာ၊၊ အွဉ်း
တခါ၊ခွဲ၊အံဒင်း အံနောင်တာ၊ သွံဆီသွံဟးတင် ဒေါ၊ခါ၊လွဝင်းဆင်
ထျ၊ ပငါပရာ၊၊ “ထဉ်းမဉ်းအံဒင်း အံနောင်တမဲ့င်၊ခင်းလမ်းကိုလဲ့
ပသာထေ့သွ့ တမဲ့င်၊လမ်း၊ တမဲ့င်၊စိမ်းချ၊ဖေး ဒျား အဟီညောင်၊၊
ဖေးအံးအွ၊ဒျား ဒဲဉ်ဟန်း” အကျောင်း၊သွ။။

ဆင်နောင်၊လဲ့ နောင်၊အတိုင်း၊ ပသာလွဉ်ဖေးထဉ်း၊ လမ်း
မွေးဖုံးလဲ့ မာ၊ဖေးခန်းထဉ်းဝတ်၊ လွ။ခန်းအံးအွ၊ ထဉ်းကလို၊သမျ
ဒါ၊ တနီ၊လွမ်းတာ၊သွ။။ မောင်းမယနောင်၊ ဆို၊သေ၊ဆုန်ဗွာမွး
တရွပ်နောင်၊ထျ၊တင် ဆုန်ဗွာမွးဖွဲ၊လ အွဉ်းတံ၊ပါခန်း ခွဲ၊အံဒင်း

အုံနောင်တားဖုံးသွ။

လိုကန္တိလွဉ်တရွပ်နောင်၊ ထွိုင်းထွားကီအနာစူ။ ဖတ်လိတ်တွေ့၊ “ယိုနပ်၊ ဟဲ့သုဓမ္မားတရွပ်”တဲ့ ရှိရောင်လွဒျားနဲင်းနောင်၊ဖုံးသွ။ မောင်းမဃသီး သွံဆီသွံဖြာမဉ်၊နောင်၊ ထိုတမိုးမဲ့ဒျားနောင်၊သွ။ မူးနန္ဒားလဲ့ စဉ်၊စာ၊ခန်း “ဝွေ၊သီးတရွပ်ကို ဖေးပါသော၊တောင်း နီကုသိုလ်း၊ မူးသုဓမ္မားနပ်၊လက်၊တင် ပါညီ၊ဗားအနာစူ။ ခွေလဲ့ဟပ်ပါညီ၊ဗား မျို၊မဲ့င်၊ယို”နဲင်းနောင်၊သွ။

နောင်၊တင် ဝွေ၊ယူးလ၊အတို့င်၊ ဝွေ၊ဟူးဖေးခန်း လို၊ကဖျော်လွဉ် တရွပ်ကိုဖုံး၊ အွ၊သွံ၊တာ၊ ထီကန်းတဖြိုးသွ။ မူးစိတ္တာလဲ့ စဉ်၊စာ၊နဲင်းနဲင်းတွေ့၊ ဝွေ၊ကယူးလ၊အတို့င်၊ ဝွေ၊လဲ့ဆို့၊ဖေးခန်း လို၊ကဖျော်လွဉ်တရွပ်ကိုဖုံး၊ မြိုင်းအီနမ်းတာ၊ ကောင်းမျို၊စွမ်း၊ ကောင်းခြံတခြံသွ။

တို့၊မူးသုဇားတွေ့၊ “ခွေယို မောင်းမဃ ဖူပိုမူးလဲ့မွေး၊ မောင်းမဃ မာမူးလဲ့မွေးတင် မောင်းမဃကမာ၊လဲ့ ခွေထာ၊မာ၊ဒျား၊ ခွေကမာ၊လဲ့ မောင်းမဃထာ၊မာ၊ဒျား”စဉ်၊စာ၊နဲင်းနပ်၊တွေ့၊ မာ၊တောင်းကုသိုလ်း တမဲ့င်၊မဲ့င်၊သွ။ မြိုင်းဒျားနမ်းတင် တစိုးသက် လို၊လွေ၊ခန်းဒျားသွ။ မောင်းမဃနောင်၊ ကွပ်သေမာ၊သေးနား ကျင်၊ဝွတ်နွတ်၊ပါ၊တင် ထွိုင်းသီထင်းကျွတ် တာဝတီသား သီကျာ၊ခွန်၊ ဝွေ၊သွေ၊ သွံဆီနီလဲ့ ထွာညီ၊ဝွေ၊ထျ၊နေနေသွ။

လက်သမာ၊နပ်၊ ထွာဝိသုကျိုးတနံသွ။ ဆင်နောင်၊ ထွာရောဝဏ်းတနံသွ။ သီကျာ၊ခွန်မဉ်းလွေ၊ ဥယျာဉ်းခြံကို ဝွေ၊ဖန်ဆင်၊

ဂွေ၊နမ်းရော့ဝဏ်းဆင်တန်တဟး ယူဒ်နားအဲဉ်းလဲဉ်း အောင်း
တရျာ၊ငတ်၊ဆီသွ။ သီကျာ၊ခွန်တွမ်း သွ၊သွံဆီနီအတွက် ဂွေ၊ဖန်
ဆင်၊ ဆင်ကတူ၊ သွံဆီသွံဖြိုး၊ နောင်၊ဖုံးအလောင်း ပါတွမ်းပျသာဒ်
ပေးတန်၊ ပါတွမ်းပလ္လင်၊ ပါတွမ်းတန် ပွယ်၊သဘင်းဖုံးသွ။

ကတူ၊တဖြိုးလောင်း စွယ်၊နွတ်၊လီး၊ စွယ်၊တလီးလောင်း
ထီနွတ်၊ကန်း၊ တကန်းကို ဗိုနွတ်၊ပြိုး၊ တပြိုးကို အကောင်းပါ
နွတ်၊တိုင်၊ တတိုင်ကို ကောင်းလားပါနွတ်၊ထပ်၊ တထပ်လောင်း
နင်၊မူးပါနွတ်၊ဖြာ၊ အောင်းကျူးဟးလွေ့၊လွထာ၊ဖုံးသွ။ တွင်၊နောင်၊
တာဝတိံသာ၊ခမ်းကို အသုရားလူ၊ဖုံးလဲ အင်းအုံလွသွ။ ဂွေ၊သီးရိုး
“လူ၊တသာဖုံး ကွတ်အာလွမွေး” တွေ့၊ ဂွေ၊သီးစီးစဉ်း စားဂလွ
အံ့၊အွေ့လွ တန်ဒေါင်ထီဖုံးသွ။

သီကျာ၊ခွန်တဲးတဲ့ ဖေးအွေ့တောင်း ဂွေ၊သွ၊ချင်၊ဖုံးသွ။
အသုရားလူ၊သီးဖုံးနောင်၊ အွေ့မွန်၊လွဝင်၊သွ။ နောင်၊တင် သီကျာ၊
ခွန်နပ်၊ “ဂွေ၊သီး ကပါရော်၊ဒါ၊ စေ၊စိန်းယို မာ၊အီတမိုင်၊” တင်
ထွဉ်းအသွ၊ဖုံး သျှာဝ်းအသုရား လူ၊သီးခင်းနီပင် ထွဉ်းနဲဉ်းခန်း
သော့၊ သမုဒ္ဒရားထီကိုသူ။

အသုရားလူ၊ဖုံးလဲ ကတူ၊လဲ၊ငလ ထဲသော့၊လွ သမုဒ္ဒရား
ထီကိုတင်တွေ့၊ ကွပ်ဂွေ၊သီး ကုသိုလ်းလီ၊အကျိုးတင် ဂွေ၊သီး
အတာ၊ အသုရားဘွဲ၊ဗိမာန်၊ယံ တွမ်းချာ၊မေးမွူးတန်တမွူး ပေါး
ပေါက်လွဉ်ဖေးခန်း မျင်၊မိုရ်းကောင် အကင်ဖွဲ၊လကိုသွ။ အသုရား
လူ၊သီးဖုံး စွဲ၊သွ၊မံ၊ထို၊တင် သီကျာ၊ခွန် ဝေင်၊နောင်၊ လဲဉ်းလွဉ်ခန်း

တို့၊ ကွင်းနောင်ထင်၊ ယူနေနားတသောင်၊ ဗေဗေသွ။

ဝေင်၊ နွဲ့ထန်း တခါ၊ ပေါက်တရေင်၊ ဝေင်၊ ကိုဝဲင် ကောင်း
ခြံထီကန်းဖုံး၊ နေးတွမ်းလံး၊ ယူနေနားထို သွံချာ၊ ကဖျင်တဲးဝါးခါ၊
ဒျား ဖွိုးထိုယူနေနားနွတ်၊ ရှာ၊ ဝေယန္တပျသာဒ်ယင်းတဖြိုးလဲ့
အောင်းတံ၊ သော့၊ သွ။

တဝှန်း၊ တွန် ယူနေနားသွံချာ၊ ပဒေသားဆုံဗွာမွူးလဲ့ တမွူး၊
ဆုံဗွာမွူးဖွဲလ အဲဉ်းလဲင်းယူနေနားသူဆီ ထိုကီအောင်းသော့၊ ဆီ
ငတ်၊ ယူနေနား၊ လုံးကမ္မလာရောင်း တချားဆားလေနပ်၊ လဲ့တဖြိုး
စွမ်းစေ့၊ တဲးဝါးသွ။ လူးဗားတရွပ် နေးတွမ်းဆင်ပသာထဲဉ်း ထွာ
လက်သမာ၊ မာ၊ ယံကိုဗားတရွတ်င် ဝွေ၊ သီးဖုံး လ၊ လွစေ၊ စိန်း လူ၊
ဘဝ ပငါပရာ၊ နဲင်းနပ်၊ ဖုံးသွ။

နင်၊ သုဓမ္မာ၊ နင်၊ နန္ဒာ၊ နင်၊ စိတ္တာ၊ သီးဖုံးထိုင်းသီလွတ်င်
ကျွတ်ထေ့ သီကျာ၊ ခွန်ထျ၊ ပငါပရာ၊ သွ။ နင်၊ သုဓမ္မာအတွက်
အဲဉ်းလဲင်း ယူနေနားကွတ်၊ ရှာ၊ တနံခမ်းပျားခရာ၊ အဟောင်သွတ်၊
သုဓမ္မာတရွပ် ပေါးပေါက်လွဉ်ဖေးခန်းသွ။ လာသွစ်၊ နီ၊ ဥပုသ်တိုင်း၊
လဲ့ တရာ၊ ပွယ်၊ ထွာသော့၊ နောင်၊ ကိုဖုံးသွ။ နင်၊ နန္ဒာအတွက်လဲ့
အဲဉ်းလဲင်းယူနေနားငတ်၊ ရှာ၊ ပျားခရာ၊ နန္ဒာထီကန်း ပေါးပေါက်
လွဉ်ဖေးခန်းသွ။

နင်၊ စိတ္တာအတွက်လဲ့ အဲဉ်းလဲင်း ယူနေနားငတ်၊ ရှာ၊ စိတ္တ
လတာ၊ ဥယျာဉ်းခြံတခြံ ပေါးပေါက်လွဉ်ဖေးခန်းသွ။ တနံအီးသီ
ဖုံးနောင်၊ သ၊ ယုပက်ယံသက်သာ၊ ဝင်၊ ပသာထေ့အွဉ်းပျား

တဖေင်၊နမ်းဖေးလွနောင်၊ အကိုဖုံးသွ။

သုဇာနောင်၊ရာ၊ ကွပ်ကုသိုလ်းအဲဉ်ထောင်း သီခြေင်တင်
လွေ၊ကျုတ်ဒျား ဝါးဗွာမွဲး ကောင်ခြောက်၊ခါး ထီးကန်းကိုသွ။
သီကျာ၊ခွန်ထိုင်းသေ လင်၊ဒေါ၊ရီခြင်းနယ် အခရာ၊ ဆွမ်းထွဲထင်း
အွဉ်းစွ၊ထေခန်း နန္ဒာ၊ထီကန်းသောင်သွ။ သုဓမ္မာ၊ နန္ဒာ၊ စိတ္တာ၊သီး
ထွားထွားငရောင်ခန်းဒျား “နဲင်းဒျားယိုတန်ဟွေး ထွားမွိုင်အဖြောင်း
ဒီး၊ ထွားမွိုင်အခင်းဖုံးသူ၊ တရေ၊မွေးနော်၊” နဲင်းနောင်၊ဖုံးသွ။

နောင်၊တင် ဝွေရို၊ “ဝင်၊ငရောင်ငါးခွေ၊ ပသာချာသွော့
ခွေခင်းလမ်းလီ၊ကို”တင် သီကျာ၊ခွန်လဲ ပသာချုန်၊ချာခန်းဝွေ၊
ကောင်ခြောက်၊ခါး ထီကန်းကိုသွ။ ယံကျုတ်ထေမိုး သီကျာ၊ခွန်
တော့၊ သီကျာ၊ခွန် ထွဉ်းနေးထူးထိန်၊ကံလွေ၊ခန်း သဉ်ငတ်၊သွ။

ခါးနီသွံနီ၊ သီကျာ၊ခွန် မာ၊နဲင်းထသီပွဲး လင်၊စံ၊ဝွေ၊သီးလ၊
ဝွေ၊ထိုင်းမော့၊ ထသီအီးအံးမုေးတော့၊ ထအွဉ်းတသွီး နယ်ခန်း
အမေးသွ။ နောင်၊တင် “အမွန်ဒျားမွော့” ယူးသွ။နဲစ်အွဉ်းစွ၊ အံ့ယင်း
တဆင်း၊ သီကျာ၊ခွန် မာ၊နဲင်းထသီမွေးလဲဉ်းပွဲးတင် ဝွေ၊ထိုင်းကျမ်း
မုေးယင်းတလင်း တလဲလောအွဉ်းတသွီးနယ်ယင်း အမေးနယ်
စွယ် တစီ၊ပေးသွ။

ဝွေ၊လဲ “မွန်ဒွိုန်းဒျားမွော့”ရို၊ထွဲတင် နဲစ်အွဉ်းစွ၊ချုန်၊ယင်း
သွ။ သီကျာ၊ခွန် လင်၊စံ၊ထေ့နဲင်းယို သွံလင်းမွေမွေသွ။

“ခွေစံ၊ ချားနာ၊ သီးလ၊ ထိန်၊ လ၊ လ၊ သွေ့၊ နှဲင်းယို၊ ည
တောင်းမဲ့၊ နာ၊ တွိုးထေ့ဗားခွေထူး၊” ခွဲ၊ မ၊ ခါ၊ ထွေ၊ နှဲင်းယိုတင် သီ
ကျာ၊ ခွန် ထင်းခွန်၊ ချာခန်းချား တနံခမ်းသွ။ ဝွေ၊ လဲ ထသီထွေ
လ၊ တခါ၊ လ၊ တောင်းတခါတင် ထွိုင်းလ၊ တောင်းအလင်း၊ ခါးနီ
သွံနီ၊ ဝွေ၊ သီတော့၊ ကွပ်သီးလအကျို၊ တင် ဝွေ၊ ကွတ်ဗားလို၊ ဘဝ
ဗားရာ၊ ထသီးဝင်၊ ဖြိုင်းသားပိုမူးသွ။

သက်လ၊ လွဉ် ဆီသူနေင်းကို သီကျာ၊ ခွန်ထွိုင်းသေ ဒင်းဗွေ
ရတနား (၇)ပါ၊ မာ၊ နှဲင်းဟန်းနွန်းလောပွဲတင် ဒင်းနွေ၊ ဝင်၊ ကို
ဆေးခန်းထာ၊ “ယံထူးလွဝင်၊ ဟန်းနွန်းရာ၊ ဖုံး” သွ။

ထွိုင်းလွဉ်ဖြေ၊ လွတင် “နေးတောင်းအင်၊ ခွေဖေးချား
လိုမူးထိန်၊ သည်သား” ရှိ၊ တောနှဲင်းနောင်၊ သွ။ “သည်နောင်၊ တမဲ့၊
ဖြေင်းနဲ့ သွမ်းနဲ့ ပီနှဲင်းမဲ့၊ ဖြိုင်းသား ပိုမူးသူ၊ အရိုးဝွေ၊ ထိန်၊ သည်တဲ၊
ဖေးသွေ့ဝွေ၊ ဟဲ့င်း” ဖြေ၊ သားဖုံးလဲ ရှိ၊ ချာနှဲင်းနောင်၊ သွ။ ဖြိုင်းသား
ပိုမူးလဲ “ခွေအွဉ်းလွစ်ဖိုတောင်း သည်ငတ်၊ ဖေးသွေ့ခွေယို” ကို
ထူးလွေ၊ ခန်းနှဲင်းနောင်၊ သွ။

သီကျာ၊ ခွန်လဲ “ထူးလွဉ်ချားရင်၊ နာတားမွေ့ယို” ရှိ၊ ချာ
ထွေ၊ တော့၊ ဝါးလွေ၊ ခန်းလော ဖြိုင်းသားလမ်းသွ။ ဝင်၊ လင်ယံထူး
လ၊ မွှန်းတင် မာ၊ သေခန်း တနံဥစ္စာ၊ ဟန်းနွန်းရာ၊ ချားတွိုင်း၊ တွိုင်း၊
တော့၊ “လွ၊ အီသွေ့နမ်း တွမ်းယို ထိန်၊ သွေ့သည်လဲင်းမူး” ထွဉ်း
ခါ၊ နှဲင်းနောင်၊ သင်၊ ချာခန်းချား တနံခမ်းသွ။

နင်၊ သုဇာလံ အောင်၊ ဖြိုင်းသားပိုမူ၊ သက်တန်းထွိုင်းလို့
လွေ၊ ကျွတ်ထေတော သီကျာ၊ ခွန်ရန်သူ၊ အသုရားခွန် ပိုမူ၊ ဘဝ
သွ။ နီဘဝလွမ်း ကွပ်ထိန်၊ သဉ်အကျို၊ တင် ယောင်၊ ရေးဖွင့်ထွား
ငါးသွ။ အသုရားခိုပင်းဖုံး ဖျော်ထေတို့၊ “ခွေပိုမူ၊ ထွိုက် တန်း
တောင်းသီ” ရှိ၊ ထွေတင် စုဖေးထွေ အသုရားခိုပင်းတီးဖုံးတွော၊
“ပိုမူ၊ နမ်းတန်းရာ၊ ထွားလွိုက်ချား” အကျောင်၊ အပ်ဖေး ခန်းပိုမူ၊
ကောင်းခွေ၊ ဆွအိဝင်၊ ခိုတခွေသွ။

သီကျာ၊ ခွန် သမ်းသေထွေတွော၊ သီကျာ၊ မာ၊ နှဲင်း အ
သုရားဖြားတဖြာ၊ ပွဲ၊ အံဗော၊ ခန်းအသောင်ရင်၊ သွ။ နင်၊ သုဇာလံ
ကွပ်ဘဝရီး အခြွေအောင်၊ ညီ၊ ဝင်၊ တွမ်း သီကျာ၊ ခွန်တင် ထီးတင်
စွယ်၊ လံ၊ ကောင်းခွေနောင်၊ နှဲင်းဒင်းမိုးထေစွဉ်းချား သီကျာ၊ ခွန်
နောင်၊ သွ။ အသုရားတန်ဖုံးလဲ “နီခွန်နောင်၊ မဲ့င်၊ ခါကာထွမ်း
လယ်၊ ပိုမူ၊ ကတန်ချားဝါ၊ နောင်၊ လ၊ လွဉ်တောင်း၊ ယိုခါထွိုင်းလ၊ လဲ
ပိုမူ၊ နောင်၊ မွေ့တန်းချား အဖြားတန်ယို” ဝင်၊ သ၊ ငါးနှဲင်းနောင်တွော၊
ဖင်းထို၊ လွခန်းချားသွ။

သီကျာ၊ ခွန်လဲ စွီးပါသုဇာလံတွော၊ “ခွေယိုသီကျာ၊ ချား” ခြွ
ငေါင်းကျောင်းကီခန်းချား ကောင်းကင်းကိုသွ။ အသုရားဖုံးလဲ
“သီကျာ၊ ဖြား လဲဉ်လဲဉ်းနီ” ခြွငေါင်း ခြင်းလွဉ်၊ လွခန်းဝင်၊ ဖုံးသွ။

မာတလိ ဝါးလွဉ်ဝေဇယန္တာရထာ၊ အဝ်းပေါတမ္ပ၊ လောင်း
တင် သီကျာ၊ ခွန်လဲ ဒင်းနင်၊ သုဇာလံ ဝါးဖင်းသင်၊ ထေခန်းချား တန်
ဝင်၊ နောင်၊ သွ။

ထွိုင်းထွိုင်းညှိုးမွူးတနှောင်းကိုတင် ဂဠုန်းပေးဖုံး သ၊ဝ၊ ရထား၊ငေါင်း ခြံခြောင်လွှာထားဖုံးသွ။ သီကျာ၊ထွိုင်းသေ ငမ်းဂဠုန်း ပေးဖုံး သ၊ဝ၊သီလွှာတွေ့၊ ထွိုင်းမာတလိ ဝါးခွါန့်၊ချာခန်း ရထားသွ။ မာတလိလဲ တွမ်းခွဉ်းဖေးသတိ၊ သေဗားတရောင် ဝါးခွါန့်၊ရထား တင် တခြင်းလွဉ်းဒါး အသုရားဖုံးနောင်၊ ယူးတော့ချား “သီကျာ၊ လ၊လွဉ်လဲဉ်း စွဲ၊ကူးညှိုး”တင် နစ်ဖင်းခွါန့်၊ချာလွ အသုရားတန် ဝေင်၊ကို ကတူးငါအော့၊မွန်းလွှာခွါခွါသွ။

သီကျာ၊ခွန်လဲ နင်၊သုဇားယို အီသဲင်၊တန်ဝေင်၊ အွဉ်းထွာ စွဉ်း တန်မူး နီကုဋ္ဌေးခွယ်၊ အတန်အကယ်းသွ။ နင်၊သုဇားလဲ တန်ခမ်းကီယို ကွပ်မွိုးမိ ဖူးဝေးအံ့ဉ်ထောင်းတင် “ဝါ၊ခိုဗွေး လွေ၊မိုင်၊ ကိုလဲ ယံဟဲ့၊ပါ” ထွိုင်းကွီဆု၊နဲင်းယို ဝါ၊ခိုသီကျာ၊ခွန်လဲ “မွေးချား” ဖေးခန်းကတိ ဖေးခန်းဆု၊နဲင်းနောင်၊သွ။

ထွိုင်းတနီ၊ခါတွေ့၊ “နီဇာတိ တန်ခမ်းကီသု၊ ဆုံဗွာအောင်း တောင်းခိန်း” အသုရားဖုံး ယူးလ၊လွတွေ့၊ တရေ၊ထင်းထွိုက်၊ တာဝတိံသားတန် ဆန်ထင်းမိုးခန်း သီကျာ၊ဝေင်၊လွနဲင်းနောင်၊သွ။ သီကျာ၊ခွန်လဲ တယ်းသမုဒ္ဒရားကင် ကီကီထင်းတင် အွဉ်းပွေးခါ၊ နဂါ၊ ဂဠုန်း၊ ကုမ္ဘာဏ်း၊ ဘီလူး၊ လူ၊တန်ဝေင်၊လစ်၊ ရန်းရန်းထွူတင် ဆ၊ကီသွတ်၊နောင်၊ ဝေင်၊တခါ၊ငွါထွိုင်းအကို အွဉ်းခါ၊တန်ရပ်၊ ခွါမ်းတွမ်းဝရဇိန်း စူခွါမ်ဖုံးနောင်၊သွ။

အသုရားဖုံးနောင်၊ တယ်းနဂါ၊နောင်၊ထင်းလွဉ်လဲဉ်းကီ တန်ဝေင်၊ငွါ ထွိုင်းထီးဖျော် တန်ရပ်ဖုံးတွေ့၊ ထင်းစွဉ်းသီကျာ၊ခွန်

နမ်း ထန်းလွဉ်တင် နှစ်ဖင်းလွချာခန်းဝင်၊ဖုံးနောင်၊သွ။ မဟာလိ
ဟွေး”။ “မဟာလိဟွေး - မောင်းမဃယို နှိုင်းကဟော်၊နယ်လဲဉ်း
အတိုင်း၊ ကွပ်အုံဖေင်၊နမ်းတောင်း ကုသိုလ်းတင် တွိုးရွှစ်ဟးသီကျာ၊
ခွန်အရန်း၊ အုပ်ပွိုင်းဟး လူ၊နီခမ်းနောင်၊သွ။

အုံဖေင်၊နမ်းတင်းကုသိုလ်းယို ဘုရာ၊ကစ အံးဖြားလွသွ။
ကွပ်အုံနောင်ဟး ဖေင်၊နမ်းတင်း ကုသိုလ်းတင် လ၊လွလောကီ၊
လောကုတ္တရာ၊ ချမ်းသာ၊ထူးသွ။ မဟာလိဟွေး”ဘုရာ၊ဗွေးမျတ်
နောင်၊နယ်လွေ့၊ထွ။ မဟာလိနှိုင်းနောင်၊တွေ့၊ မိန်းသွပ်တင်၊လွေ့၊
ယင်း တရာ၊လင်္ကာ၊တပျတ်နှိုင်းငါယိုသွ။

အပ္ပမာဒေန မဃဝါ ၊ ဒေဝါနံ သေဋ္ဌတံ ဂတော ။

အပ္ပမာဒံ ပမောဒန္တိ ၊ ပမာဒေါ ဂရဟိတော သဒါ ။

အနက်ပအိုဝ်း ။ ။ မဃ - တန်ခမ်းကို တွင်၊ယိုမဉ်းကအောင်း
ကျေးဒါး၊ မဃဝါ - အိုးစခါ မောင်းမဃ ဝွေ့သူ၊နောင်၊ အပ္ပ-
မာဒေန - မစလဒုံ ခင်းလမ်းအုံ မျိုးကြောင်းဟံး တယ်းထင်းကု
သိုလ်းနဝ်းပေ၊ ကွပ်ကျိုးလွေ့တဖေင်၊နမ်းတောင်း ကုသိုလ်းမု၊တင်၊
ဒေဝါနံ သေဋ္ဌတံ ဂတော - ဝွေ့ထွာတွိုးဟးစွဉ်း လူ၊နီခမ်း အတန်
အကယ်းနောင်၊သွ။ အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ - ဖေင်၊နမ်းတောင်းမ၊
လ၊နွောင်၊လောကီ၊ လောကုတ်ချမ်းသာ၊တင် ဘုရာ၊ကစ အံးဖြား
လွဒျား ဖေင်၊နမ်းတင်း ကုသိုလ်းတရာ၊ထာ၊မာ၊သွ။ ပမာဒေါ

ဂဟိတော သဒါ - ဖေင်နမ်းထာယို ကွပ်လိုလဲကဲ့င် ထွာ အီ
အပါယ်း ကိုင်သမျှပုံးစွီးခိုးတင် ဘုရားကစ အီးသံသံပသို့လွသေး
သေး ထာတဖေင်နမ်းနောင်သွ။

တရားကတူးကဗျာအဲဉ်း

* သေနန်းကုသိုလ်း ၊ ကွပ်အားကျိုး ၊ တွိုးဟားတနံသွ။ ။

* သေနန်းကုသိုလ်း ၊ ဘုရားလိုရ် ၊ အံဖေင်မျိုးနောင် ပသို့သွ။ ။

တရားလင်္ကာယို တပျုတ်လဲသွတ်၊ မဟာလိလိစ္ဆဝီလဲ
ထွာတောသောတာပန်း လိုလင်ဖုံးလဲ တွိုးလွအရိယားအရန်း
ရန်းကိုဖုံးသွ။

တဲက်တွန်ခါသေ

ကုသိုလ်းဖျင်တဖူး ကုသိုလ်းလူးတန်း ထိဉ်းအံးအွကြို့နပ်
ပလဲင်ထွာစွဉ်း သီကျာခွန် ကီးကီးကယ်းကယ်းနပ် မွေးနေဟောင်း၊
ကုသိုလ်းစားနောင်ကြို့နောင် လိုကောမာ အဝ်းဗွေဟေးတင်
အီးလွေ့စံးစာခါ အခင်းလမ်းအိုးမဲ့ သင်းဟန်းသား ယူးယိုမားဒါး
နဲဉ်းနောင်သွ။

ကွယ်တွေ့၊ ယူစွဲစွဲသော့ မာကုသိုလ်ချင်လဲ့ ပွိုန်
တဝ်းဝင်သွ။ သင်းဟန်းသားနပ်၊ နေးသားတဝ်းတင် မာကြွို့လွ
နစ်သက်မု၊ အားရဲင်၊ နောင်၊ ပေ့ဝင်ပေးလွငါးသွ။ ကုသိုလ်စွန်ပနဲဉ်း
ကုသိုလ်အားရဲင်၊ ခြောလွမ်း၊ ချားသွ။

တွမ်းမောင်းမဃ မာကုသိုလ်၊ ကွားဝင်၊ တျာမဲ့၊ နပ်၊ ဟပ်
တဲကံစံသွ။ မောင်းမဃယို တယ်းဖျိုးကြောင်းခင်းလမ်းအုံ ဟံး
လောင်းတစီပေးတင် ဝင်လင်သံးကျွက် ရိမ်အုံတွေ့၊ ဟွန်သ၊ ရေး
သွန်းသ၊ ကွဲနီ၊ နီ၊ တွိုးစွဉ်း ဖျင်ဖေးဝင်၊ အများ တဖူးသွ။

မီ၊ တွိုင်း၊ နားလိုတောင်း ရဲခါ၊ အလဲင်းလဲင်းလဲ့ မာ၊ ဟား
တောင်းကုသိုလ်၊ အုံနှောင်တောင်း၊ မာ၊ နွိုင်းနွိုင်းတင် ပွိုင်းပွိုင်း
စွဉ်း ခွန်အွဉ်းယမ်းတွမ်းဆင်လဲ့ သ၊ ဆာတောင်း၊ တမဲ့၊ ခံးလဲ့ခံး
ဆွတ်၊ ချာတောင်း၊ ချားရင်သွ။ ကိုယ့်ကျင်တွမ်းကုသိုလ်၊ သ၊ ချောင်
တဉ်းမွေးစွဉ်း တျာနောင်သွ။

တပြင်းနှောင်၊ အွဉ်းနဲင်းနှောင်၊ သ၊ ဓာတ်နဲင်းနောင်၊ မျို၊
နောင်၊ စဉ်းစာလှိုင်း၊ ကွဲညညတင် တျာနောင်လဲ့ အားရ၊ နှောင်၊
တောင်းဒွမ်းသွ။ မာ၊ နေးတွမ်း တရွပ်တန်တဖြိုး၊ စုရွမ်နေးထွဉ်း
တွမ်းဆင် ဒင်းပသာတို့နေး ဝွေသီးလမ်းကိုတွေ့၊ ဖေးအံးဖေးအွေ၊
မာညိမ်းမာခွေဖေးထွဉ်း အရွိုးအလွှားနေးတွမ်း အနယ်၊ မျို၊ စွမ်းသွ။

လမ်းသားမူးဖုံးလဲ့ ဝွေသီးမစွယ်လ၊ ဝွေသီးကုသိုလ်၊
တရွပ်တန်ယို ဖေးပါသော့တောင်းလို၊ မူး၊ ဝွေသီးငမ်းငါး လို၊ မူး

ရော်သော့၊ ဂွေသီးသွ။ ကွယ်တော့၊ လိုမူးဖုံးလဲ့ ဝါနိကမာ၊ ကုသိုလ်းဖုံးယို ရှိမ္မုန်းနားလိုတောင်း နိက်သက်ညီ၊ မဲဉ်ပါညီ၊ လွသွ။ စိတ်ကူအနယ်၊ ပငါပရာ၊ ပါသော့၊ လွနဲင်းနဲင်း တွမ်းအနာဈ။ တွမ်းထိကန်း တွမ်းကောင်းခြံကစဖုံးသွ။

ဆင်လဲ့ ပသာဖေးထဉ်း အိူးလမ်းသေးသေး၊ သ၊ ရေးစွမ်းသွ၊ ကိုငါးသွ။ ကွပ်နောင်မ၊ ဂွေသီးလို၊ စွါယို စွမ်းဖြာ၊ ကုသိုလ်း သ၊ ဗွာငါး၊ ချောင်ငါး၊ ညီးလွငါး ကရိုနပ်၊ သေဟးသွ။ အီးပြင်း နွောင်၊ ဂွေသီးယို ယိုတောင်းသွ။ ဟန်းနီ၊ တာဝတိံသာ၊ လူခမ်း သူ၊ ဂွေသီးဖျော်ထင်းလွဉ်တင် ဂွေသီးဘွဲကံးလီ၊ မောင်းမဃစိုး ဖုံးတော့၊ ဒေါဝ်မွန်းဒေါဝ်မွေးသား သင်းဟန်း လဲဉ်းတော မျင်၊ မိုင်းဖွဲလ တနံဝင်၊ ကို ပနဲသျင်၊ ပနဲညိမ်၊ စွဉ်းသွ။

တနံဝင်၊ လဲ့ ထိုလဲင်း၊ ပျသာဒိတန်စား တရွပ်တန်တဲး ဝါးကီးကယ်းစား၊ ထိကန်းတန် သေးချားစား၊ ဥယျာဉ်းကောင်း ခြံ တဲးဝါးစားဖုံးလဲ့ ပေါးပေါက်ခြွဉ်းစွဉ်း တခြွက်ချင်သွ။ နောင်မ၊ တင် တာဝတိံသာခမ်းယိုတွင်နပ်၊ ဗွိုန်ဒွမ်ပွိုင်းလဲင်း၊ တဲးဝါးလွဉ် မွေးစွဉ်းဒျားထာသွ။

နီလိုခမ်းယိုလဲ့ ဘွဲကံးသားစိုးတမျိုးဒျား၊ လိုယုတ်တမျိုး ဒျား၊ လမ်းတဟးကို ဒုံတဒုံကိုငါလဲ့ အဗွေးဖုံးထွိုင်းကွား အနမ်းကွား ဒျားအတွိုင်းသွ။ တာဝတိံသာခမ်းလဲ့ တွမ်းယိုခါ တွမ်းခိုးချာနောင်၊ ကွားဖြတ်ညာဒျားဝင်သွ။ မူးရောင်တရူ၊ မဃသီးစွါ၊ ကုသိုလ်း ကံးမဉ်းလို့နပ်၊ အီးတမျိုးတောယင်းဒျားသွ။ တခေတ်တွမ်းတခေတ်

တဗ္ဗိန္ဒြေန္တရံ၊တောင်းဝင်၊သွ။။

မောင်းမယယို ထိုင်းခံးစာ၊ဗား အကျိုး၊ကီးကီးကယ်းကယ်း
နဲးယိုတင် မဲဉ်အွဉ်းနယ်ပါစွဉ်း နင်၊သုဇားတွာ၊ ထုမ်းလယ်းထွိုင်း
မော့၊ ဟဲ့၊ပျ၊နယ်ထွ။ တနံခမ်းတင် အွဉ်းထိန်၊လွေ့ခန်း သဉ်ငတ်၊ပါ၊
သေးသေးနောင်၊သွ။။

ဥဒါဟရုဏ်းဖုံးယိုနောင်၊ မဉ်းမာ၊ မွေး ကုသိုလ်းအားသန်
စား ခြိုင်းသန်၊ကျမ္မားစားကရိုးနောင်၊ မဲဉ်ဒါန မဲဉ်သီလ မဲဉ်တာဝနား
အကျိုးတရာ၊ တန်အာမွေးဒျားအကျောင်၊ တွိုးတနီ၊ ပီဗားမောင်း
မယ အီးလ၊ဗား လောကီ၊ချမ်၊သား လောကုတ်မဂ်ဖိုလ်းဖုံးကရိုး
နောင်၊ သာကေယိုဖုံးအလ၊ သေဗားသွ။။

ကွပ်နောင်၊မ၊ မာ၊မွေးဒျားသွာ ကုသိုလ်းအားရဲင်၊သန်၊
ကုသိုလ်းခြိုင်းသန်၊ သ၊ရင်၊စေးတနားပါပါ ဗွာခွေင်တဉ်းတွာ၊
ဖုံးဒျားအကျောင်၊ တက်တွန်၊ဗားသွ။ မဉ်းမာ၊နဲးယိုနောင်၊ ပွိုင်းပွို၊
နီတင် နီတွိုးရာ၊ လို၊လူ၊အရပ်သူ၊ နီကတွိုးနီ ကအောင်းအတွင်၊
ပီနဲးတာဝတီသား ယိုခါအတွိုင်၊ အီးထွာလွဉ်အရပ်သားယား
မွန်းပျားခရားဖုံးအမန်း ထီးတမ္မာမ္မာရီးစွဉ်းဒျား မဲဖြိုးကိုသွ။။

မယဝတ္ထုခန့်၊ ထွယိုသွ။။

x x x x x x x x x x x

အပ္ပမာဒဝဂ်ကိုလွှဲ၍ အညတရဘိက္ခု ဝတ္ထုခန်း

ဗွေ့မျတ်ဘုရား ကအင်းနင်းတော့မူ၊ ဇေးတဝွန်းကျောင်း
တော့ကိုအတွင်း ရဟန်းတပါး ထွဉ်းဟော်နယ် ကမ္မဋ္ဌာန်အား
ထုတ်နယ်၊ ဗုဒ္ဓိန္ဒြာရောင်၊ ရဟန္တာရန်းထွူတင် လွေ့အားထုတ်မွေး
တခြာကိုသွ။ သမ်းထွာလွဉ်တမ်း ရဟန္တာတွေ့၊ “ကမ္မဋ္ဌာန်ယို
ထွဉ်းဟော်တဲးဝါးယင်းမ၊” ယူးထွူနဲင်းနပ်၊ သင်မိုးခွါနုချာ ဗွေ့မျတ်
ဘုရားလျာသွ။

တဖူးလောင်းကို ဂွေ့ထွိုင်းထီး မေးခိုးတခြာ ဂွေ့နစ်ဖင်း
ထန်း ကောင်မကြန်းတဖြိုးနာ၊ ကထွိုင်းထွားစင်း မေးခိုးတခြာတွေ့၊
သ၊ကိုယူးဖျော်လွေ့ခန်း “မေးမျိုးယို ခိုးခရားပေးတန် မန်းသမျှ
ခိုးလို့လလွေ့အတိုင်း အရိယာသီး မဂ်ဉာဏ်မေးနပ်လဲ သံယော
ဇဉ်းပေးတန် မန်းသမျှ ခိုးနွောင်ဟားချားရင်နဲ့” နဲင်းနောင်သွ။

နောင်တင် ဗွေ့ဘုရား အင်းကျောင်းတော့ကို သေပြောင်
ဂွေ့သ၊တွေ့၊ “ရဟန်းဟွေး - ခိုးခရားပေးတန်မန်းသမျှ မေး
ကခိုးလို့လလွေ့ဒါးအတိုင်း သတ္တဝါယိုဖူး အသ၊ကိုကအင်းသမျှဒါး
သံယောဇဉ်းပေးတန်ဖုံးယိုလဲ နေးတွမ်းဉာဏ်မေး လဲ့မြိုထံတင်
အင်းလိုမာလွေ့ ဖေးကထွာခွါနုမွန်းဒွမ်သနဲ့ ရဟန်းဟွေး” ဟော်၊
ထွေလွေ့ခန်းနဲင်းနောင်သွ။ နောင်ထွူတင် အွဉ်းစွမ်းမိုးထွေယင်း
ရောင်းတော့လေ ပိစွဉ်းကအောင်းထွေ ရဟန်းနောင်၊ မဲ့ဆ၊ငါတွေ့၊

ဟော်သျှပ်ထင်း ယင်းတရာလင်္ကာ၊ ရောင်းလေဗ္ဗာနဲ့ငါယို
တပျတ်သွ။

အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု ၊ ပမာဒေ ဘယဒသိဝါ ။
သံယောဇနံ အဏှံ ထူလံ ၊ ခုဟံ အဂ္ဂိဝ ဂစ္ဆတိ ။

အနက်ပဆိုစ်

ဘိက္ခု - ရဟန်းကရိုနောင်၊ အပ္ပမာဒရတော - ပျော့
မွန်းချားတွမ်း ယူးလကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကုသိုလ်ခန့်၊ အမျိုးမျိုးသွ။ ပမာ
ဒေ- အံဖေင်နမ်းထာအလောင်းနောင်၊ ဘယဒသိဝါ - ကျွတ်
အီငါးရဲင်ကစ အန္တရာယ်ဘောထွာနောင်၊ အန္တရာယ်ဘောအထူး
ရင်စဲစဲကရိုနောင်လဲ အင်းထီးသေးနားသွ။ သံယောဇနံ အဏှံ
ထူလံ - သံယောဇဉ်းဖြိုးဖြိုးဖုံးယိုနောင်၊ ခုဟံအဂ္ဂိဝ ဂစ္ဆတိ -
ပီမေးခိုးတခြာအတွင်း၊ ဝွေဗွေ နေးတွမ်းမက်ဉာဏ်လဲ၊ ပြုခိုးလွေ့စွင်း
ချားသွ။

တရာကတူးကဗျာအဲဉ်း

- * ရဟန်းသီးမျိုး ၊ ပျော့မွန်းသွိုး ၊ ယူးခွါတရာသွ။ ။
  - * ဖေင်နမ်းနင်ဘော၊ သေပွဲသေး ၊ ပြုလွေ့ကိလေး ပီမေးသွ။
- တရာလင်္ကာယိုလဲသွတ်၊ ရဟန်းနောင်လဲ အံနွောင်း
ထွား မေးခိုးတခြာအတွင်း သံယောဇဉ်းလို့လင်၊ ထွာထင်းပဋိသန္တိ

ဉာဏ်တောလ၊ ရဟန်းဗွေမျတ်တပါးတွေ့၊ ကျွဲကောင်း
ကင်းလွေ့နေး ဗွေမျတ်ဘုရားထူး၊ ဝိုင်းအံ့ဖြားခီးယော်၊ ဗွေဘုရား
အမျိုးမျိုးထွေတင် ကွဲကျွဲထင်းတောခန်းသွ။

တဲက်တွန်၊ခါ၊သေ၊

နီနမ်းလောင်းယိုနောင်၊ သွန်းသ၊ကရိုးဒါး ထာ၊သေဓာတ်
အမျိုးမျိုးလဲ့ တစု၊ သေတင်းတမိုင်း၊ နမ်းခြိုကရိုးဒါး ခွ၊လျားကစ
ဓာတ်သဘာဝ အမျိုးမျိုးလဲ့ တစု၊ ယိုနီစု အောင်းအုံနောင်လူးလဲ့
ခြွင်းဗူးလွှဝင်၊ တပ်တပ်တဲတဲဒုးသွ။

လွှဲယိုနီစု နီနမ်း လောင်းယို တမိုင်းလဲ့ တအေဉ်ထောင်းဒွမ်
ဒုးသွ။ ယိုနီစုအကို ထာ၊သေဓာတ် အမျိုးမျိုးယိုနောင်၊ ထွာစွဉ်း
အအွဉ်သား၊ အစီးမံးသား အခံးစားသား အခိုးလျားသား ဖန်ဆင်၊
ဘဝတသာသားဖုံးသွ။

ထာ၊သေဓာတ်နဲင်းနောင်ဖုံး အမျိုးမျိုးကိုယိုနပ်၊ မဉ်းစေ
သမ်းအမျိုးပေါင်၊ ပငါပရာ၊နောင်၊ အပ်းပါသော့၊ ဓာတ်သဘော့၊
ငတ်၊ဆီသွံမျိုးသွ။ ငတ်၊ဆီသွံမျိုးအကို အဟောင်ဓာတ် အခွ၊ရူး
ဓာတ်လဲ့ပါ၊ အခိုးလျား အပင်းပန်းဓာတ်လဲ့ပါ၊ ခွ၊ဓာတ်လျားဓာတ်
ရော်၊နောင်၊ နီဖုံးလဲ့ပါသွ။

နင်းကားတင် သွန်းသ၊ကို ဓာတ်ငတ်၊ဆီသွံဖုံးတွမ်း နမ်း
ခြိုးကရိုးဒါး ခွ၊လျားကစ ဓာတ်သဘာဝဖုံးယိုနောင်၊ ဘုရားဗွေ
မျတ် သေငါးစင်းရီးသေးသေးဒုး ဘုရားပိုလီတပဲ့ဖုံးလဲ့ ကွပ်ဘုရား

ပျ၊နယ်စင်းတင် သေငါ့စင်းလွေသား အဝ်းဗွေဟေးသွ။ ထိုင်းတို့၊
သတ္တဝါးဖုံး တမော့လွတဝ်း ဘုရာသားသနားဖုံးနောင်၊ နမ်းတဟး
လွမ်းယို တမဲ့င်၊ခြွင်းဗူးညီ၊ဝင်၊ကရိုးနောင်၊ ထီးထွ၊ လွတဝ်းတင်
ထင်းဒျားတဟးချင်း၊ တခြူးချင်းသွ။

ထင်းဒျားခွေခွေ ထင်းဒျားအောင်ပေးကိုဗ၊ယိုခါ ကိုင်
တောင်းဒွါး၊ အောင်စွ၊စွ၊အလီ၊အတိုင်း၊ တဉ်းတဉ်းခွေင်ခွေင်ဖုံး
သွ။ စင်းစစ်နောင်၊ ကိုင်သေးနား၊ ထွာသွပ်သေးနား၊ အုံပဆားအဲဉ်
ထင်း၊ သွပ်မြိုင်တဲးငါးတင် တပ်တဲးတဲးဝါး ပီစွဉ်းဖယောင်၊တင်း
မေးတင်းအတိုင်း၊နောင်၊သွ။

နမ်းခြံဓာတ်အမျိုးမျိုးလဲ သွပ်သေးသေး၊ ထာ၊သေဓာတ်
အမျိုးမျိုးလဲ သွပ်တသေးသေးသွ။ ကအောင်သွပ်တသေးနား
ယိုဖုံးနောင်၊ တမဲ့င်၊တမဲ့င်၊ နောင်အကို အဟးမဲ့င်၊နောင်၊ အခွ၊ရ။
အဟးမဲ့င်၊နောင်၊ အခိုးလျားကရိုးနောင်၊ ဘုရာ၊တပဲ့၊ရင်းဖုံး စက္ကန့်
မိနစ်တိုင်း၊ အောင်ထီးထွ၊လွ အပြောင်၊လဲင်း အသွပ်လွဉ်းသွ။

ဒါနသ၊ သီလသ၊ ဘာဝနာသ၊ မဉ်းသွပ်သော့တင်
အလျားဓာတ်နောင်၊ တစိုးကုံပေးအတွင်း၊ ဖေရ။လင်၊ဟးစွဉ်းကရိုး
နောင်၊ ဝွေဗွေသီး ထီးသေးနားသွ။ ထိုင်းတို့၊ လို၊ဒွါးနံဖုံးနောင်၊
သ၊လျားဖုံး စိုးရိန်းဖုံး ခြ၊စွယ်ဖုံး သေတောင်းတမဲ့င်၊ဖုံး သ၊စားယိုမျိုး
ထွာသွပ်တွင်းလဲ သ၊ဒျားနောင်၊ သေတဝ်း၊ ထင်းဒျားခွေသွ။
မဲဉ်ထွာနဲင်းမဲ့င်၊ထွာ သ၊ထွာမန်းသမျှယို ဝွေသီးဟွန်ကျလွဉ်းလွဉ်း၊
နစ်သက်လွဉ်းလွဉ်းသွ။ ဗွေဘုရာ၊တပဲ့၊ဖုံးနောင်၊ တဲးတဲး သ၊ခိုး

လျား ယံထွာဟးမျှန်းအတား နေးတွမ်း ဒါနသ၊ သီလသ၊ ဘာဝ
နားသ၊ အွဉ်းသွပ်ခါ၊ အွဉ်းရဲခါ၊ လွဝင်၊ ဖုံးသွ။

နောင်တင် ဝွေဗွေးသီးကို ဗွေးမျတ်တပါးနောင်၊ ကထိုင်း
ထီး မေးခိုးထားတခြာကို ခိုးခရား မန်းသမျှယို ခိုးလို့လကျွမ်းကျွမ်း
လွေ၊ တငါ မွန်နွောင်ချာဒွမ်တင် “နီသ၊ မင်္ဂသ၊ မေးအယံစားလဲ့
ထွာလွဉ်နွောင်၊ ပေါးလွဉ်နွောင်၊ ဟးအမန်း၊ ဘာဝနားမင်္ဂသ၊ နဝ်၊
တမျိုး မဉ်းခိုးကျွမ်းလွဉ် တဲးတဲး သးခိုးလျားမျိုးလို့လို့ယို ကျွမ်းကျွမ်း
တငါဟးဒျားရင်၊” ဆင်းချင်းလွေခန်းနိုင်းနဝ်သွ။

ဝွေဗွေးအောင်းယူးနိုင်းနောင်တွင်၊ ဗွေးဘုရား နေးတွမ်း
ဉာဏ်း ထီးဖြောင်ဝွေဗွေးသတင် “ရဟန်းဟွေး - နာ၊ ကထင်း
အထွိုင်းမွေးတဲး၊ အူတင်းမွေးမွေး နာ၊ ဘာဝနားသ၊ ယံကထွာလွဉ်
လ၊ ဘာဝနားမင်္ဂသ၊ မေးအယံစား ခိုးကျွမ်းတဲးဝါးတငါလွေ၊ သံ
ယောဇဉ်း ကိလေးသားဖုံးနောင်လဲင်း” အောင်းညာ၊ ဖေးအားလွဉ်
ခန်းနိုင်းနောင်သွ။ ဝွေဗွေးလဲ့ ခတ်ချင်၊ ဘာဝနားသ၊ အားရင်၊
သန်ပိုး ဗုဇျော်တို့စွဉ်း မင်္ဂသ၊ အရန်း ခိုးကျွမ်းတငါလွေခန်း ကိ
လေးသား သံယောဇဉ်းဖုံး လို့လို့စင်သွ။

ခိုးလျားလွစ်ကင်၊ လွစ်ထန်းသံးသရား လ၊ တငါခန်း ထာ၊
သက်သားနောင်သွ။ ကွပ်နောင်မ၊ နီယိုလဲ့ ကျိုးမို့ ဘုရားသား
သနားတင် ကျိုးကျိုးယံနဝ်၊ ယံထွာဘုရားတပဲ့မျှတ်ကရိုးနောင်၊
နမ်းခြုံဓာတ်နောင်၊ တမဲ့င်၊ တမဲ့င်၊ ထာ၊ သေဓာတ် ငတ်၊ ဆီသွံမျိုး
နောင်၊ တမဲ့င်၊ တမဲ့င်။

ငတ်၊ဆီသွံကို အလျားဓာတ် အခွ၊ဓာတ် ခွ၊လျားရော်၊
 နွှောင်၊ဓာတ်နပ်၊ တမဲ့င်၊၊ အလျားဓာတ် ကဖေဇွှောင်၊အီနောင်၊
 တမဲ့င်၊၊ နောင်၊နောင်၊ မာ၊ပေါးလွဉ်ဗားနဲင်းမဲ့င်၊၊ စားယိုဖုံးနောင်၊
 နီနမ်းလောင်းအကိုယို နီဟောင်ကျင်းလယ်၊ စင်းနင်းလွငါးသွ။
 ကျင်းလယ်၊လွဟေးအထန်း ထုမ်းကျမ်းပစွေ၊ လောကီ၊ရေ၊ ဉာဏ်၊
 အထန်းဖုံးရွှမ်းနောင်၊ ထွာဒျားလို၊ညမ်းတဖြာ၊ စွ။စွ။သွ။။

တဖူးတသွတ်၊နွှောင်၊လွတဝ်းသွ။၊ အီးဗူးဗန်း ကျင်းလယ်၊
 ဗားယင်းဗွိုန်းက ကီလလို၊လူ၊ အပါယ်၊ခွင်းသွ။၊ မေးအီးခိုးလုံး
 ဗားလွဗွိုန်းက သေးသေးနားသွ။။

ကွပ်ပိုးနောင်၊မ၊ ယံသေနားလွသွော့ နီနမ်းကြိုယိုအကို
 သွ။၊ ခိုးလျားမျို၊ယို ယံမာ၊ဖေလွနွှောင်၊ တွမ်းထာ၊သေ ယံကျို၊စာ၊
 ပါလွသွော့ လောကုတ်ပညားကရို၊နပ်၊ တဲက်တွန်၊ဗား တွမ်းတရာ၊
 အပွတ်ယိုသွ။။

အညတရဘိက္ခုဝတ္ထုခန့်၊ ထွ။လဲဦးယိုသွ။။

x x x x x x x x x

အပ္ပမာဒဝဂ်ကိုလွှဲ၍
နိဂမဝါသီ တိဿထေရဝတ္ထုခန့်၊

ဗွေ့မျတ်ဘုရာ၊ ကအင်းနင်းတော့မူ၊ ဇေးတဝှန်းကျောင်း၊
 တော့ကိုအတွင်၊ ပါ၊တဖြာ၊ကလွဲဖွါ၊တန်လွှဲဒါ၊ သာဝတ္ထိဝေင်၊
 ထျ၊ ဒုံတန်တဒုံနောင်၊ ပိုင်ခန်းသျှင်း သားသနားကိုသွ။ ထို့င်းထွာ
 ရဟန်းတင် အမည်၊ကျော့စွင်း “ဒုံတန်စင်၊တိဿတပါ၊နောင်၊ လော
 ဘဆေ့၊ငါး၊ ထို့က်ရာ၊အံးအွ၊ ကွပ်က၊ အုံညိမ်းခွ၊ဒျား နမ်းတပါ၊
 ကဲ့င်းမွော့တရာ၊” နဲ့င်းနောင်၊သွ။

ဝွေ့ဗွေ့နောင်၊ တွံ၊သေးနားဒျားသွမ်း၊ ဖူးဝေးလမ်းဖုံးလွှမ်း၊
 သွ။ အနာထဝိဏ်းသီးကစ ဝင်၊ကမာ၊လွထာ၊လူးပွယ်၊တန်ဖုံး
 အတွင်၊လဲ့နောင်၊ ပသေနဒီ၊ ကောသလခွန်တန် တု၊ပြင်းလွစ်
 ပွယ်၊တန်တွင်၊လဲ့နောင်၊ ဝွေ့ဗွေ့တကျွ၊တောင်း သာဝတ္ထိဝေင်၊
 ကိုသွ။

နောင်၊တင် “ဝွေ့ဗွေ့ယို ကဲ့င်းရော်၊ရယ်၊ ဖူးဝေးလွှမ်း၊”
 ရဟန်းဖုံး ဒေါ၊ရောင်လွ လောင်းထေ့လွ ဗွေ့ဘုရာ၊သွ။ ဘုရာ၊
 လဲ့ ထွင်းဟဲ့လွှဲ ရီရွှင်တွေ့၊ ဝွေ့ဗွေ့လဲ့ “ခွေသွင်းယို ရော်၊ရယ်၊
 ဖူးဝေး မွေးတောင်းဗွေ့ အုံပိုင်းဖွါ၊ ဖူးဝေးသီးတင် ဟောင်ဟောင်
 ညမ်းညမ်း ပေါးလ၊ထွ။ တအံးတာပေးလဲ့ ထုမ်းထင်းလဲ့ အကျို၊
 အောင်းတမိုင်၊ ယူးနဲ့င်းနောင်၊တင် ထုမ်းထင်းလင်ဒွမ် နဲ့င်းနောင်၊
 ဒျားဗွေ့”လောင်းချာလွေ့ခန်း ဗွေ့မျတ်နဲ့င်းနောင်၊သွ။

ဗွေဘုရားလဲ့ အောင်းသေရီးချားရင်၊ ဝွေဗွေသေရင်၊တင် သားခုသွံလဲင်းထွူတော့၊ “ရဟန်းယို မော့ဆရာဗား၊ ဆရာနဲင်း ခွေဘုရားယိုတင် ထွာလို၊ထာ၊လိုးဆေ့နောင်၊ အံးဖြားဆရာဗွေ တောင်း၊ ထာ၊လိုးဆေ့ယို ခွေဘုရားတဖူးစဲဉ်းလီ၊ ထွံးစံးလီ၊ချား” အကျောင်၊ မိန်းချာခန်းသွ။ ထာ၊လိုးဆေ့ယို ဗွေဘုရားတဖူးစဲဉ်း လီ၊ ထွံးစံးလီ၊နဲင်းမိုင်၊ ရဟန်းသီးမဲဉ်သေစဲင်း လောင်းတောင်၊ပြန် တင် ဗွေဘုရားမိန်းချာခန်း ဝတ္ထုစိုးလီ၊နဲင်းငါယိုသွ။

ခိုးချာ ဟိမဝန္တာကို ဂဏိခြောင်တန်ထူး၊ ဖက်၊ဒွီးမွူး တန္တိုင် တဖြိုးကိုနောင်၊ ဝါးကီးဖုံး အောင်းအုံလွ အဟားအရင်ပေါင်၊နေး သွ။ ဝါးကီးခေါင်၊ တဟားနောင်၊ ဝွေကအုံသောင်းမွူး အရာဒိုင်၊ လဲဉ်းလဲ့ ဝွေအံးဗော့ချား ကအောင်းကိုင်သမျ အစော့အလား ကစရွမ်းတော့၊ အွေ့ကျိုးဗော့ထီ၊ လိုးလင်ဒွါမ် ကော့လင်ဒွါမ်၊ လွေလင်ဒွါမ်ချားသွ။

ကွပ်ဝွေအလိုးဆေ့၊ ကေးနပ်ယို၊မု၊ ဂုဏ်းတံ၊ခို၊တင် သီ ကျားခွန် ကမ္မလာလျားလွဉ်သွ။ ထွိုင်းထွားထီးလင်၊ဝွေတော့၊ မဲဉ်စံးဝွေ ကိုယ်ကျင်၊တင် နေးတွမ်းသီကျားတံ၊ခို၊ မာသဲင်ခြစ်၊ လွေခန်းဝွေ၊နောင်၊ အသောင်းမွူးသွ။

သောင်းမွူးနောင်၊လဲ့ အပင်ဖုံးထို့ဟူးလွတင် အောင်းကိုင် ဗော့၊ အမွူးထောင်၊ တအိုတအာသွ။ တလီ၊ထွိုင်းမာ၊ အပီပါ၊ တဒေါက်၊ အငေါင်းဝေါက်နေးစွဉ်းသွ။ အောင်းသောင်းအိုကိုလဲ့ သောင်းဖွန်ဖုံး ထန်းလွဉ်လွသွ။ ဝါးကီးခေါင်၊နောင်၊လဲ့ အံးဗော့၊

နောင်၊ အွေ့ကျွေးမော့ထီ လွေ့လင်တောင်းရင်ရင်၊ ယာလျားသော
တလီမာသော ယူးယပ်တောင်း၊ အုံစွဲမော့ဒျား ဖက်၊ဒွီးမွဲး
သောင်းသင်ခြစ်လောင်းနောင်သွ။

သီကျာလဲ့ ထွိုင်းသေစင်း ဝါးကီးခေါင်၊ထာလိုဆွေမွေး
တဲး အကျောင်တင် “ခွေအွဉ်းဟော်က သွေကျင်ဝွတ်အကျို၊
တရာ၊ ခွေဖေးကဆု၊ ခွေမာရားဖေးက ဝွေဖက်၊ဒွီးမွဲး အရာအီး
အီးထွဲမ၊ ခွေကွဲပြန်ချွန်၊ တန်ခမ်း”ယူးခဲင်းနောင်တော့ မာအနမ်း
ဝါးဟသံးခေါင်တင် မာနင်သုဇာ အွဉ်းဆုငါ လွေ့အုံထွေခန်း
ဖက်၊ဒွီးမွဲး တန္တင်ထု၊ သောင်းပင်တပင်လောင်းတင် ဒေါ့ရီလွေ့ခန်း
ဝါးကီးခေါင်၊ နဲင်းငါယိုသွ။

“သောင်းမွဲးလားသင် အရာလွိုင်းပြန်၊ပြော်၊ဖိုး ကအာမွေး
ငါးမွေ့ တွိုးဝါးကီးခေါင်၊ နာအသွန်သ၊နောင်က ကွပ်ပွိုးတမိုင်၊
မွေ့ ပျားမိုးဒျား ဖက်၊ဒွီးမွဲးသင်ကအီး”တယံးစနဲင်းနောင်၊ ရီ
ဖြေးလွေ့လွေ့ခန်းဝင်၊ ပွန်ပိနဲင်း နဝကနိပါတ် သုဝဏတ်တော့ကို
အတွိုင်းနောင်သွ။

ဇာတ်လီယိုအကို အာနန္ဒာနောင်၊ ထွာဖိုခွန်သီကျာ၊
ခွေဘုရားနမ်းဓာနင်၊ ထွာဖိုဝါးကီးခေါင်၊နင်သွ။”ပေါင်ထွဲဇာတ်
နဲင်းနောင်တော့ “ဇာတ်လီကိုယိုအတွိုင်း တရာအလိုဆွေ၊မု
ယိုနောင်၊ ခွေတဖူးစဉ်း ထွဲစံးလီ၊စခါဒျား၊ ဒုံတန်စင်တိဿယို
ကွပ်မော့ဟး ဆရာဟော နဲင်းခွေဘုရားယိုတင် အလိုဆွေ၊
ဟးနောင်၊ အံ့ပြားထွိုက်ငါးမွေးတောင်း၊ ရဟန်းသီးမျိုးနောင်၊ ဒုံတန်

စင်၊တိဿယိုအတိုင်၊ အလိုဟောပ်ဆွေလွဝင်၊ ရဟန်းနဲ့ငါးဝွေ၊
ယိုနောင်၊ သမထဝိပဿနာတရာ၊ မဂ်ဖိုလ်တရာ၊ ထဲသွမ်း၊
နှောင်တောင်းသွ။ စင်းစစ်အောင်းတို့က်တရွှိက်ဟော့ဒျား နိဗ္ဗာန်၊
အထူးခွိုသွ။ ရဟန်းသီးဟွေး” ဆွဲမသွပ်ထွ။ နဲ့ငါးနောင်တင် ဟော်၊
သွပ်ထင်း တရာလင်္ကာတပွတ် နဲ့ငါးယိုသွ။

အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု । ပမာဒေ ဘယဒဿိဝါ ။
အဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ । နိဗ္ဗာနဿဝ သန္တိကေ ။

အနက်ပအိုဝ်း

ဘိက္ခု - ရဟန်းကရိုနောင်၊ အပ္ပမာဒရတော - ပျော့
မွန်းဒျားတွမ်း ယူးလကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကုသိုလ်ခန့်၊ အမျိုးမျိုးသွ။ ပမာ
ဒေ- အံ့ဖေငါးနမ်းထာ၊အလောင်းနောင်၊ ဘယဒဿိဝါ - ကွတ်
အီငါးရဲင်ကစ အန္တရာယ်ဘောထွာနှောင်၊ အန္တရာယ်ဘောအထူး
ရင်စစ်စစ်ကရိုနောင်လဲ့ အင်းထီးသေးနားသွ။ ပရိဟာနာယ -
သမထဝိပဿနာ အရိယာမဂ်ဖိုလ်တရာယို လ၊ခွိုနဲ့လဲ့ ယံကလ၊
ပဲ့င်း လထွ။လဲ့ ယံပဲ့င်းခွိုနဲ့ချာသွမ်းဖျင်မု၊ ယိုနီမျိုး တမျိုးမျိုး
ကအီးထွာဗားနင်၊ အဘဗ္ဗော - ကျိုင်းတန်းတင်းရင်၊ အမန်းသွ။
နိဗ္ဗာနဿဝသန္တိကေ - စင်းစစ်တဗား အောင်းဟော့ခြံတို့က်
တရွှိက်လဲဦးဒျား နိဗ္ဗာန်တရာ၊ ထူးခွိုနောင်သွ။ ရဟန်းသီးဟွေး။

တရာကတူးကဗျာအဲဉ်း

- * ရဟန်းသီးမျိုး ၊ ပျားမွန်းသွိုး ၊ ယူးခွိုးတရာသွ။ ။
- * ဖေင်နမ်းနပ်ဘော ၊ သေပွဲးသေး ၊ ဟေ့လွေ့နီဗ္ဗာန်း
ဆွတ်တောင်းသွ။ ။

တရာလင်္ကာယိုလဲသွတ်၊ ဒုံတန်စင်တိဿနောင်လဲ
ထွာတို့ခန်း ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တေးလ၊ ရဟန္တာရန်းကိုနောင်သွ။
ပုဂ္ဂိုလ်းလင်ဖုံးလဲ ထွာခန်းအရိယာရန်းရန်း၊ လိုအမျာတားလဲ
ဒေးသနားယိုနောင်၊ အကျိုးအောင်းအာအိမွေးစွဉ်းနောင်သွ။ ။

တဲက်တွန်ခါသေ

- လောကကိုယို ကမာဗားလွဒါး
ထာမာဟောင်နောင်၊
လောကဝတ်ထာမာ၊ ဓမ္မဝတ်ထာမာ အင်းနီစိုင်းသွ။ ။
- (၁) လောကဝတ်ထာမာကရိုးနောင် - လိုကျောင်လဲ လို
ကျောင်ချင်း၊ လိုလမ်းလဲ လိုလမ်းချင်း တဖြာတွမ်း
တဖြာ အုံအောင်းရေ၊ အံ့အွေးရေ ကကူးညီးလူးလဲင်းလွဝင်၊
အမျိုးမျိုးဖုံးနောင် လောကဝတ်ထာမာသွ။ ထာမာစားယိုလဲ
မဲဉ်းနေးတွမ်း သဟောင်သဗ္ဗာနောင်၊ လနွောင်ကုသိုလ်း တူးတူး
တန်းတန်းနေနေသွ။ ကွယ်းတွေ့ လကုသိုလ်း တျာမိုင်ယောင်း
လိုကျောင်လဲ လိုကျောင်ချင်းမ၊ မာအပ်၊ လိုလမ်းလောင်းနပ်၊
လိုကျောင်မာထို့က်တင်းသွ။ ။

(၂) ဓမ္မဝတ်ထာမာ၊ကရို၊နောင်၊

(က) အများကုသိုလ်၊ရေ၊ထာ၊မာ၊

(ခ) သားသနားရေ၊ထာ၊မာ၊ အောင်၊နီစွိုးသွ။

(က) အများကုသိုလ်၊ရေ၊ထာ၊မာ၊ကရို၊နောင်၊ - ခီးမျောက်ဖေး

အများ၊ အလူးအတန့်၊ကိစ္စ၊ ဖေးဖေးသည့်၊ ဟော်၊ဖေး
တရာ၊ကိစ္စကစဖုံးသွ။ ထာ၊မာ၊ယိုဖုံးနပ်၊လဲ မည်းနေးတွမ်း စေးတ
နား၊ မည်းခီးမျောက်ချားတရာ၊တော၊ ယံထွန်၊ကာ၊မိုး လို၊အများ၊
လို၊အများ၊ ယံလ၊လွချမ်းသား နေးတွမ်းကုသိုလ်၊တရာ၊ဗွန် ပင်းကို
ဖေးအားရောင်းနပ်၊တဲးတဲ့ နီနမ်းကုသိုလ်၊ လ၊အီန္ဒောင်၊ တူးတူးတန်း
တန်းနေနေသွ။ မည်းအွဉ်းသ၊ဒါးတောင်းနဲင်းနောင်၊ မဲဉ်လ၊ချား
လာဘ် စွယ်၊ခြ၊ချားပစ္စေ၊ မဲဉ်လ၊မဲဉ်၊တင် ခံအလူး ဖေးဖေးသည့်၊
ဟော်၊ဖေးတရာ၊နပ်၊တဲးတဲ့ တဏှား မာန ကိလေးသားတရာ၊
ပွါ၊အီန္ဒောင်၊သွ။ ကွပ်နောင်၊မ၊ ရဟန်၊သီးဖုံး ချင်းနမ်းချင်းသ၊တင်
ထာ၊မာ၊စားနောင်၊နောင်၊ မာ၊လ၊မာ၊တောင်းလ၊ ရှိ၊န္တောင်၊နဲင်း
နောင်၊သွ။

ကွယ်၊တွေ့၊ ချင်းဆွဲ၊မ၊နမ်းတင် ယူးသွော့သိက္ခာပုဒ်
ဓမ္မဝတ်အလ၊ ဟောင်ကျွ၊ခီးမျောက်ထို့ကြငါးချားသွ။

(ခ) သားသနားရေ၊ထာ၊မာ၊ကရို၊နောင်၊ - နမ်းတားသိက္ခာ၊

ပုဒ်ရေ၊ နမ်းတား အားထုတ်တရာ၊ရေ၊ ရဟန်၊ချင်းချင်း
ပေါင်၊ဝင်၊ မာ၊စင်းကြယ်၊သိက္ခာ၊ပုဒ်ရေ၊ ဥပုသ်ပဝါရဏားကိစ္စ၊
မဲ့င်သျှင်းဒင်းသိက္ခာ၊ကိစ္စ၊ ကံပေးကံတန်ကိစ္စဖုံးသွ။ နောင်၊ဖုံး

နောင်၊ သာသနာရေးထာမာတင် မဲဉ်လကုသိုလ်းလဲနင်၊ မဲဉ်လ၊
တောင်းကုသိုလ်းလဲနင်၊ ရဟန်းဖုံ၊ မာတင်းလတင်း၊ ကဆင်းနီ
ဗောဓီနင်၊ မာဟာလုအမန်းသွ။

သာဝတ္ထိဝေဠာ၊ ဒုံတန်စင်တိဿနောင်၊ ဂျှ၊တောင်း
အနာထပိဏ်းသီး၊ ပသေနဒီ၊ ကောသလခွန်သီး ထာလူပွယ်တဲး
ဝါးကိုသွ။

ဝေဠာဗွေယို အပိုဒ်အမဲ့င် (၂/က) ဓမ္မဝတ်ချို၊ယွင်ရို၊လဲ
နင်၊တစားနင်၊ ချို၊ယွင်၊နောင်၊ခွင်၊ အဝ်းဒျားသွ။ ဝေဠာဗွေ ဂျှ၊
သေးနားလွမ်း ဖူးဝေးလမ်းဖုံနင်၊တဲးတဲး စွယ်၊ခြံ၊မွေးတင်း၊ ဗောဓာ၊
လ၊ယို၊ရာ၊ဒျားသွ။

အိန္ဒြိယအိန္ဒြိယအိန္ဒြိယ ဟပ်ဟပ်ညမ်းညမ်း ပေါးလ၊ထွ၊တပါ၊သွံ၊
တားတဲးတဲး “ထူးထင်းမာ၊အိန္ဒြိယထာ၊မဲ့င်၊” ဝေဠာဗွေယူးနဲင်းနင်၊တင်
မဲ့င်ခါခါလဲ ဝေဠာဗွေတို့၊ဖျော်ဒွမ် သာဝတ္ထိဝေဠာကိုဒျားသွ။ ပယ်၊မို့မို့
အနာထပိဏ်းသဌေ၊ ပသေနဒီ၊ ကောသလခွန်သီး ထာလူလဲ
တမွေးတောင်းသွ။ လ၊ရာ၊ယို၊ရာ၊ ကေးနပ်မု၊တရာ၊ အလ၊ဒျား
သွ။

ထွိုင်းတို့၊ ဓမ္မဝတ် အပိုဒ်အမဲ့င်(၂/ခ)နောင်၊တဲးတဲး ဝေဠာ
ဗွေချို၊ယွင်၊တောင်းခြံ၊ ဝေဠာဗွေအားထုတ်သေးနားဒျားတရာ၊
သွ။ ရဟန်းသီးအတွက် လောကဓာ၊ လောကဝတ်ချို၊ယွင်၊
ဓမ္မဝတ်(၂/က) သင်းဟန်းကိုင်နောင်၊တဲးတဲး သားသနားတကိုင်
နောင်၊အိတင်း၊ နမ်းတားအကျို၊စီ၊ပွာ၊လဲ တခွေင်းနောင်၊အိတင်း

သွ။ ဝတ်စားနပ်၊ ချို၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ ကောမာဒါဒိတောင်း လိန်းလိန်း
မားမားသားသားတဲးတဲး မော့အိန္ဒြေထဲင်းကဒျား အန္တရာယ်သွ။။

ဓမ္မဝတ်အပိုဒ်အမဲ့င်(၂/ခ) အမျိုး မီးချို၊ ယွင်၊ နောင်တဲးတဲး
သားသနားလဲဲ့ကိုင်၊ နမ်းတားလဲဲ့ ချို၊ ယွင်၊ လ၊ နောင်တောင်းခွမ်
နိဗ္ဗာန်သွ။ ကွပ်နောင်မ၊ သားသနားဝတ် (၂/ခ)ယို ကအောင်း
ကျိုးလိုတဲးမွေးဒါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ နောင်၊ တရာအပုဒ်ယို တရာကတူ၊
ကဗျာအဲဉ်းကို ကလွဉ်အတို့၊ သမထ ဝိပဿနာ၊ မဂ်ဖိုလ်၊ ဖုံး
တယွမ်းနောင်တဲး၊ အင်းမော့တို့က်တရွိုက်လွေ့လဲဉ်းဒျား နိဗ္ဗာန်
တရာသွ။။

ကွပ်နောင်မ၊ ဓမ္မဝတ် အပိုဒ်(၂/ခ)ယို အဉ်းချို၊ ယွင်၊ လွ
မွန်းဝင်း၊ ကျိုးစာလုံပန်လွသော့ဝင်းအကျောင်း တဲက်တွန်၊ ခါး၊
နေးတွမ်း တရာအပုဒ်ယိုနောင်သွ။။

နိဂမဝါသီ တိဿထေရ ဝတ္ထုခန့်တွဲလဲဉ်းယိုသွ။

x x x x x x x x x x

အပ္ပမာဒဝဂ် တဝဂ်လွမ်းအချုပ်

- ၁။ သာမာဝတီခန်းကို ၊ သိမ္မန်ယို ၊ ဗွန်ထိုဘုရား သျှင်နယ်သွ။
- ၂။ ကုမ္ဘဇောသကံ ၊ ဝတ္ထုခန့် ၊ ပစ္စေသတင် ထွာနယ်သွ။
- ၃။ စူဠပန်းရင် ၊ ဩဃကင် ၊ ဖွိုးလင်ကြွန်ဟောင်းသွ။ ။
- ၄။ ဗာလနက္ခတ် ၊ ပြိန်း+သေကတ် ၊ ကွားဖြတ်၊
လွှဝင်၊ဖြူးမျိုးသွ။
- ၅။ မဟာကဿပံ ၊ ဘွိုးသွံခွင်း ၊ ထီးစွမ်းတွမ်းဉာဏ်း
စင်းနင်းသွ။ ။
- ၆။ မတ္တာမတ္တ ၊ ဖင်း+သွောင်ကျ ၊ ကွားဖြတ်၊လွှဝင်၊
နဲင်းသေသွ။ ။
- ၇။ မဃလဲ့ရိုး ၊ ကွပ်ကုသိုလ်း ၊ သီကျာထွာတို့း တဲးဝါးသွ။
- ၈။ အညတရံ ၊ တခြာတန် ၊ ခိုးထံထီးဟး ဉာဏ်းပေါးသွ။ ။
- ၉။ နိဂမဝါသီ ၊ လိုးဆွေ့ဗွီး ၊ ဘုရားကျင်းလီ၊ ရင်ရင်သွ။
- * ဝတ္ထုကွတ်ဟး ၊ ခြဉ်းလောင်းခါ၊ အပ္ပမာဒတရားဗျူးကိုသွ။
- * အပ္ပမာဒလောင်းဗျူး ၊ ထွူလွေ့စူး ၊ ခွေရူးအောင်းလဲဉ်းသွ။
- * တယ်းဒါနခန့် ၊ ဗုဒ္ဓိဗွာန် ၊ ဂွေ့ယိုကေန်း ပါဟးသွ။ ။
- * ဒါနသီးလာ ၊ စင်းလဲဉ်းဒျား ၊ ဘာဝနာနောင် တဲမ်းထပ်နယ်
စင်းငါယိုသွ။ ။
- * လွူးဖတ်လွှဝင် ၊ နားလုံးသွင် ၊ ခွန်နင်ဟောင်းဟးသွ။ ။

ဘာဝနာဆင်းရာ၊ အပ္ပမာဒတရာတွက်

ရုပ်နာမ်ဒုက္ခ သံဝေဒနတွင်း
ရုပ်နာမ်ဒုက္ခ လွစ်ထန်း ဖေ့ညိမ်၊ရေ၊ကဗျာခန့်၊

- ၁။ ခွေကြိုမဲ့နား - ရုပ်စားမျိုးမျိုး
တယ်းအိုးမဲ့င်ထွာ - သေချာဒွမ်ရိုး
ထွာကဲ့င်ထွာကဲ့င် - ဖေါက်ပြိုင်မျိုးမျိုး
မထွူဒါး - ယပ်၊ငါး ခွေတန်ယို
သံးသရား - ဆွာ၊ငါး မွေးတဲးကွို ။
- ၂။ ခွေယိုသွန်နီးသ၊ - လ၊လွဉ်နာမ်းမျိုး
တယ်းအိုးမဲ့င်ထွာ - သေချာဒွမ်ရိုး
ထွာကဲ့င်ထွာကဲ့င် - ဖေါက်ပြိုင်မျိုးမျိုး
မထွူဒါး - ယပ်၊ငါး ခွေတန်ယို
သံးသရား - ဆွာ၊ငါး မွေးတဲးကွို ။
- ၃။ ခွေမဲ့ယိုလဲ့င် - ဟင်ကဲ့င်ထီးဗား
ထီးတင်စွယ်ကျ၊ - လျားလျတခါး
ကမဲ့င်ထီးမျိုး - ထီးဖေးခွိုးဗား
မထွူဒါး - ယပ်၊ငါး ခွေတန်ယို
သံးသရား - ဆွာ၊ငါး မွေးတဲးကွို ။

- ၄။ ခွေနားယိုလှဲင် - ဟောင်းကွဲင်ဟွန်ဗား
 ဟွန်တင်စွယ်ကျ - လျားလတခါး
 ကမဲဉ်ဟွန်မျိုး - ဟွန်ဖေးခွိုးဗား
 မထွူဒါး - ယပ်ငါး ခွေတန်ယို
 သံးသရား - ဆွာငါး မွေးတဲးကွိုး ။
- ၅။ နွေယိုလှဲင် - ဟောင်းကွဲင်နွမ်ဗား
 နွမ်တင်စွယ်ကျ - လျားလတခါး
 ကမဲဉ်နွမ်မျိုး - နွမ်ဖေးခွိုးဗား
 မထွူဒါး - ယပ်ငါး ခွေတန်ယို
 သံးသရား - ဆွာငါး မွေးတဲးကွိုး ။
- ၆။ ခွေဖြေယိုလှဲင် - ဟောင်းကွဲင်လျက်ဗား
 လျက်တင်စွယ်ကျ - လျားလတခါး
 ကမဲဉ်လျက်မျိုး - လျက်ဖေးခွိုးဗား
 မထွူဒါး - ယပ်ငါး ခွေတန်ယို
 သံးသရား - ဆွာငါး မွေးတဲးကွိုး ။
- ၇။ ခွေကြိုယိုလှဲင် - ဟောင်းကွဲင်ခွေင်းဗား
 ခွေင်းတင်စွယ်ကျ - လျားလတခါး
 ကမဲဉ်ခွေင်းမျိုး - ခွေင်းဖေးခွိုးဗား
 မထွူဒါး - ယပ်ငါး ခွေတန်ယို
 သံးသရား - ဆွာငါး မွေးတဲးကွိုး ။

- ၈။ ခွေသယိုလဲ့င် - ဟောဝ်ကဲ့င်သေဗား
 သေတင်စွယ်ကျ၊ - လျားလျတခါး
 ကမဲဉ်သေမျို၊ - သေဖေးခွိုဗား
 မထွါဒါး - ယပ်ငါးခွေတန်ယို
 သံးသရား - ဆွာငါး မွေးတဲးကွါ ။
- ၉။ ခွေလမဲ့နား - တဲးဝါးယပ်ငါး
 ဖေါက်ပြန်ပွဲးသေး - ထီးဟွန်ဖေးစား
 လနမ်းသက်ဗွိုန် - ယံမွန်လွူးဗား
 မထွါဒါး - ယပ်ငါးခွေတန်ယို
 သံးသရား - ဆွာငါး မွေးတဲးကွါ ။
- ၁၀။ ငဝ်းအွီးယောင်ရေ - ပစ္စေလမ်းပါး
 ပိုမာသွေခွ - လောကရေရား
 လတဝ်းလဲ့ယပ် - လတင်ယပ်ငါး
 မထွါဒါး - ယပ်ငါး ခွေတန်ယို
 သံးသရား - ဆွာငါး မွေးတဲးကွါ ။
- ၁၁။ မဲ့ထီးခရား ၊ အာစွါးငါး ၊ လို့သွတ်ဒါးတဝ်းသွ ။
 မဲဉ်ထီးရာရား ၊ ထီးဖေးငါး ၊ ကွါဗွါးဒါးတဝ်းသွ ။
 ထီးတို့ငါးသေငါး၊ တောင်ခံးစာ၊ ထူးသိမ်ခါးလဲ့လတဝ်း
 သွ ။
 မဲ့အတွက်တား၊ ယူးပက်ငါး ၊ ညဆွာမွေးလဲဉ်းခွေယိုသွ ။

- ၁၂။ နားဟွန်ခရာ၊ အာစွါးငါး၊ လို့သွတ်၊ဒါးတင်းသွ။
 မဲဉ်ဟွန်ရာ၊ရာ၊ ဟွန်ဖေးငါး၊ ကွိ၊ဗွါးဒါးတင်းသွ။
 ဟွန်တိုင်းသေငါး၊ တောင်ခံးစာ၊ ထူးသိမ်၊ခါးလဲးလ၊တင်း
 သွ။
 နားအတွက်တား၊ ယူးပက်ငါး၊ ညဆွာ၊မွေးလဲဉ်းခွေယိုသွ။
- ၁၃။ လွီးနွမ်းခရာ၊ အာစွါးငါး၊ လို့သွတ်၊ဒါးတင်းသွ။
 မဲဉ်နွမ်းရာ၊ရာ၊ နွမ်းဖေးငါး၊ ကွိ၊ဗွါးဒါးတင်းသွ။
 နွမ်းတိုင်းသေငါး၊ တောင်ခံးစာ၊ ထူးသိမ်၊ခါးလဲးလ၊တင်း
 သွ။
 နွေးဖူတွက်တား၊ ယူးပက်ငါး၊ ညဆွာ၊မွေးလဲဉ်းခွေယိုသွ။
- ၁၄။ ဖြေလျက်ခရာ၊ အာစွါးငါး၊ လို့သွတ်၊ဒါးတင်းသွ။
 မဲဉ်လျက်ရာ၊ရာ၊ လျက်ဖေးငါး၊ ကွိ၊ဗွါးဒါးတင်းသွ။
 လျက်တိုင်းသေငါး၊ တောင်ခံးစာ၊ ထူးသိမ်၊ခါးလဲးလ၊
 တင်းသွ။
 ဖြေအတွက်တား၊ ယူးပက်ငါး၊ ညဆွာ၊မွေးလဲဉ်းခွေယိုသွ။
- ၁၅။ ကြုံခွေင်းခရာ၊ အာစွါးငါး၊ လို့သွတ်၊ဒါးတင်းသွ။
 မဲဉ်ခွေင်းရာ၊ရာ၊ ခွေင်းဖေးငါး၊ ကွိ၊ဗွါးဒါးတင်းသွ။
 ခွေင်းတိုင်းသေငါး၊ တောင်ခံးစာ၊ ထူးသိမ်၊ခါးလဲး
 လ၊တင်းသွ။
 ကြုံအတွက်တား၊ ယူးပက်ငါး၊ ညဆွာ၊မွေးလဲဉ်းခွေယိုသွ။
- ၁၆။ သ၊သေခရာ၊ အာစွါးငါး၊ လို့သွတ်၊ဒါးတင်းသွ။

မဲ့ဉ်သေရာ၊ရာ၊ ၊ သေဖေးငါး ၊ ကိစ္ဆိ၊ဗ္ဗိးဒါးတင်းသွ။
 ယူးတို့ဉ်၊သေငါး ၊ တောင်၊ခံးစာ၊ ထူးသိမ်၊ခါးလဲ့၊လ၊တင်းသွ။
 သ၊အတွက်တား ၊ ယူးပက်ငါး ၊ ညဆွာ၊မွေးလဲဉ်းခွေယိုသွ။
 ၁၇။ ခွေယိုအတား၊ အီးဆာဗား ၊ ခွေလို့နှောင်၊တင်းဆာရင်၊သွ။
 ခွေယိုအတား၊ အီးဖြားဗား ၊ ခွေလို့နှောင်၊တင်း ဖြားရင်၊သွ။
 ခွေယိုအတား ၊ အီးသီဗား ၊ ခွေလို့နှောင်၊တင်း သီရင်၊သွ။
 ခွေယိုအတား ၊ ခွေဗဗား ၊ ခွေလို့နှောင်၊တင်း ဖရင်၊သွ။
 ခွေယိုအတား ၊ ခွေဥစား ၊ ခွေပဲင်းနောင်၊ရာ၊ ခွေကံးသွ။

၁၈။ ပွိုးနောင်၊မ၊လဲ့ - နမ်းသ၊တဲ့နောင်၊
 မဲ့နားကစ - ထီဟွန်ခေါင်းခေါင်း
 မဉ်းသိမ်၊သင်္ဂါ - မဉ်းထွဒွါမ်နောင်၊
 ရညိမ်၊ငါ - စဉ်းစာ၊ စင်းစင်းနောင်၊ ။

၁၉။ ပွိုးနောင်၊မ၊လဲ့ - လောက၊မျှန်းမဲ့လို့
 နားအလိုလဲ့ - စူးမျှန်းတဲ့ရိုး
 နေ့၊ဖူလို့လဲ့ - ပီပဲနောင်၊မျိုး
 ဖြေ၊နမ်းသ၊ - ထိန်၊မ၊ ညိမ်၊သင်္ဂါယို၊ ။

၂၀။ မဉ်းထီးတင်လဲ့ - ထီးသွ။တဲ့ဝွေ၊
 ယူးနဲင်းနပ်၊နော - ယူးတောမျှန်းခွေ
 ခွေထီးယူးမွေ့ - ယူးဒျားသော့ဝွေ၊
 မဉ်းထို့ဉ်းည - အထီးဒုက္ခ မေးဖေလွေ၊ ။

၂၁။ မဉ်းဟွန်တင်လဲ့ - ဟွန်သွ။တဲ့ဝွေ၊
 ယူးနဲင်းနပ်၊နော - ယူးတောမျှန်းခွေ

- ခွေဟွန်ယူမော့ - ယူဒျားသော့ဝွေ၊
 မဉ်းထွိုင်းည - အဟွန်ဒုက္ခ မေးဖေလွေ၊ ။
 ၂၂။ မဉ်းနွမ်းတင်လဲ့ - နွမ်းသွူတဲဝွေ၊
 ယူနဲင်းနဝ်၊နော - ယူတောမွန်းခွေ
 ခွေနွမ်းယူမော့ - ယူဒျားသော့ဝွေ၊
 မဉ်းထွိုင်းည - အနွမ်းဒုက္ခ မေးဖေလွေ၊ ။
 ၂၃။ မဉ်းလျက်တင်လဲ့ - ထီးသွူတဲဝွေ၊
 ယူနဲင်းနဝ်၊နော - ယူတောမွန်းခွေ
 ခွေလျက်ယူမော့ - ယူဒျားသော့ဝွေ၊
 မဉ်းထွိုင်းည - အလျက်ဒုက္ခ မေးဖေလွေ၊ ။
 ၂၄။ မဉ်းခွိုင်းတင်လဲ့ - ခွိုင်းသွူတဲဝွေ၊
 ယူနဲင်းနဝ်၊နော - ယူတောမွန်းခွေ
 ခွေခွိုင်းယူမော့ - ယူဒျားသော့ဝွေ၊
 မဉ်းထွိုင်းည - အခွိုင်းဒုက္ခ မေးဖေလွေ၊ ။
 ၂၅။ မဉ်းသေတင်လဲ့ - သေသွူတဲဝွေ၊
 ယူနဲင်းနဝ်၊နော - ယူတောမွန်းခွေ
 ခွေသေယူမော့ - ယူဒျားသော့ဝွေ၊
 မဉ်းထွိုင်းည - အသေဒုက္ခ မေးဖေလွေ၊ ။
 ၂၆။ ထီးဟွန်နွမ်းလျက် - ခွိုင်းသေမတ်လွေ၊
 သ၊ပေါးသမျှ - သ၊ဒျားကွေးကွေး
 ယူမွန်းခွေသ၊ - စွယ်၊ခြ၊မွန်းခွေ
 မဉ်းထွိုင်းည - ခွိုင်းတင်ဒုက္ခ မေးဖေလွေ၊ ။

- ၂၇။ ထီးဟွန်ကစ - မဉ်းမတ်တသေး
ညတင်သေမန်း - ရုပ်နာမ်းကွေးကွေး
ကွို့၊ဗွိုးအွန်းအဲ့ - စွယ်ခြံ၊ထဲ့လွေ၊
ရုပ်နာမ်းဝွဉ် - စွ၊လွစ် ညိမ်၊သပ်၊သေး ။

တောင်၊သေ၊ -

- * အစနီပျတ်နောင်၊ ရုပ်နာမ်းနီပါ၊ သံးဝွေးဂ (ရုပ်သံးဝွေးဂတပျတ်၊ နာမ်းသံးဝွေးဂတပျတ်)သွ။ ။
- * အမဲ့င် (၃) ဗ၊အမဲ့င် (၈) ယို(၆)ပျတ်နောင်၊ မဲ့နားနွေ၊ဖူဖြေ၊သ၊ ဒွါရ(၆)ပါ၊ သံးဝွေးဂသွ။ ။
- * အမဲ့င် (၉)(၁၀) ယိုနီပျတ်နောင်၊ ထုမ်းလွူးမဲ့နား၊ ထုမ်းလွူး နမ်းဘက်တွမ်း လောကဓေးရာ၊ဖုံး သံးဝွေးဂသွ။ ။
- * အမဲ့င် (၁၁) ဗ၊(၁၆) ယို(၆)ပျတ်နောင်၊ အားရုံး(၆)ပါ၊တဏှား (၆)စွိုးတွမ်း လက္ခဏာဓေး သံးဝွေးဂသွ။ ။
- * အမဲ့င် (၁၇)နောင်၊ အဘိဏှတရာ၊ငတ်၊ပါ၊ သံးဝွေးဂသွ။ ။
- * အမဲ့င် (၁၈)နောင်၊ ရုပ်နာမ်းသံးဝွေးဂအချုပ်သွ။ ။
- * အမဲ့င် (၁၉)ယိုတပျတ်နောင်၊ ရုပ်နာမ်းဒုက္ခ ချုပ်ညိမ်၊ဓေး၊ အတွက် သီလထိန်၊ ဣန္ဒြီးသွ။ ။
- * အမဲ့င် (၂၀) ဗ၊ (၂၆) ယို(၇)ပျတ်နောင်၊ ရုပ်နာမ်းချုပ်ညိမ်၊ဓေး နားလုံးသွင်၊ ပွါ၊များအီတာ၊ ဘာဝနာပဋိပတ် တဖူးစဉ်းသွ။ ။
- * အမဲ့င် (၂၇)နောင်၊ ရုပ်နာမ်းဒုက္ခ ချုပ်ညိမ်၊ပွိုးသွ။ ။

အပ္ပမာဒတဝဂ်လျှမ်း ဖတ်လျှမ်းခရား
အရီပုစ္ဆားခန်း

သာမာဝတီဝတ္ထုကို ရီခရား-သေခရား

- ၁။ ဥတေနွန်ယို ဂွေ့မျိုးပါသီး မည့်တမဲ့င်၊ အောင်းလွခမ်းမဲ့င်၊
 ဂွေ့နမ်းရင်၊ကလျှူး ခိန်းမဲ့င်၊ ရပ်မဲ့င်၊ ဂွေ့ပါလျှူးနောင်၊
 မည့်တမဲ့င်၊ ဂွေ့တိန်းနောင်၊ လ၊တောတောလွဉ်နှဲင်းမဲ့င်၊
 အသျှိုဝင်းနှဲင်းမဲ့င်၊ ဂွေ့ထွာလွဉ်ခွန်နှဲင်းမဲ့င်၊ ခမ်းမဲ့င်၊ ဂွေ့
 မိဖုရာတန်ဖိုးနောင်၊ အောင်းခွဲင်းမဲ့င်၊ မည့်တမဲ့င်၊တမဲ့င်၊
 ထွာလွဉ်မိဖုရာတန်ဖိုးနှဲင်းမဲ့င်၊ ဂွေ့ခမ်းကို သဋ္ဌေကဆို့ဒါး
 ကျောင်တို့က်တန်ဖိုးနောင်၊ မည့်တမဲ့င်၊တမဲ့င်။
- ၂။ (ကောသမ္ဗိ) ဃောသကသဋ္ဌေယို ဂွေ့ဘဝကရီး အောင်း
 ဘွဲးမဲ့င်၊ ကွပ်တဲမဲ့င်၊တင်၊ မည့်နှဲင်းမဲ့င်၊ သီထာနှဲင်းမဲ့င်၊
 ရီးထင်းနပ်တဘဝက ကွပ်ပျိုးတမဲ့င်၊တင် ဂွေ့ထွာဗားဘဝ
 တမဲ့င်၊ တွင်နောင်၊ မာဗားကုသိုလ်းနှဲင်းမဲ့င်၊ သီထာနှဲင်း
 မဲ့င်၊ ရီးထင်းယင်းနပ်တဘဝက ဂွေ့ဇားတိခမ်းမဲ့င်၊ မည့်
 တမဲ့င်၊ မာဗားဂွဉ်ကုင်နှဲင်းမဲ့င်၊ သီထာနှဲင်းမဲ့င်။
 ဘဝယိုက ဇားတိခမ်းမဲ့င်၊ ကွပ်ဂွဉ်တမဲ့င်၊တင် ခံးဗားဝင်းနှဲင်း
 ခန်း နှဲင်းမဲ့င်၊နှဲင်းမဲ့င်၊ ကွပ်ကုသိုလ်းတမဲ့င်၊တင် ဝင်းနှဲင်းခန်း
 လဲင်းလဲင်းလဲ့ သီတင်းတင် မော့ချာယင်းမာ စိုးလီ၊နှဲင်းမဲ့င်၊
 ထွာလွဉ်ဗားသဋ္ဌေတန် ပျိုးနယ်နှဲင်းမဲ့င်၊ ထွာလွဉ်ဗုဒ္ဓ ဘား
 သားနှဲင်းမဲ့င်၊ ဆယ်၊ကပ်ကိုယ်၊ကွယ်၊ လူးတန်နှဲင်းမဲ့င်။

- ၃။ ဝါသုလဒတ္တာဒေဝီယို ဇာတိခမ်းမဲ့င်၊ မွိုးဖါတမဲ့င်၊ ဝွေထွာလွန်ခွန်တမဲ့င်၊ အမိဖုရာတန် အပွဲနယ်နဲင်းမဲ့င်။
- ၄။ မာဂဏ္ဍီဒေဝီယို ဇာတိခမ်းမဲ့င်၊ မွိုးဖါတမဲ့င်၊ ဝွေထွာလွင်ခွန်တမဲ့င်၊ အမိဖုရာတန် အပွဲနယ်နဲင်းမဲ့င်။
- ၅။ သာမာဝတီးဒေဝီယို ဇာတိခမ်းမဲ့င်၊ မွိုးဖါရင်တမဲ့င်၊ ပွိုးတမဲ့င်မဉ်တွင်းဟး သာမာဝတီး၊ ဝွေဖါလွှဲနောင်၊ မဉ်တမဲ့င်၊ တမဲ့င်၊ ဝွေထွာလွင်ခွန်တမဲ့င်၊ အမိဖုရာတန် အပွဲနယ်နဲင်းမဲ့င်၊ ဝွေထွာလွင် ဗုဒ္ဓဘားသားပွဲနယ်နဲင်းမဲ့င်၊ ကိုယ့်ကွယ်၊ ဆယ်ကပ်နဲင်းမဲ့င်၊ ဝွေဗဟိန္ဒ အရိယား အရန်းမဲ့င်။
- ၆။ မာဂဏ္ဍီမိဖုရာ သလျားစ ပွေးဘုရာနဲင်းမဲ့င်၊ သလျားစ သာမာဝတီးနဲင်းမဲ့င်၊ နဝ်တင် ဝွေကျမ်းတကဲ့င် ဘုရာလောင်းနဲင်းမဲ့င်၊ သာမာဝတီးလောင်းနဲင်းမဲ့င်၊ ဥတေနခွန်ထျှ၊ သာမာဝတီးကွီဟး လဟးဆုဟောင်နဲင်းမဲ့င်၊ သင်္ကန်းယယို ရဟန်းသီး သွဲလွေ့နဲင်းမဲ့င်၊ သာမာဝတီးသီးယို မေးခိုးဝွေသီးတွင်၊ ဝွေသီးနားလုံသွင်လွနဲင်းမဲ့င်၊ ကွပ်ဝွင်္ဂလီတမဲ့င်၊ ဥတေနခွန် ထူးသိမ်ထိုခန်း မာဂဏ္ဍီမိဖုရာသီး စွိုးခွဲနဲင်းမဲ့င်။

၇။ ကွပ်တမဲ့င်၊ လိုချင်ချင်၊ သင်းဟန်းဟဲ့ထွိုက်အမွန်၊ သင်းဟန်းဟဲ့ထွိုက်အသီ၊ ကသီအီနောင်၊ ထာတမဲ့င်၊ ကမွန်အီနောင်၊ ထာတမဲ့င်၊ လိုအမျိုမဲ့င်နောင်၊ ပျားလွကုသိုလ်း၊ မွန်းသွိုလွတရာ၊ မာနဲင်းမဲ့င်နပ်၊ တွိုးမွိုင်နောင်နီဗွာန်းရပ် အမွန်စွိုကို။

ကုမ္ဘဃောသကဝတ္ထုကို

- ၈။ ကုမ္ဘဃောသကသဋ္ဌေယို ဇာတိခမ်းမဲ့င်၊ မွိုးဖါတမဲ့င်၊ ခြွေတျာမဲ့င်၊ ကွပ်တမဲ့င်၊ ဝွေမာဗားနမ်းကူးလီး၊ ကွပ်တမဲ့င်၊ ဝွေမာဗားနမ်းဟော်ခံမ လာဗားသဋ္ဌေအရာ။
- ၉။ ပစ္စေတုမ်း မဉ်းသတင်အွီး ယိုနီမျို၊ ကလ၊နောင်အီဒါး အကျောင်တရာနောင်၊ ကုမ္ဘဃောသကဝတ္ထုကို ဗွေးဘုရာ၊ ဟော်နယ်ခါခွိုင်မဲ့င်မျို။
- ၁၀။ လိုဘဝတွမ်း လိုဘဝပဲင်းဆဲင်းမုနောင်၊ ခွယ်ချာဗားနဲင်းမဲ့င်၊ မဉ်းခွယ်ဒါးတောင်းနောင်၊ ပစ္စေတုမ်း မဉ်းကလ၊အီဒါး အကျောင်နဲင်းမဲ့င်၊ နဲင်းမဲ့င်ဖုံး ကိုင်အီနောင်။

ဗုဒ္ဓပန္နကဝတ္ထုကို

- ၁၁။ ဗွေးဂူဥပန်း အမွိုးပြားဖါပြားနောင်၊ အဝ်းဝေင်မဲ့င်၊ ဝွေဗွေးကလွှဲရပ်မဲ့င်၊ ဝွေဗွေးထိုင်းထွာရဟန်း၊ ဉာဏ်းကထိုင်းဗားတရာကွဖြည်ဗားတွမ်း ပိတ်ဗွာဗောလဲ့နပ်၊ ကွပ်တမဲ့င်၊

ဖုံး၊ ကွပ်ဘုရားလောင်းတင် ၁၁၀လီ၊ဓွေလ၊ဖို လောကီ၊ချမ်း
သား၊ အိုးခမ်းမဲ့၊ အမျိုးမဲ့။

- ၁၂။ သုံးသရားထီခြောင် ကအိခြည်းသီဒါ၊ သတ္တဝါးနပ်၊ အောင်း
ချင်းမဲ့၊ခြောင်၊ ဓွေအိခြည်းမားသီလွနဲင်းမဲ့၊ ယံအိခြည်းမား
သီလ၊မွန်းနောင်၊ အီးအုံဖို့ဟးကြွန်မျိုးနဲင်းမဲ့၊ ယံဖို့လ၊
ကြွန်နောင်၊နောင်၊ ယားဖြိုင်ထေ့ ကျိုးစားလွေ၊ဟးနဲင်းမဲ့။

ဗာလနက္ခတ္တသယံဥဝတ္ထုကို

- ၁၃။ ဗာလနက္ခတ္တပွယ်ကရိုနပ်၊ စခါထွာဖူး ဝေင်၊မဲ့၊ ပွယ်နောင်၊
နောင်၊ လို၊ပြိန်၊ဖုံး မားလွတမဲ့၊ ညချင်းမဲ့၊နီ၊ နောင်၊
တွင်၊ လို၊သေသီးစို့၊ ရဟန်းသုံးဃားသီးစို့၊ အံ့အွေ့ အုံ
အောင်းလွနဲင်းမဲ့။
- ၁၄။ လို၊ပြိန်၊နပ်၊ မားထာ၊မားနဲင်းမဲ့၊ လို၊သေနပ်၊ မားထာ၊မား
နဲင်းမဲ့၊ ကွပ်ထာ၊မားကွားတင် အကျိုးကကွားဟးနပ်၊
ဝိဗ္ဗိန်ဥပမားနဲင်းမဲ့။

မဟာကဿပထေရဝတ္ထုကို

၁၅။ သွံဆီပိုင်တဘွဲ့ကို ကသီကမ္ပ၊လွ အဖြာဖြာယို တမင်းဖုံး
 ကောထီးထွေစွမ်းစွမ်း၊ ကထီးစွမ်းယို ဗြူနိပိနဲင်းမင်း၊ အံ့ဗား
 (ထင်းတို့ဗား)ကောင်ထို ပျသာဒ်ထို အမျိုးမင်းလောင်းမ၊
 ထီးစွမ်းနှောင်း၊ ယံတို့ထင်းနှောင်း ကောင်ထိုပျသာဒ်ထိုနပ်၊
 အလောင်းနပ်၊ မာဗားနဲင်းမင်း၊ ကအီးထီးစွမ်းဗား သွံဆီ
 တခွင်း သတ္တဝါအမျိုးမျိုးယို အခွင်ရေဟင်လွှလ၊နှောင်း
 အခိန်းမင်းရွှမ်း။

ပမတ္တာပမတ္တ ဒွေသဟာယကဝတ္ထုကို

၁၆။ ဝတ္ထုကိုယိုအလ၊ လိုမွေးသားနပ်၊ ကွိုတေားထာအမျိုးမင်း၊
 လိုလွှနောင်၊ ကွိုတေားထာအမျိုးမင်း၊ ကွပ်ထာကွို
 တေား ကွားဝင်တင် အဖြာမင်းကျော်ငါ၊ အဖြာမင်း အောင်
 ကိုင်ချာ အပိဗြူနိနဲင်းမင်း။

၁၇။ လောကကိုယို လောကီရေ၊ လောကုတ္တရာရေ၊ ကအောင်
 ကိုင်ဗား ဝင်ဖွဲ့ချာနောင်၊ ကွပ်တယ်ဆိုင်ဝင်၊ ကွပ်အခိန်း
 လ၊ဆေ၊ ကွပ်ရပ်ဝတ္ထု အနီးအရင်းခြောနဲ့၊ ကွပ်ကွားတမင်း၊
 အားကွိုအမျိုးမင်းဖုံးနောင်မ၊ ကျော်ငါနှောင်းဝင်။

မဃဝတ္ထုကို

- ၁၈။ ဗွေဘုရား ကဟော်၊မဃဝတ္ထုယို တမဲ့င်တောင်းပြန်၊
ဟော်၊အရပ်မဲ့င်။
- ၁၉။ တွင်းယို သီကျာ၊ခွန်နောင်၊ ကွပ်အကျောင်းတမဲ့င်၊ဖုံးတင်
အမဉ်၊တွင်းနဲင်းမဲ့င်၊ နဲင်းမဲ့င်၊ ဝွေ၊ကထွာသီကျာ၊ခွန်ယို
ကွပ်ကုသိုလ်းစိုးမဲ့င်၊ ခမ်းမဲ့င်၊ ရပ်မဲ့င်၊ ယိုခါ ပွိုင်းနင်းဟး
ခွင်းမဲ့င်၊ခမ်း၊ ဝွေ၊မိဖုရားတန် နင်းလူ၊ဖုံးနပ်၊ တမဲ့င်၊တမဲ့င်၊
နင်းသုဇာနပ်၊ ဝွေ၊ကယ်းထင်းလွဉ်နဲင်းမဲ့င်။
ဝွေ၊ကထုမ်းဆင်နပ်၊ ဆင်မွေးနဲ့တမဲ့င်၊ မဉ်၊နဲင်းမဲ့င်၊
ဝွေ၊မဉ်းထုမ်းဆင်တွင်၊ ဖန်ဆင်၊ဖေးဝွေ၊ နဲင်းမဲ့င်၊နဲင်းမဲ့င်၊
ဝွေ၊ဝေင်၊နောင်၊ မဉ်၊နဲင်းမဲ့င်၊ လှိုင်းတျာမဲ့င်၊ ဝေင်၊နပ်၊အကို
ထူးဆန်၊ကီးကယ်းတဲးနောင်၊ တမဲ့င်၊မဲ့င်၊ဖုံး။
- ၂၀။ မောင်းမဃယို ကုသိုလ်းသ၊ ထွာလွဉ်စနဲင်းမဲ့င်၊ နောင်၊ထွူ
ဝွေ၊မာ၊လွဉ် ကုသိုလ်းအရန်းရန်း နဲင်းမဲ့င်၊နဲင်းမဲ့င်၊ ဝွေ၊
ကုသိုလ်းယို မော့၊ဟးအနောင်းသျက်နဲင်းမဲ့င်၊ အောင်း
လွဉ်နဲင်းမဲ့င်၊ အကျိုးမျက်မောက် လ၊လွဉ်နဲင်းမဲ့င်၊ ဝွေ၊
ကုသိုလ်း သွေ၊ဖက်ဖုံးနောင်၊ လို့ပါ တိရစ္ဆာန်ပါ တွက်နယ်လို့
လို့မွိုင်၊ ဝွေ၊သွေ၊ဖက်ဖုံးနောင်၊ မာ၊လွကုသိုလ်းတမဲ့င်၊တမဲ့င်၊
ဆဲ့င်၊တင် လ၊လွအကျိုးနဲင်းမဲ့င်၊နဲင်းမဲ့င်။

၂၁။ ယိုခါ အသုရားခမ်းနောင်၊ အောင်းအိုးမဲ့င်၊ ပေါးစမဲ့င်ခါ၊
 ဝွေသီးအိုးရီးခါ အောင်းလွအိုးမဲ့င်၊ ကွပ်တမဲ့င်၊ လဲင်းပြောင်၊
 တောနောင်ကို၊ တိုးခိန်းမဲ့င်နောင်၊ ဝွေသီးထင်းတို့က်ချာ
 ဝွေသီးခင်းလမ်းလီ၊ ဝွေသီးအန္တရာယ်နောင်၊ သီကျာခွန်
 ကားကွယ်ခါ၊ အရန်းနဲင်းမဲ့င်၊ နဲင်းမဲ့င်။

၂၂။ မောင်းမယ ကုသိုလ်းအကျိုး၊ ကကီးကယ်ဒါနု၊ တွမ်း
 လိုသာမညကုသိုလ်း ကွားဝင်နဲင်းမဲ့င်၊ ဝွေထွာအိသီကျာ၊
 ခွန် ကျင်ဝတ်ဖုံးနောင်၊ ချင်းမဲ့င်ပါ၊ နဲင်းမဲ့င်မဲ့င်၊ တာဝ
 တိသားခမ်းသူ၊ တွင်းယိုတွမ်းခိုးချာ ကွားဝင်နဲင်းမဲ့င်၊ ကွား
 စခိန်းမဲ့င်၊ နီကျွတ်ရားဘဝဒေးသကို အများပါနီပါ ယံကီး
 ကယ်နု၊ မာဗားရီးနဲင်းမဲ့င်၊ ကုသိုလ်းဗွန်လီ၊ အောင်း
 သားကကျွတ်ထေဒါ၊ လမ်းပါး၊ ဒုံဆောင်းလိုမျိုးယို ထွာ
 နွောင်နဲင်းမဲ့င်၊ အကုသိုလ်းဝွင်တန်သား ကကျွတ်ထေဒါ၊
 လမ်းပါးဒုံဆောင်းလိုမျိုးယို ထွာနွောင်နဲင်းမဲ့င်။

အညတရဘိက္ခုဝတ္ထုကို

၂၃။ ထီးမေးခိုးတခြာ ခိုးလို့လကျွမ်းတငါတင် ဝွေဗွေးသေနန်းလွဉ်
 တရာနဲင်းမဲ့င်ဖုံး၊ နောင်တင် တခြာနောင်၊ ပီတရာအမျိုး
 မဲ့င်၊ မေးနောင်၊ ပီတရာအမျိုးမဲ့င်၊ ရဟန်းအမျိုးမဲ့င်နု၊
 လဲးမြဲနွောင်၊ သံယောဇဉ်းတခြာဖုံး။

၂၄။ နီနမ်းလောင်းယို ဓာတ်သဘော၊အအဲဉ်း အောင်ချင်းမဲ့၊မျိုး၊
ထားသေသဘော၊ဖုံးအကို အခွ၊ဓာတ်နောင်၊ တမဲ့၊ အ
လျားဓာတ်နပ်၊ တမဲ့၊ အလျားဓာတ်ယို ဆူဖေလို့နွှောင်၊
တွမ်းတမဲ့၊ ကျင်းလယ်းထုမ်းပစ္စေ၊ ထုမ်းထား၊အထန်း
တွမ်း ကျင်းလယ်းနမ်းအကို ထုမ်းလယ်းနမ်းဖူးနောင်၊ မဲ့၊
ကိုအရေ၊တန်၊ အရေ၊တန်ယို အီးမာ၊ဟးနဲင်းမဲ့၊။

နိဂမဝါသီ တိဿထေရဝတ္ထုကို

၂၅။ ဒုံတန်ဗွေတိဿ တကျွ၊တောင်း ပွယ်၊လူးတန်၊တဲးဝါး
သာဝတ္ထိဝေင်၊ကိုနပ်၊ ကွပ်တမဲ့၊ ဝွေ၊ဗွေအကျင်းနပ်၊နပ်၊
ဘုရားအံးဖြား ဖန်ဖေးအမဉ်းနဲင်းမဲ့၊ ကျင်းနဲင်းတိဿယို
အကျိုးလ၊အာနဲင်းမဲ့၊။

၂၆။ လောကဝတ် ဓမ္မဝတ်ယိုနီပါ၊ ရဟန်းသီး ကချို့၊ယွင်၊ထွိုက်
ဒါးဝတ်၊ တချို့၊ယွင်၊ထွိုက်တောင်းဝတ်နောင်၊ တမဲ့၊
ဓမ္မဝတ်အကို ရဟန်းသီး မုချကမာ၊ဟး ဓမ္မဝတ်နောင်၊
နဲင်းမဲ့၊ ကွပ်မာ၊နောင်၊တင် အကျိုးလ၊တျာမဲ့၊။

နိဂုံးကိုဆု၊

- * ကောဇတ်ကောဟော်၊ ကောနားခံလွှောက်နား၊ ကောလူးတန်၊ ပို့ချလွဒါး အပ္ပမာဒတရာသားဖုံးလွဲနှောင်၊ လိုလူ၊ ဗျဟ္မာဒ သတ္တဝါးဖုံး လို့လို့စင်စင်ဖုံးလွဲနှောင်၊ လွှောက်နားလွသော့ အပ္ပမာဒတရာတော့ဖုံးယိုတင် နမ်းသနီပါ၊ ယံမြိုင်းသန်ချမ်းသားလွသော့နှောင်သွ။
- * ဟွန်ဟင်သရေ၊ စွမ်းသွိုးရောင်းလွသော့ ကုသိုလ်းယိုနပ်၊ သွ။
- * သွဉ်းကမာဗား၊ ဟောင်ဒါးယိုတွက်၊ ရုပ်ဓာတ်တွမ်းနမ်း၊ ချမ်းသားယိုမာ၊ ညိမ်းသောင်းဗားသော့၊ ညိမ်းသောင်းခွိုင်းကို၊ ရန်းထိုသေးချား၊ လူးတားကျင်တား၊ အံးတားအုံတွက်၊ မြိုင်းအိတွက်ပါ၊ အာတေးလှိုင်းကျွန်း၊ ရပ်ထွန်းခွိုးယံ၊ စွမ်းပန်တိဟိတ်၊ ရန်းဖေဘောကင်၊ ရေးဂါးသျှင်ဥပါဒ်ညား၊ လိတ်ဒါးကျင်မျှတ်၊ ဆွာသက်ဖွင်းထီး၊ ဇာနီးရဟန်း၊ ထံးနှောင်သားသနား၊ ဘုရာပိုရင်၊ ထွာထင်းတသေး၊ တွိုးလွေပရိနိဗ္ဗာန်၊ ယံလမန်း၊ သွဉ်းနှောဆုကို ယံဗွေအီ။ ။

ဗွေဗွန်လက္ခသာမိ

(သာသနဓဇ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ)

(အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)

အေးစေတီ ပရိယတ္တိ လိတ်သွဉ်တွိုက်

ဝေင်တောင်းကို

စီးခြပ်ထွဲနီ၊ = နေင်း၊ ၁၃၇၈-ဗား၊ ဒေဉ်ဟားလောင်း (၄)နီ၊
 မွူးနီ၊ - အဂီ၊
 (၂၆ - ၄ - ၂၀၁၆) မွူးရောင်းနီ၊ ၁၀း၃၀

ခြပ်တဲပ် = နေင်း၊ ၁၃၇၈-ဗား၊ ဒေဉ်သံဆန်၊ (၁၃)နီ၊
 မွူးနီ၊ - ကျားသပတေ၊
 (၉ - ၂ - ၂၀၁၇) မွူးဟာလင်း၊ ၅း၄၇

ပအိုဝ်းလိတ်ချုပ်ကော်မတီ၊ ဝိန်းတောင်းကီ၊
မျိုးရက် “ခွန်ထွန်းလှိုင်”
တားခွန်ခံ၊ ချစ်ထန်းပေးနောင်သွား။
